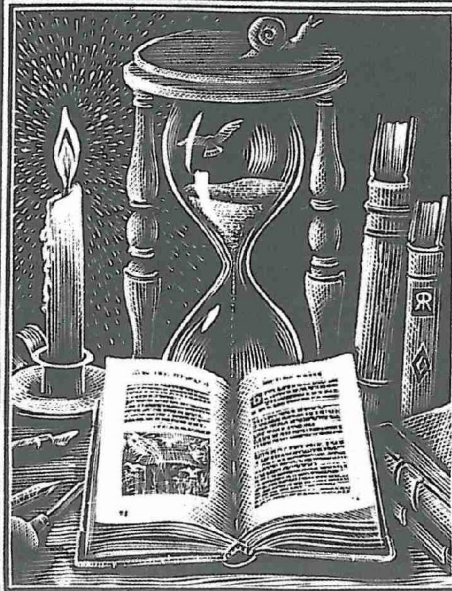
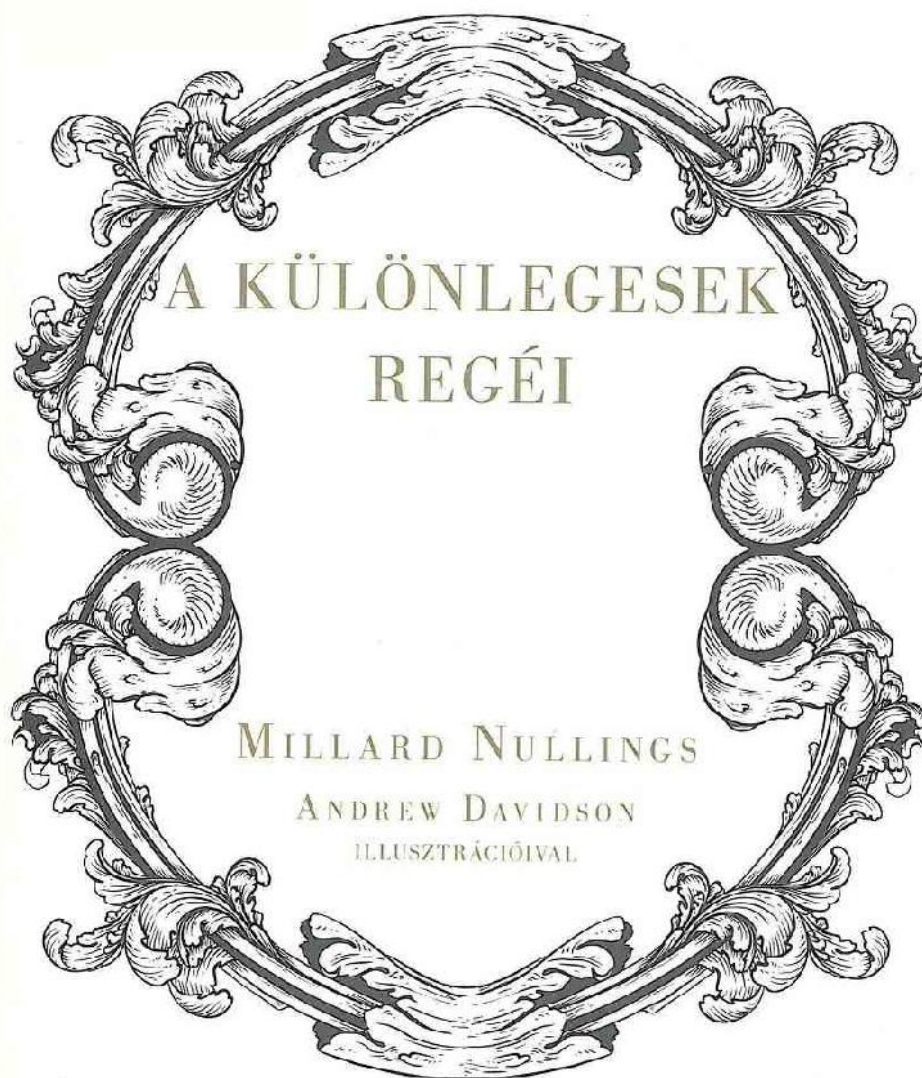

A
KÜLÖNLEGESEK
REGÉI

RANSOM RIGGS

EX LIBRIS

A KÜLÖNLEGESEK
REGÉI

MILLARD NULLINGS

ANDREW DAVIDSON

ILLUSZTRÁCIÓIVAL

KOSSUTH KIADÓ

A KÜLÖNLEGESEK REGÉI

Szerkesztette és jegyzetekkel ellátta: Millard Nullings

Illusztrálta: Andrew Davidson

© Syndrigast Publications 2016

A nyomtatás egy nomád sátorban történt Lop sivatagjában, amely Nagy Lop Alföldként is ismert. Ez a szinte teljesen vízszintes síkság a Kuruktag lábától kelet felé az egykori Tarim-medencéig húzódik a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen.

Az igen költséges borító mélyen a föld alatt készült egy műhelyben, amelynek bejárata a Halasdomb utca és a Puding ösvény között található Londonban – de a saját biztonsága érdekében ne keresse!

A gondos ellenőrzés Patricia Panopticot két fejének és öt szemének műve.

„Caesar non supra grammaticos.”

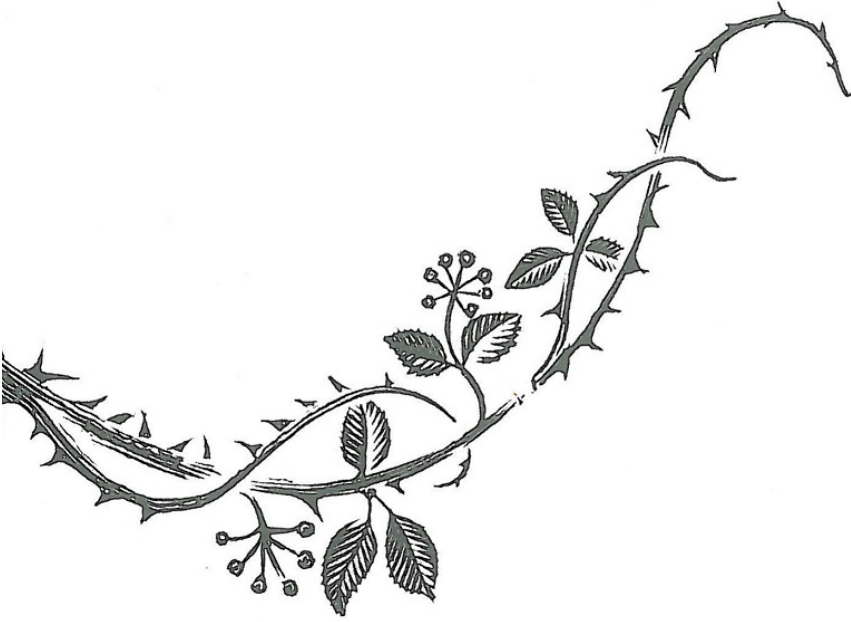
Kérjük, hogy a könyv lapjait ne másolják le, ne lopják el és ne tegyék szárfülessé! Kérjük, hogy a könyvet ne használják se üvegalátétnek, se ajtóütközőnek! Kérjük, hogy a gyűjtemény harmadik regéjét ne olvassák fel hangosan visszafelé!

A kiadó nem vállal felelősséget azért, ami történhet.

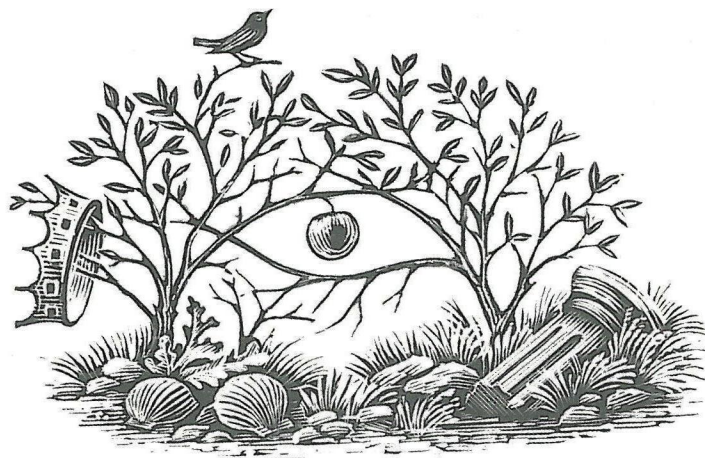
Alma LeFay Vándorsólyomnak,
aki megszerettette velem a regéket

– *MN*

Homo sum: humani nil a me alienum puto.
(Ember vagyok, semmi sem idegen tőlem, ami emberi.)
Terentius

Előszó

Az elragadó kannibálok

A villás nyelvű hercegnő

Az első ymbryne

Aki szellemekkel barátkozott

Cocobolo

A Szent Pál galambjai

A rémálmokat szelídítő lány.

A sáska

Az árapály ura

Cuthbert regéje

Kedves Olvaso!

A könyv, amelyet a kezében tartasz, kizárólag különlegesek számára készült. Ha tehát nem tartozol a normálistól eltérők soraiba – másként fogalmazva, nem lebegsz az ágy fölött az éjszaka közepén, mert elfelejtetted a matrachoz kötni magad, nem csapnak ki lángnyelvek a tenyeredből a legkínosabb időpontokban, vagy nem rágod az ennivalót a fejed hátsó felén lévő száddal –, akkor kérlek, tedd vissza ezt a könyvet oda, ahol találtad, és felejtse el, hogy valaha is kézbe vetted! Ne aggódj, nem mulasztasz semmit. Biztos vagyok benne, hogy az itt található regéket csak különösnek, lehangolónak és egyáltalán nem a kedvedre valónak fogod találni. És különben sincs semmi közöd hozzájuk.

Állok különösen a szolgálatodra:

a kiadó

E

A MENNYIBEN KÜLÖNLEGES FAJTA VAGY – és ha idáig olvastál, őszintén remélem, az vagy –, akkor ennek a könyvnek nincs szüksége előszóra. Ezek a regék neveltetésed emberformáló és hőn szeretett alkotóelemei, és amíg elérted a nagykorúságot, olyan gyakran hallottad őket hangosan felolvasva vagy olvastad őket, hogy szóról szóra idézni tudod a kedvenceidet. Ám ha azok közé a balszerencsések közé tartozol, akik csak most fedezték fel különlegességüket, vagy akik olyan körülmények között nőttek fel, ahol nem volt hozzáférhető különleges irodalom, mégis nyújtok egy rövidke bevezetést.

A KÜLÖNLEGESEK REGÉI a legkedveltebb néphagyományaink gyűjteménye. Ezeket az időtlen idők óta nemzedékről nemzedékre továbbadott történeteket részben történelmi tények, részben tündérmesék, részben az ifjú különlegeseknek szánt erkölcsi tanítások alkotják. Ezek a regék a földgolyó különböző részeiről származnak, szájhagyományból és írott forrásokból egyaránt, és az évek során megdöbbentő átalakulásokon estek át. Azért maradtak fenn ilyen hosszú időn át, mert történetmesélő értékeik kedveltek – ám többek is ennél: titkos tudás hordozói. Oldalaikba kódolva hordozzák rejtett hurkok helyét, bizonyos fontos különlegesek titkos azonosságát és más információkat, amelyek segítségére lehetnek a különlegesnek egy ellenséges világban. Én csak tudom: a *Regéknek* köszönhetem, hogy élek, és most ezeket a sorokat írom. Nemcsak az én életemet őrizték meg, hanem a barátaimét és szeretett ymbrynéénkét is. Én, Millard Nullings vagyok az eleven bizonyítéka ezen történetek kimeríthetetlen hasznosságának, bármilyen régen írták is őket.

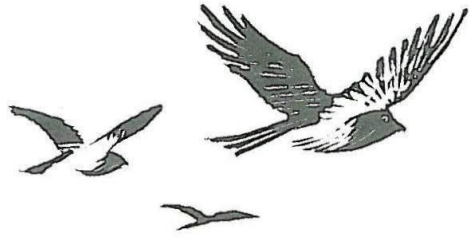
Ezért szenteltem magam megőrzésüknek és terjesztésüknek, ezért vállalkoztam rá, hogy sajtó alá rendezzem és lábjegyzetekkel lássam el a *Regéknek* ezt a kiadását. E könyv semmiképpen nem kimerítő vagy teljes – az a kiadás, amelyen felnöttem, híresen ormótlan, háromkötetes mű volt, amelynek darabjai együtt súlyosabbak voltak Bronwyn barátnémnál –, ám az itt szereplő történetek a kedvenceim, és bátorkodtam ellátni őket történelmi és a szövegre vonatkozó lábjegyzetekkel, hogy a különlegesek szerte a világon okuljanak tudásomból. Remélem azt is, hogy ez a kiadás,

lévén hordozhatóbb a korábbiaknál, jó útitársad lesz utazásaid és kalandjaid során, és éppoly hasznos lesz számodra, mint nekem volt egykor.

Élvezd hát, kérlek, ezeket a *Regéket* – egy hideg éjszakán a pattogó tűz előtt ülve, ideális esetben egy hortyogó ádázmedvével a lábadnál, de el ne feledd kényes természetüket és ha szükséges hangosan felolvasnod őket (amit nagyon ajánlok), ügyelj rá, hogy a hallgatóid különlegesek legyenek.

– *nagyságos Millard Nullings szerk., a KTT doktora*

Millard Nullings

Az elragadó kannibálok

Mocsokláp különlegesei igen szerényen éltek. Földművesek voltak, és ugyan nem birtokoltak becses ingóságokat, és rozoga nádkunyhókban laktak, de egészségesek voltak, jó kedélyűek, és nem szenvedtek hiányt semmiben. Élelem bőven termett a kertjeikben, csermelyeikben tiszta víz csörgedezett, és még szerény otthonaik is fényűzésnek tetszettek, mert Mocsoklápon oly pompás volt az időjárás, és a falubeliek úgy rajongtak a munkájukért, hogy sokan közülük az egész napi fáradságos vacakolás után egyszerűen a lápjukban tértek nyugovóra.

Az aratás volt számukra az év kedvenc időszaka. Éjjel-nappal munkálkodva betakarították a lápon az abban az évszakban termett legjobb dudvát, szamaras kordéra rakodták, és a fölösleget elszállították az ötnapi járásra lévő Törpagárfalvára, hogy eladják, amit csak tudnak. Nehéz munka volt. A mocsári dudva durva volt, felsértette a kezüket. A szamarak csökönyösek és harapósak voltak. A piacra vezető utat hepehupák pöttyözték, rablók tették veszélyessé. Előfordultak súlyos balesetek is, mint amikor például Pullmangazdát annyira elkapta a hév aratás közben, hogy sarlójával lemetszette a szomszédja lábát. A szomszédnak, Hayworth gazdának ez persze feldúlta a lelki nyugalmát, ám a falubeliek oly nyájas emberek voltak, hogy hamarosan mindent megbocsátottak egymásnak. A piacon nyomorúságos pénzt kerestek csupán, arra azonban elegendő volt, hogy beszerezzék a megélhetéshez szükséges kellékeket, sőt még némi kecskefartőt is, és főfogásként ezzel a ritka csemegével több napig tartó, hangos mulatságot rendezzenek.

Pontosan abban az esztendőben, éppen azután, hogy a mulatozás véget ért, és a falubeliek készülődtek visszatérni a munkájukhoz a lápra, három látogató érkezett. Mocsoklápon ritkán fordult meg bármiféle látogató, mert nem az a fajta hely volt, amelyet az emberek látogatni szerettek, és *ilyen* látogatói egyáltalán nem akadtak még: két férfiú és egy úri hölgy, tetőtől talpig fényűző brokátselyemben, három pompás arabs paripa hátán. Noha a

látogatók gazdagnak látszottak, kórosan soványak voltak, és imbolyogtak ékköves nyergükben ülve.

A falubeliek kíváncsian fogták körül őket, csodálták gyönyörű öltözőiket és lovaikat.

– Ne menjetek túl közel hozzájuk! – figyelmeztette az embereket Sally gazdaasszony. – Betegeknek tűnnek.

– Úton vagyunk Meek¹ partja felé – magyarázta az egyik látogató, az a férfi, aki egyedül látszott még képesnek beszélni közülük. – Néhány hete banditák támadtak ránk, és bár sikerült elmenekülnünk előlük, csúnyán eltévedtünk. Azóta is csak körbe-körbe járunk, a régi római utat keressük.

– Nincsenek a római út közelében – mondta Sally gazdaasszony.

– Sem Meek partja közelében – mondta Pullman gazda.

– Milyen messzire van? – kérdezte a látogató.

– Lóháton hatnapnyira – mondta Sally gazdaasszony.

– Nem jutunk el oda – mondta sötéten a férfi.

Ekkor a selyemruhás úri hölgy megrogyant nyergében, és a földre zuhant.

A falubelieken a betegség miatti aggodalom ellenére úrrá lett az együttérzés, és a hölgyet és a társait a legközelebbi házba vitték. Vízet itattak velük, kényelmes szalmaágyat vetettek nekik, és tucatnyi falubeli zsúfolódott körük, segítséget kínálva.

– Hagyjatok nekik helyet! – mondta Pullman gazda. – Kimerültek, pihenésre van szükségük!

– Nem, orvosra van szükségük! – mondta Sally gazdaasszony.

– Nem vagyunk betegek – mondta a férfi. – Éhesek vagyunk. Több mint egy hete kifogytak a készleteink, azóta egy falatnyit sem ettünk.

Sally gazdaasszony csodálkozott, hogy ilyen gazdag emberek miért nem vásároltak élelmet útközben más utazóktól, de udvariasabb volt, semhogy megkérdezze. Ehelyett megparancsolta néhány falubeli legénykének, hogy hozzanak dudvalevest, köleskenyeret és azt is, ami kecskefartó a mulatságból még megmaradt – ám amikor mindezt a látogatók elé tették, azok elutasították az ételt.

– Nem kívánok udvariatlan lenni – mondta a férfi –, de ezt nem tudjuk megenni.

– Tudom, hogy szerény kínálat – mondta Sally gazdaasszony –, maguk pedig biztosan királyi lakomákhoz vannak szokva, de nálunk csak ez van.

– Nem arról van szó – mondta a férfi. – Gabona, zöldség, állati hús – ezeket a testünk egyszerűen nem képes feldolgozni. És ha arra kényszerítjük magunkat, hogy megegyük, csak még gyöngébbek leszünk.

A falubeliek összezavarodtak.

– Ha nem képesek gabonát, zöldséget vagy állatot enni – kérdezte Pullman gazda –, akkor mit *képesek* enni?

– Embert – felelte a férfi.

A kis házban mindenki egy lépést hátrált a látogatóktól.

– Azt akarja tehát mondani nekünk, hogy maguk... *kannibálok*? – kérdezte Hayworth gazda.

– Természettől fogva, nem saját akaratunkból – válaszolta a férfi. – De igen.

Azzal folytatta, hogy megnyugtatta a döbbsen falubelieket: ők civilizált kannibálok, és sosem öltek ártatlan embereket. Ők meg a hozzájuk hasonlók megállapodásra jutottak a királlyal, miszerint soha nem rabolnak el és falnak fel embereket az akaratuk ellenére, cserében viszont hatalmas pénzekért megvásárolhatják balesetek áldozatainak levágott testrészeit és akasztott bűnözők hulláját. Ebből áll a teljes étrendjük. Azért voltak éppen úton Meek partjára, mert Britanniában ott fordult elő a legtöbb baleset, és ott került sor a legtöbb akasztásra, ezért ott viszonylag kiadós volt az élelem – ha nem is kifejezetten bőséges.

Habár akkoriban a kannibálok gazdagok voltak, szinte mindig éheztek; lévén szigorú tisztelői a törvénynek, állandó alultápláltságban kellett tengetniük az életüket, örökké gyötörte őket az éhség, amelyet sosem tudtak kielégíteni. Úgy látszott tehát, hogy a Mocsoklára érkezett, immár kiéhezett és Meektől többnapj járásra lévő kannibálokra halál vár.

Miután mindezt megtudták, bármely másik, különleges vagy közönséges falu lakói megvonták volna a vállukat, és éhezni hagyták volna a kannibálokat. Csakhogy a mocsoklábbeliek túlságosan is együtt érzők voltak, és senki sem lepődött meg, amikor Hayworth gazda előrebeccegett a mankóján, és azt mondta:

– Néhány napja egy balesetben elveszítettem a lábamat. A lápba hajítottam, de biztos vagyok benne, hogy meg tudom találni, ha az angolnak fel nem falták még.

A kannibálok szeme felragyogott.

– Megtennéd? – kérdezte a kannibálnő, hátrasimítva hosszú haját csontvázszerű arcából.

– Bevallom, kissé fura érzés – mondta Hayworth –, de nem hagyhatjuk meghalni magukat.

A többi falubeli helyeselt. Hayworth a láphoz bicegett, megkereste a lábát, elhajtotta a lábat csipkedő angolnákat, és egy tálon odavitte a lábat a kannibáloknak.

Az egyik kannibál férfi átnyújtott Hayworthnek egy pénzzel teli erszényt.

– Ez mi? – kérdezte Hayworth.

– Fizetség – mondta a kannibál férfi. – Ugyanannyi, amennyit a királynak kell fizetnünk.

– Nem fogadhatom el – mondta Hayworth, de amikor vissza akarta adni az erszényt, a kannibál a háta mögé tette a kezét, és mosolygott.

– Így tisztességes – mondta a kannibál. – Megmentetted az életünket.

A falubeliek udvariasan elfordultak, amikor a kannibálok enni kezdtek. Hayworth gazda kinyitotta az erszényt, belenézett, és kissé elsápadt. Több pénz volt az erszényben, mint amennyit egész életében látott.

A következő néhány napot a kannibálok evéssel és az erejük visszanyerésével töltötték, és amikor végre készen álltak ismét elindulni Meek partjára – ezúttal jó útbaigazítással –, a falubeliek mind összegyűltek, hogy elbúcsúzzanak tőlük. Amikor a kannibálok meglátták Hayworth gazdát, észrevették, hogy mankók nélkül közlekedik.

– Nem értem! – kiáltott fel döbbenten az egyik kannibál férfi. – Azt hittem, megettük a lábadat!

– Úgy van! – mondta Hayworth. – Csakhogy amikor egy mocsoklápi különleges elveszíti valamelyik végtagját, vissza tudja azt növeszteni.²

A kannibál fura képet vágott, mintha mondani akart volna valamit, azután meggondolta magát. Majd felült a lovára, és a többiekkel együtt ellovagolt.

Múltak a hetek. Mocsoklápon ismét mindenki élte a normális életét, kivéve Hayworth gazdát. Ő szórakozott lett, napközben gyakran lehetett látni, amint vacakolóbotjára támaszkodva bámul a semmibe a láb fölött. A pénzzel teli erszényre gondolt, amelyet elrejtett egy lyukban. Mit tegyen vele?

A barátai mindannyian adtak ötleteket.

– Vehetnél magadnak egy szekrényre való szép ruhát – mondta Bettelheim gazda.

– De mihez kezdenék velük? – felelte Hayworth gazda. – Egész nap a lápon dolgozom, csak tönkremennének.

– Vethetnél egy könyvtárra való jó könyvet – tanácsolta Hegel gazda.

– De nem tudok olvasni – felelte Hayworth –, ahogy Mocsoklápon senki sem.

Bachelard gazda ötlete volt a legostobább.

– Vásárolj egy elefántot – mondta –, azzal szállítsd a dudvát a piacra.

– De az *felfalná* az összes dudvát, mielőtt eladhatnám! – válaszolta csüggedten Hayworth. – Bárcsak a házammal tudnék kezdeni valamit! A nád nemigen tartja odakünn a szelet, és télen eléggé huzatos.

– A pénzből kitapétázhatnád a falakat – mondta Anderson gazda.

– Ne légy hülye! – szólalt meg Sally gazdaasszony. – Egyszerűen vegyél egy új házat!

És Hayworth pontosan ezt tette: épített egy faházat, Mocsoklápon az elsőt. Kicsi volt, de szilárd, kívül tartotta a szelet, még forgópántokkal nyíló-csukódó ajtaja is volt. Hayworth gazda igen büszke volt rá, és az ő házát irigyelte az egész falu.

Néhány nap múlva újabb látogatók érkeztek. Négyen voltak, három férfi meg egy nő, és minthogy finom ruhákat viseltek és arabs paripákon jöttek, a falubeliek tudták nyomban, hogy kicsodák – törvénytisztelő kannibálok Meek partjáról.³ Ám ezek a kannibálok nem látszottak éhesnek.

A falubeliek ismét összegyűltek, hogy megcsodálják őket. A kannibálnő, aki aranyszállal szőtt inget, gyöngygombos nadrágot és rókaprémes csizmát viselt, így szólt:

– Barátaink jártak a falutokban néhány héttel ezelőtt, és igen kedvesek voltak hozzájuk. Minthogy népünk nem szokott hozzá a kedvességhez, azért jöttünk, hogy személyesen mondjunk köszönetet.

A kannibálok leszálltak lovaikról, és sorra kezét ráztak a falubeliekkel. A falubeliek ámultak a kannibálok bőrének puhaságán.

– Még valamit, mielőtt elmennénk! – mondta a kannibálnő. – Úgy hallottuk, egyedülálló képességetek van. Igaz-e, hogy az elvesztett végtagokat újranovesztitek?

A falubeliek elárulták, hogy igaz.

– Ebben az esetben – mondta a nő – volna egy szerény javaslatunk. Azok a végtagok, amelyeket a Meek partján fogyasztunk, ritkán frissek, és ráuntunk a romlott ételre. Eladnátok-e kicsit a végtagjaitokból? Természetesen busásan megfizetnénk.

Kinyitotta a nyeregtáskát, megmutatott egy csomó pénzt és ékkövet. A falubeliek meresztették a szemüket a pénzre, de bizonytalankodtak, elfordultak, és sugdolózni kezdtek maguk között.

– Nem adhatjuk el a végtagjainkat – érvelt Pullman gazda. – A járáshoz szükségem van a lábamra!

– Akkor csak a két karodat add el – mondta Bachelard gazda.

– De a karunkra meg szükségünk van a lápvacakoláshoz! – mondta Hayworth gazda.

– Ha fizetnek a karunkért, többé nem kell lápi dudvát termelnünk – mondta Anderson gazda. – Úgyis alig keresünk valamit a földműveléssel.

– Nem látom helyénvalónak így eladni magunkat – mondta Hayworth gazda.

– Te könnyen beszélsz! – mondta Bettelheim gazda. – Fából épült házad van!

Így aztán a falubeliek megállapodtak a kannibálokkal: a jobbkezesek eladták a bal karjukat és a balkezesek eladták a jobb karjukat, újra meg újra, amint a végtagok visszanőttek. Így folyamatosan állandó bevételi forrásra tettek szert, soha többé nem kellett egész nap vacakolniuk, sem elviselni a fárasztó betakarítást. Ezzel a helyzettel mindenki elégedett volt, Hayworth gazda kivételével, aki meglehetősen szeretett vacakolni a lápon, és sajnálkozva látta, hogy a falu felhagy hagyományos szakmájával, még ha az nem volt is annyira jövedelmező, mint végtagokat eladni kannibáloknak.

Ám Hayworth gazda nem tehetett semmit, csak nézte tehetetlenül, hogy az összes szomszédja felhagy a gazdálkodással, parlagon hagyja a lábát, és levágja a karját. (A különlegességhez tartozott, hogy ez nem nagyon fájt, és a végtagok meglehetősen könnyen lejöttek, akár a gyík farka.) A megkeresett pénzből élelmet vásároltak a törpagárfalvai piacon – a kecskefartó évente egyszer fogyasztott csemegéből napi fogássá vált –, és olyan faházakat építettek, amilyen Hayworth gazdáé volt. Természetesen mindenki forgópántokkal működő ajtót akart. Azután Pullman gazda kétszintes házat építtetett, és hamarosan mindenki kétszintes házat akart. Azután Sally gazdaasszony kétszintes és nyeregtetős házat építtetett, és hamarosan mindenki kétszintes és nyeregtetős házat akart. Valahányszor a falubeliek karja kinőtt, és újra levágták, és ismét eladták, a pénzből valamit hozzátoldottak a házaikhoz. Végül a házak olyan nagyok lettek, hogy alig maradt közöttük hely, és a falu egykor széles és tágas főteréből csak egy keskeny sikátor maradt.

Bachelard gazda talált rá elsőként a megoldásra. Vásárolt egy jókora földdarabot a falu határában, és az éppen meglévő házánál (amelynek három forgópántos ajtaja, két szintje, nyeregtetője és tornáca is volt) is nagyobb házat építtetett rá. Ez akkoriban történt, amikor a falubeliek már nem használták az „X gazda” vagy „Y gazdaasszony” elnevezést, hanem áttértek az „X úr” és „Y-né asszonyság” megszólításra, mert immár nem voltak földművesek – Hayworth gazda kivételével, aki továbbra is vacakolt a lábán, és nem adott el több végtagot a kannibáloknak. Igencsak szerette a maga egyszerű kis házat, de nem is nagyon használta, mert a napi kemény munka után változatlanul szívesen aludt a lápon. A barátai lököttnek és régimódinak tartották, és már nem látogatták.

Mocsokláp egykor szerény faluja rohamosan terjeszkedett, mert a falubeliek egyre nagyobb és nagyobb földdarabokat vásároltak, amelyekre egyre nagyobb és cifrább házakat építettek. Hogy a költségeket viselni tudják, kezdték áruba bocsátani az egyik karjukat és az egyik lábukat egyszerre (a láb mindig az ellenkező oldali volt, hogy könnyebb legyen egyensúlyozni), és megtanultak mankóval közlekedni. A kannibálok, akiknek a vagyona és az éhsége egyaránt kifogyhatatlannak látszott, nagyon örültek ennek. Azután Pullman úr lebontatta faházát, és téglaházat építtetett, mire beindult a verseny a faluban, hogy ki tud nagyobb téglaházat építeni. Ám Bettelheim úr túltett mindenkin: gyönyörű, mézszínű mésző házat építtetett, pedig ilyen otthonuk csak Törpagárfalva leggazdagabb kereskedőinek volt. Bettelheim úr azért engedhette ezt meg magának, mert eladta a karját és *mindkét* lábát.

– Túláságosan messzire ment! – panaszkodott Sally asszonyság a kecskefartós szendvicse fölött a falu új luxuséttermében.

A barátai egyetértettek.

– Hogy akarja élvezni a háromszintes házat – mondta Wannamaker asszonyság –, ha fel se tud menni a lépcsőn?

Éppen ekkor érkezett a vendéglőbe Bettelheim úr – egy szomszéd falubeli, markos legény cipelte.

– Felfogadtam egy embert, hogy fel-le vigyen a lépcsőn meg mindenhová, ahová menni akarok – mondta büszkén Bettelheim úr. – Nincs szükségem lábra!

A hölgyek meghökkentek. Ám hamarosan ők is eladták a lábukat, és faluszerre lebontották a téglaházakat, a helyükre pedig óriás mésző házakat húztak fel.

Addigra a kannibálok elhagyták Meek partját, és a Mocsokláp melletti erdőségbe költöztek. Nem volt értelmé akasztott bűnözők és baleseti áldozatok végtagjainak sovány diétáján élniük, amikor a falubeliek végtagjai frissebbek, ízletesebbek és bőségesebbek voltak bárminél, ami Meekben beszerezhető volt. Erdei otthonaik szerények voltak, mert olyan sok pénzt adtak a falubelieknek, ám a kannibálok mégis elégedettebbek voltak, sokkal boldogabban éltek kunyhóikban teli hassal, mint kúriáikban éhesen.

Ahogy a falubeliek és a kannibálok egyre jobban függtek egymástól, mindkét fél étvágya nőttön-nőtt. A kannibálok meghíztak. Miután kipróbálták az összes karból és lábból készíthető fogást, eltűnődtek, vajon milyen íze lehet a falubeliek fülének. Ám a falubeliek nem adták el nekik a fülüket, mert a fülek nem nőttek vissza. Egészen addig, amíg Bachelard úr, akit markos szolgája cipelt a karjában, titokban fel nem kereste a kannibálok erdejét, és meg nem kérdezte, mennyit hajlandók fizetni. Hiszen fül nélkül is fog hallani, így okoskodott, és bár kissé csúf lesz, azonban a pompás fehérmárvány-palota, amelyet a bevételből építtethet kellőképpen szép lesz ahhoz, hogy kárpótolja. (Most a pénzügyekben járatosak közületek azt kérdezhetik: miért nem spórolt Bachelard úr a karjai meg a lábai folyamatos eladásából annyit, hogy teljen belőle márványházra? Azért, mert nem *tudott* megtakarítani, mivel igen nagy kölcsönt vett fel a banktól, hogy megvásárolhassa a telket, amelyre a mészkő háza épült, és most havi egy karral és egy lábbal tartozott a banknak csupán a kölcsön kamataiként. Így hát el kellett adnia a füleit.)

A kannibálok szerfölött magas összeget ajánlottak Bachelard úrnak. Bachelard úr lemetszette a füleit, boldogan, hogy megszabadulhat tőlük, és mészkő háza helyére felépítette álmai márványotthonát. Ez volt a legszebb ház a faluban, sőt talán egész Furagrófságban. Bár Mocsokláp lakói arról fecsegték Bachelard háta mögött, hogy mennyire elcsúfította magát, és milyen ostoba volt, hogy eladta a füleit, amelyek nem nőnek vissza, mindannyian meglátogatták, végigcipeltették magukat a márványszobákon, fel-le a márványlépcsőkön, és mire távoztak, mind sárga volt az irigységtől.

Addigra a falubeliek közül csupán Hayworth gazdának voltak lábai, és igen kevés embernek volt karja. Egy darabig mindenki ragaszkodott hozzá, hogy megtartsa egy-egy kart, hogy képes legyen rámutatni valamire és táplálkozni, de azután rájöttek, hogy egy szolga éppen olyan könnyen a szájukhoz tarthatja a kanalat vagy a poharat, és semmivel sem fárasztóbb

azt mondani, „ezt hozd ide nekem” vagy „azt hozd ide nekem”, mint rámutatni valamire a szobában. A karok tehát szükségtelen fényűzéssé váltak, és a végtag nélküli törzssé csökkent falubeliek a szolgálk vállán átvetett selyemzsákban utaztak egyik helyről a másikra.

A fülek hamarosan követték a karok példáját. A falubeliek úgy tettek, mintha soha nem nevezték volna Bachelard urat csúfnak.

– Nem néz ki olyan rosszul – mondta Bettelheim úr.

– Viselhetnék fülvédőt – vetette fel Anderson úr.

Így hát a fülek lenyisszantásra és eladásra kerültek, és márványházak épültek. A falu építészeti szépségének híre terjedt, és az egykor elmaradt falucskából, ahová csak véletlenül vetődött látogató, a turisták célpontja lett. Épült egy szálloda és néhány további étterem. A menüben kecskefartós szendvics már nem is szerepelt. Mocsokláp népe úgy tett, mintha soha nem is *hallottak* volna kecskefartós szendvicsről.

A turisták néha elidőztek Hayworth gazda szerény, lapos tetős faházánál, felkeltette érdeklődésüket a gazda egyszerű otthona és a körülötte lévő paloták közti ellentét. Hayworth ilyenkor elmesélte, hogy jobban kedveli a négy végtaggal bíró dudvatermelő egyszerű életét, és megmutatta nekik kicsinyke lábát. Övé volt az utolsó darabkányi láb Mocsoklápon, az összes többit feltöltötték földdel, hogy legyen helye a házaknak.

Az ország rajta tartotta a szemét Mocsoklápon és gyönyörű otthonain. A háztulajdonosok imádták ezt a figyelmet, ugyanakkor elszántan igyekeztek kitűnni valamivel, minthogy az összes ház majdnem teljesen egyforma volt. Mindenki Mocsokláp legpompázatosabb házának akart a tulajdonosa lenni, de karjaikat és lábaikat minden hónapban már csupán a hatalmas kölcsönök kamatainak fizetésére használták, és a füleiket is eladták már.

Új ötletekkel környékezték meg a kannibálokat.

– Adnának-e kölcsön pénzt, ha az orromat ajánlanám fel kölcsönbiztosítékul? – kérdezte Sally asszonyság.

– Nem – mondták a kannibálok –, de örömmel megvásároljuk az orrodát úgy, ahogy van.

– De ha levágom az orrom, úgy fogok kinézni, mint valami szörny! – mondta az asszonyság.

– Viselhetsz sálat az arcod előtt – tanácsolták.

Sally asszonyság elutasította az ajánlatot, és zsákjából arra utasította a szolgálját, hogy vigye haza őt.

Ezután Bettelheim úr látogatta meg a kannibálokat.

– Megvásárolnák-e az unokaöcsémet? – suttogta, és a szolgája egy nyolcéves fiúcskát lökött a kannibálok elé.

– Szó sem lehet róla! – felelték a kannibálok, és adtak a rémült fiúcskának egy cukorkát, mielőtt hazaküldték.

Néhány nappal később Sally asszonyság visszatért.

– Oké – sóhajtott. – Eladom az orromat.

Attól fogva aranyból készült műorrot viselt, és hatalmas aranykupolát építtetett a márványháza tetejére.

Bizonyára kitaláltatok már, ez hová vezetett. Az egész falu eladta az orrát, és aranykupolákat meg aranytornyokat építettek. Azután eladták a szemüket – mindenki csak egyet –, és a pénzből körülárkoltatták a házaikat, az árkokat pedig megtöltötték borral és egzotikus, részeg halakkal. Kijelentették, hogy a két szemmel való látás úgyis csak fényűzés, és főleg tárgyak eldobásához és elkapásához szükséges, amit, karok híján, immár úgysem gyakoroltak. Ahhoz egy szem is elegendő, hogy értékelni tudják otthonaik szépségét.

A kannibálok pedig civilizáltak és törvénytisztelők voltak, de szentek mégsem. Erdei kunyhókban laktak, tábortűzön főztek maguknak, miközben a falubeliek majorságokban meg palotákban laktak, és szolgák álltak a rendelkezésükre. Így aztán a kannibálok beköltöztek a falubeliek házaiba. Olyan sok szobája volt a házaknak, hogy némi időbe telt, amíg a falubeliek észrevették, de amikor végül csak észrevették, megharagudtak.

– Azt sosem mondtuk, hogy maguk velünk élhetnek! – mondták a falubeliek. – Mocskos kannibálok, akik emberhúst esznek! Menjenek vissza az erdőbe!

– Ha nem engeditek, hogy a házaikban lakjunk – felelték a kannibálok –, többé nem vásároljuk meg a végtagjaitokat, és visszamegyünk Meekbe. Akkor nem fogjátok tudni visszafizetni a kölcsöneiteket, és elveszítetek mindent.

A falubeliek nem tudták, mit tegyenek. Nem óhajtottak kannibálokat a házaikba, de azt sem tudták elképzelni, hogy úgy éljenek, mint korábban. Mi több, rosszabbul éltek volna, mint korábban: nemcsak hajléktalanok lettek volna, nyomorékok és félig vakok, de már lápjai se lettek volna, ahol gazdálkodhatnak, mert mindet feltöltötték. Elképzelhetetlen volt.

Kellettlenül engedték tehát, hogy a kannibálok maradjanak. A kannibálok beköltöztek a falu összes házába (kivéve Hayworth gazdáját –

senki nem akart abban a durva fakalyibában lakni). Elfoglalták a legnagyobb hálószobákat, és a falubelieket átköltöztették a saját vendégszobáikba, *amelyek némelyikéhez nem tartozott belőle nyíló fürdőszoba!* Bachelard úrnak a tyúkketrecében kellett laknia. Anderson urat a pincéjébe költöztették. (Pincének igazán szép volt, de mégis.)

A falubeliek megállás nélkül panaszkodtak az új helyzet miatt. (Elvégre volt még nyelvük.)

– A főztjük szagától felfordul a gyomrom! – mondta a kannibáljainak Sally asszonyoság.

– A turisták folyton magukról kérdezősködnék, ami kínos! – kiáltott a kannibáljaira Pullman úr, rájuk ijesztve, amint éppen békésen olvasgattak a dolgozószobában.

– Ha nem költöznek ki, jelentem a hatóságoknak, hogy gyerekeket rabolnak, és húsos pitét főznek belőlük! – fenyegetőzött Bettelheim úr.

– A húsos pitét nem főzik, hanem *sütik* – felelte a kannibálja, a Héctor nevű művelt spanyol.

– Füttyölök rá! – ordította Bettelheim úr, és egészen vörös lett a feje.

Néhány hét múlva Héctor úgy érezte, nem bírja tovább. Felkínálta Bettelheim úrnak minden megmaradt vagyonát, ha eladja neki a nyelvét.

Bettelheim úr nem utasította el kapásból az ajánlatot. Nyelv nélkül nem lesz képes panaszkodni, sem fenyegetni Héctort. Ám a pénzből, amelyet Héctor kínált, építhet egy második házat a telkén, és *ott* élhet, távol Héctortól, és semmiért nem kell majd panaszkodnia. És ki másnak lenne a faluban nem egy, hanem két aranykupolás márványháza?

Nos, ha Bettelheim úr tanácsot kért volna Hayworth gazdától, régi barátjától, az azt mondta volna, ne fogadja el a kannibál ajánlatát. *Ha Héctor főztjének a szaga zavar, gyere hozzám lakni* – ajánlotta volna Hayworth. *Több mint elég hely van a házamban.* Csakhogy Bettelheim úr régóta kerülte Hayworth gazdát, ahogy a többi falubeli is, így hát nem kérte a gazda véleményét –, de ha kérte volna is, Bettelheim túlságosan büszke volt, inkább akaródzott nyelv nélkül élnie, mint Hayworth szomorú kis házikójában.

Így hát Bettelheim elment Héctorhoz, és azt mondta:

– Oké.

Héctor elővette a trancsírozókését, amely ott függött mindig a tokjában az oldalán.

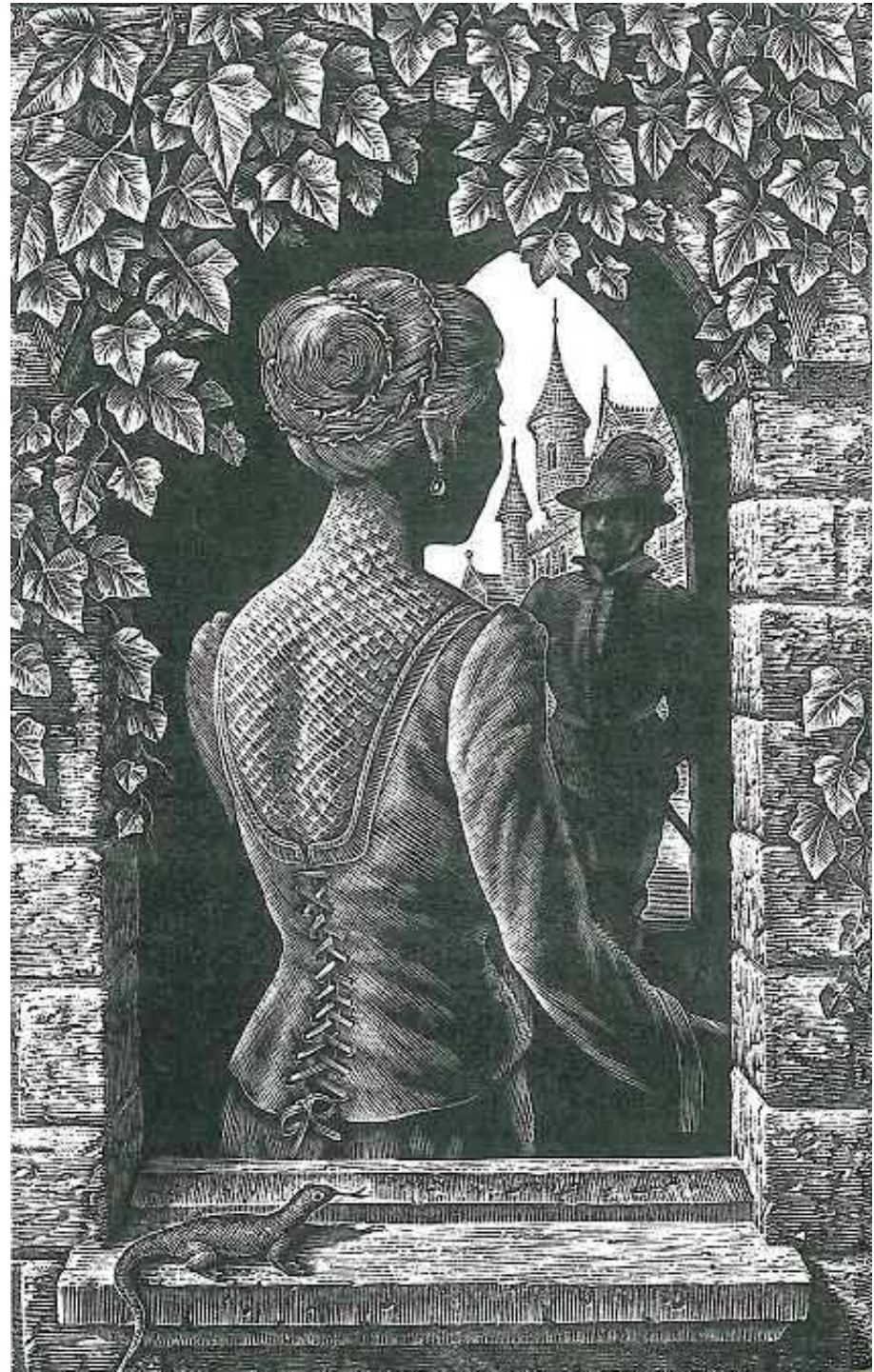
– Igen?

– Igen – mondta Bettelheim, és kidugta a nyelvét.

Héctor megcselekedte a dolgot. Gyapotvattát tömött Bettelheim szájába, hogy elállítsa a vérzést. A nyelvet a konyhába vitte, szarvasgombaolajban egy csipetnyi sóval kisütötte, és megette. Azután fogta az összes pénzt, amelyet Bettelheimnek ígért, Bettelheim szolgáinak adta, és elbocsátotta őket. A végtagok nélküli, nyelv nélküli és fölöttébb dühös Bettelheim morgott és vonaglott a földön. Héctor felvette, kivitte, és egy karóhoz kötözte a hátsó kert egyik árnyas részén. Naponta kétszer öntözte és táplálta Bettelheimet, és Bettelheim gyümölcsöző szőlőtőkeként teremte Héctornak az elfogyasztható végtagokat. Héctort kissé bántotta a dolog, de nem nagyon. Idővel feleségül vett egy bájos kannibál lányt, kannibál családot alapítottak, és mindannyian a hátsó kertben elültetett különlegesekből táplálkoztak.

Ez lett az összes falubeli sorsa – kivéve Hayworth gazdát, aki megtartotta a végtagjait, kis házában élt, és művelte a lágját, ahogy mindig. Nem zavarták az új szomszédok, azok sem zavarták őt. Megvolt mindene, amire szüksége volt, ahogyan a szomszédjainak is.

És boldogan éltek.

A villás nyelvű hercegnő

Frankenbourg ősi királyságában élt egy hercegnő, akinek különleges titka volt: a szájában hosszú, villás nyelv rejtőzött, a hátát pedig csillogó, rombusz alakú pikkelyek borították. Minthogy ezek a kigyószerű tulajdonságok tizenéves korában alakultak ki, és ritkán nyitotta ki a száját, hogy ki ne derüljön, titkát sikerült megőriznie mindenki, kivéve a szolgálója elől. Még atyja, a király sem tudott róla.

Magányos volt a hercegnő élete, mivel ritkán beszélt bárkivel, attól tartva, hogy megpillantják villás nyelvét. Ám az igazi baja a következő volt: küszöbön állt az esküvője Galatia⁴ hercegével. Sosem látták egymást, ám a hercegnő szépségének oly nagy híre volt, hogy a herceg beleegyezett a frigyebe, és a menyegző napján kellett először találkozniuk, ami gyorsan közeledett. Házasságuk célja Frankenbourg és Galatia kapcsolatainak megerősítése, mindkét régió fejlődésének biztosítása, valamint védelmi szövetség létrehozása volt a gyűlölt közös ellenség, Frisia harcias hercegsége ellen. A hercegnő tudta, hogy a frigy politikailag szükséges, ám félt, hogy a herceg el fogja őt utasítani, amint felfedezi a titkát.

– Ne aggódjon – biztatta a szolgáló. – A herceg látni fogja fenséged gyönyörű arcát, megismeri szépséges szívét, és a többit meg fogja bocsátani.

– És ha nem? – kérdezte a hercegnő. – Reménységünk a békére oda lesz, én pedig aggszűzként élhetem le a napjaimat!

A királyság készült a lakodalomra. A palotát teleaggatták aranyló kárpitokkal, és az egész országból érkeztek szakácsok, hogy elkészítsék a fényűző lakomát. Végül a herceg is megérkezett királyi kíséretével. Kiszállt a hintójából, s szívélyesen üdvözölte a királyt.

– És hol van leendő hitvesem? – kérdezte.

Bevezették egy fogadóterembe, ahol a hercegnő várakozott.

– Hercegnő! – kiáltott fel a herceg. – Ön bájosabb, mint amilyennek a hírneve alapján képzeltem.

A hercegnő mosolygott, meghajolt, de nem nyitotta szóra az ajkát.

– Mi a baj? – kérdezte a herceg. – Tán megnémult attól, hogy ennyire jóképű vagyok?

A hercegnő elpirult, és a fejét rázta.

– Ah – folytatta a herceg –, tehát *nem* talál jóképűnek, erről van szó?

A hercegnő rémulten rázta meg ismét a fejét – egyáltalán nem erre gondolt! –, de látta, hogy mindenképpen csak ront a helyzeten.

– Mondj már valamit, te lány, ne most légy nekem ilyen kuka! – sziszegte a király.

– Megbocsásson, felség – mondta a szolgáló –, de a hercegnő talán kevésbé lenne zavarban, ha először négyszemközt beszélhetne a herceggel.

A hercegnő hálásan bólintott.

– Nem illendő – morogta a király –, de az adott körülmények között...

A király gárdistái olyan szobába kísérték a herceget és a hercegnőt, ahol kettesben lehettek.

– Nos? – kérdezte a herceg, amint a gárdisták távoztak. – Mit gondol rólam?

A hercegnő a kezével eltakarta a száját, úgy válaszolt.

– Szerintem nagyon jóképű.

– Miért rejti el a száját, amikor beszél? – kérdezte a herceg.

– Szokásom – válaszolta a hercegnő. – Sajnálom, ha különösnek találja.

– Ön *igazán* különös. Ám megtanulhatok ezzel együtt élni, tekintettel a szépségére!

A hercegnő szíve felszárnnyalt, ám éppily gyorsan vissza is zuhant a földre. Csupán idő kérdése, hogy a herceg felfedezze a titkát. Megvárhatná ugyan amíg összeházasodnak, mielőtt felfedi, de nem akarta a herceget becsapni.

– Be kell vallanom valamit – mondta, még mindig eltakarva a száját –, és attól tartok, amikor megtudja, mi az, nem óhajt majd feleségül venni.

– Ostobaság – mondta a herceg. – Mi az? Jaj, ne – unokatestvérek vagyunk, vagy mi?

– Nem erről van szó – mondta a hercegnő.

– Nos – mondta magabiztosan a herceg –, nincs semmi, ami rábírhatna, hogy ne óhajtsam nőül venni.

– Remélem, szavatartó ember – mondta a hercegnő, elvette a szája elől a kezét, és megmutatta a hercegnek villás nyelvét.

– Magasságos ég! – hőkölt hátra a herceg.

– Ez nem minden – mondta a hercegnő, kihúzta az egyik karját a ruhájából, és megmutatta a hátát borító pikkelyeket.

A herceg elképedt, aztán dühbe gurult.

– Sosem volnék képes feleségül venni egy ilyen szörnyet! – kiáltotta. – Nem tudom elhinni, hogy ön meg az atyja rá akartak szedni!

– Atyám nem! – tiltakozott a hercegnő. – Ő semmit sem tud erről!

– Hát majd megtudja! – füstölgött a herceg. – Ez felháborító!

Kiviharzott a szobából, hogy elmondja a királynak, a hercegnő pedig a nyomában, könnyörögve, hogy ne tegye.

Ekkor történt, hogy öt frisiai bérnyilkos, akik szakácsnak álcázták magukat, előhúzza a törét a tortákból, és a konyhából a király szobája felé iramodtak. A herceg éppen le akarta leplezni a hercegnő titkát, amikor a bérnyilkosok betörték az ajtót. Miközben a bérnyilkosok eltették láb alól a gárdistáit, a gyáva király beugrott a szekrénybe, és elbújt egy halom ruhanemű alatt.

A bérnyilkosok ekkor a herceg és a hercegnő felé fordultak.

– Ne öljetek meg! – kiáltotta a herceg. – Csak egy idegenből ideszalasztott küldönc vagyok!

– Ügyes próbálkozás – mondta a bérnyilkosok feje. – Galatia hercege vagy, és azért jöttél, hogy nőül vedd a hercegnőt, és szövetséget kössetek ellenünk. Készülj a halálra!

A herceg az ablakhoz rohant, próbálta felfeszíteni, ott hagyta a hercegnőt szemközt a bérnyilkosokkal. Ahogy a bérnyilkosok kivont, véres tőreikkel közeledtek felé, a hercegnő különös nyomást érzett növekedni a nyelve mögött.

Egyik bérnyilkos a másik után vetette magát a hercegnőre. A hercegnő pedig egyiknek a másik után fröccsentett nyilkos mérget a képébe, és a bérnyilkosok egy kivételével a földre zuhantak, vonaglottak, és kimúltak. Az ötödik bérnyilkos halálra rémulten menekült ki a szobából, és elinalt.

A hercegnő legalább annyira meglepődött, mint bárki más. Nem tudta magáról, hogy ilyesmire képes; igaz azonban, hogy korábban sosem fenyegették az életét. A herceg, aki fél testével már kívül volt az ablakon, visszamászott a szobába, és döbbenten bámulta a halott bérnyilkosokat és a hercegnőt.

– *Most* már feleségül vesz? – kérdezte a hercegnő.

– Eszem ágában sincs – felelte a herceg –, ám hálám jeléül nem árulom el az atyjának, hogy miért.

Felkapott egy elhajított tört, egyik bérgyilkostól a másikhoz szaladt, összeszurkálta a holttesteket.

– Mit csinál? – kérdezte értetlenül a hercegnő.

A király előbújt a szekrényből.

– Kimúltak? – kérdezte remegő hangon.

– Igen, felséges úr – mondta a herceg, és felemelte a tört. – Mindet megöltem!

A hercegnőt megdöbbenette a herceg hazugsága, de hallgatott.

– Pompás! – kiáltotta a király. – Ön Frankembourg hőse, fiam – ráadásul éppen a menyegzője napján!

– Ah – ha már itt tartunk – mondta a herceg. – Sajnálatos, de nem lesz menyegző.

– Micsoda? – ordította a király. – Miért nem?

– Az imént kaptam a hírt, hogy a hercegnő meg én unokatestvérek vagyunk – mondta a herceg. – Milyen kár!

– Ez felháborító! – füstölgött a király. – Ez a fiú éppen annyira unokatestvére a lányomnak, amennyire én bácsikája vagyok ennek a széknek. Nem hagyom, hogy így bánjanak a családommal!

A király annyira dühbe jött, hogy háborúval fenyegette Galatiát. A hercegnő tudta, hogy ezt nem engedheti, ezért az egyik este négyszemközi audienciát kért az apjától, és leleplezte oly régen rejtegetett titkát. A király lefújta háborús terveit, de úgy megharagudott a lányára, és annyira szégyenkezett, hogy a hercegnőt tömlöcének legnyirkosabb cellájába záratta.

– Nemcsak hazug és bestia vagy – mondta, és beköpött a cella rácsai közt –, hanem férjhez adhatatlan is!

Ezt úgy mondta, mintha ez lett volna a legnagyobb bűn.

– De, atyám – mondta a hercegnő –, akkor is a lányod vagyok, nem igaz?

– Többé nem – felelte a király, és hátat fordított a hercegnőnek.

A hercegnő tudta, hogy savas mérgével át tudná égetni cellájának zárját, és elmenekülhetne, de inkább várt, azt remélve, hogy az apja észhez tér, és megbocsát neki.⁵ A hercegnő hónapokon át élt zabkásán, és egy kőlapon fekve vacogta át az éjszakákat, de az apja nem jött. A hercegnő egyetlen látogatója a szolgálója volt.

Egy nap a szolgáló hírrel érkezett.

– Megbocsátott-e nekem atyám? – kérdezte sóvárogva a hercegnő.

– Attól tartok, nem – felelte a szolgáló. – Kihirdettette a királyságban, hogy meghalt fenséged. Holnap lesz a temetése.

A hercegnő vigasztalhatatlan volt. Még azon az éjszakán kitört a tömlőcből, elmenekült a palotából, szolgájával maga mögött hagyta a királyságot meg régi életét. Rangrejtve utazgattak hónapokig, vándoroltak mindenfelé, házimunkát vállaltak mindenütt, ahol csak munkát kaptak. A hercegnő bemázolta az arcát sárral, hogy ne ismerjék fel, és soha nem nyitotta ki a száját, csak a szolgáló előtt, aki azt állította a népeknek, hogy a vele utazó, mocskos képű lány néma.

Azután egy napon hallottak egy történetet egy hercegről Thrace távoli királyságában, akinek a teste időnként olyan különleges alakot öltött, hogy abból nemzeti botrány lett.

– Igaz lehet ez? – töprengett a hercegnő. – Lehetséges volna, hogy ő is olyan, mint én?

– Azt mondom, érdemes lenne kideríteni – válaszolta a szolgáló.

Így hát hosszú útra indultak. Két hétbe telt, amíg lóháton átszelték a Könyörtelen Pusztaságot, újabb két hétbe, amíg áthajóztak a Nagy Zuhaton. Amikor végre Thrace királyságába érkeztek, a bőrüket már kicserizte a nap meg a szél, alig éltek.

– Ilyen külsővel nem találkozhatok a herceggel! – mondta a hercegnő, így tehát arra költötték a munkával megkeresett pénzük maradékát, hogy elmentek egy fürdőházba, ahol megmosdatták, beillatosították és olajokkal megkengették őket. Amikor kiléptek a fürdőházból, a hercegnő olyan gyönyörű volt, hogy mindenki, férfi és nő egyaránt, megfordult utána.

– Megmutatom atyámnak, hogy igenis férjhez tudok menni! – mondta a hercegnő. – Keressük fel azt a különleges herceget!

Így aztán a palotába mentek, és a herceg után érdeklődtek, ám ugyancsak kiábrándító választ kaptak.

– Sajnálom – mondta a palota egyik gárdistája –, de a herceg halott.

– Mi történt? – kérdezte a szolgáló.

– Kitört rajta valamilyen titokzatos betegség, és az éjjel meghalt – felelte a gárdista. – Egészen hirtelen történt.

– Pontosan ugyanez történt fenségeddel a király szerint – súgta a hercegnőnek a szolgáló.

Aznap éjjel beosontak a palota tömlöcébe, és a legsötétebb és legnyirkosabb cellában találtak egy hatalmas meztelencsigát, amelynek meglehetősen jóképű és fiatal férfifeje volt.

– Ön a herceg? – kérdezte tőle a szolgáló.

– Én vagyok – felelte az undorító lény. – Amikor elszomorodom, a testem kocsonyás, remegő micsodává változik. Az anyám végül rájött, és bezáratott ide, és most, amint látják, immár majdnem tetőtől talpig csiga vagyok. – A herceg a cellája rácsa felé vonszolta magát, és sötét csíkot hagyott maga mögött. – Biztos vagyok benne, hogy hamarosan észhez tér, és kienged.

A hercegnő és a szolgáló félszegen összenéztek.

– Nos, van egy jó hírem és egy rossz hírem – mondta a szolgáló. – A rossz hír az, hogy az édesanyja elhíresztelte, hogy ön meghalt.

A herceg sírni és sóhajtozni kezdett, és nyomban két kocsonyás szarv kezdett kinőni a homlokából. Immár a feje is kezdett csigafejjé változni.

– Várjon! – kiáltotta a szolgáló. – Még hátravan a jó hír!

– Jaj, el is felejtettem – sipogta a herceg, és a szarvak nem nőttek tovább. – Mi az?

– Íme, Frankenburg hercegnője – mondta a szolgáló.

A hercegnő előrelépett egy fénypászmába, és a herceg most először látta a szépségét.

– Ön *hercegnő*? – dadogta a herceg, és ugyancsak kikerekedett a szeme.

– Úgy van – felelte a szolgáló. – És azért jött, hogy megmentse önt.

A herceg izgalomba jött.

– Ezt nem hiszem el! – mondta. – Hogyan?

A szarvai visszahúzódtak a homlokába, és csőszerű felsőteste kezdett két karrá és törzssé formálódni. Egyszerűen kezdett visszaváltozni emberré.

– Így! – mondta a hercegnő, és mérgező savat köpött a herceg cellájának a zárjára. A fém sziszegett és füstölt olvadás közben.

A herceg rémülten hőkölt hátra.

– *Micsoda* ön? – kérdezte.

– Különleges, mint ön! – válaszolta a hercegnő. – Amikor atyám rájött a titkomra, kitagadott, és engem is tömlöcbe záratott. Tudom, mit érez!

Ahogy beszélt, villás nyelve kicikázott a szájából.

– És a nyelve – mondta a herceg. – Az is része a... *bajának*?

– Ahogy ez is – mondta a hercegnő, kihúzta az egyik karját a ruhájából, és megmutatta a hátát borító pikkelyeket.

– Értem – mondta a herceg, és a hangja ismét szomorú volt. – Tudhattam volna: túl szép, hogy igaz legyen.

Miközben egy könnycsepp gördült le az arcán, a két karja kezdett ismét eltűnni, egybeolvadni a törzsével kocsonyásan remegő csigahússá.

– Miért szomorú? – kérdezte a hercegnő. – Tökéletesen illünk egymáshoz! Együtt megmutathatnánk a szüleinknek, hogy képesek voltunk házastársat találni magunknak, nem vagyunk ócska semmirekellők. Egyesíthetnénk királyságainkat, és egy napon talán elfoglalhatnánk jogos helyünket a trónon!

– Ön eszelős! – kiáltotta a herceg. – Hogy volnék képes valaha is szeretni? Ön undorító szörnyszülött!

A hercegnőnek elállt a szava. Képtelen volt elhinni, amit a herceg mondott.

– Jaj, ez annyira megalázó! – bömbölte a csigaherceg, azután szarvak lövelltek ki a homlokából, eltűnt az arca, és tetőtől talpig csigává változott, rázkódott és remegett egész testében, ahogy ordítani próbált száj nélkül.

A hercegnő és a szolgáló elfordultak, felfordult a gyomruk, és ott hagyták a hálátlan herceget megrohadni a börtönében.

– Azt hiszem, egy életre végeztem a hercegekkel – mondta a hercegnő –, akár különlegesekek, akár normálisak.

Ismét átkeltek a Nagy Zuhatagon és a Könyörtelen Pusztaságon, és visszatértek Frankenburgba, amely éppen háborúzott Galatiával és Frisiával, amelyek összefogtak ellene. A király uralmát megdöntötték, őt pedig bebörtönözték, és a frisiaiak egy főherceget állítottak Frankenburg élére kormányzónak. A főherceg agglegény volt, és mihelyt megszilárdította a hatalmát, és békességet teremtett az országban, menyasszonyt kezdett keresni. A főherceg megbízottja egy fogadóban fedezte fel a hercegnőt, aki ott dolgozott.

– Hé, te ott! – intette magához a hercegnőt az asztaltól, amelyet éppen leszedett. – A főherceg feleséget keres.

– Sok szerencsét neki – felelte a hercegnő. – Engem nem érdekel.

– A véleményed nem számít – mondta a megbízott. – Gyere velem azonnal!

– De nem származom királyi vérből! – hazudta a hercegnő.

– Az sem számít. A főhercegnek egyszerűen a királyság legszebb lánya kell, és az minden bizonnyal te vagy.

A hercegnő kezdte a szépségét lassan átoknak tekinteni.

Kapott egy szép ruhát, hogy vegye fel, és a főherceg elé vezették. Amikor megpillantotta a főherceg arcát, a hercegnő ereiben megfagyott a

vér. Ez a frisiai főherceg az egyik bérgyilkos volt, aki annak idején azért jött, hogy megölje a hercegnőt; ő volt az az egyetlen bérgyilkos, aki elmenekült.

– Láttalak már valahol? – kérdezte a főherceg. – Ismerősnek látszol.

A hercegnő belefáradt a rejtőzködésbe és a hazudozásba, hát megmondta az igazat.

– Egyszer megpróbált megölni engem és az atyámat. Egykor Frankenburg hercegnője voltam.

– Azt hittem, meghaltál! – mondta a főherceg.

– Nem – felelte a hercegnő. – Az hazugság volt, atyám találta ki.

– Akkor nem én vagyok az egyetlen, aki próbált téged megölni – mondta a főherceg, és mosolygott.

– Gondolom, nem.

– Tetszik az őszinteséged – mondta a főherceg –, ahogyan a bátorságod is. Keményfából faragtak, ezt pedig mi, frisiaiak csodáljuk. Nem vehetlek nőül, mert megölhetnél álmomban, ám ha elfogadod a megbízatást, szeretnék kinevezni tanácsadómmá. Egyedülálló nézőpontod valóban becses lenne.

A hercegnő boldogan beleegyezett. Visszaköltözött szolgájával a palotába, kiemelkedő szerepe volt a főherceg kormányában, és soha többé nem takarta el beszéd közben a száját, mert immár nem kellett titkolnia, hogy kicsoda.

Miután eltelt némi idő, felkereste az apját a tömlöcben. A király mocskos darócruhát viselt, és egyáltalán nem festett királyian.

– Takarodj innen! – mordult a hercegnőre. – Áruló vagy, és nincs mit mondanom neked.

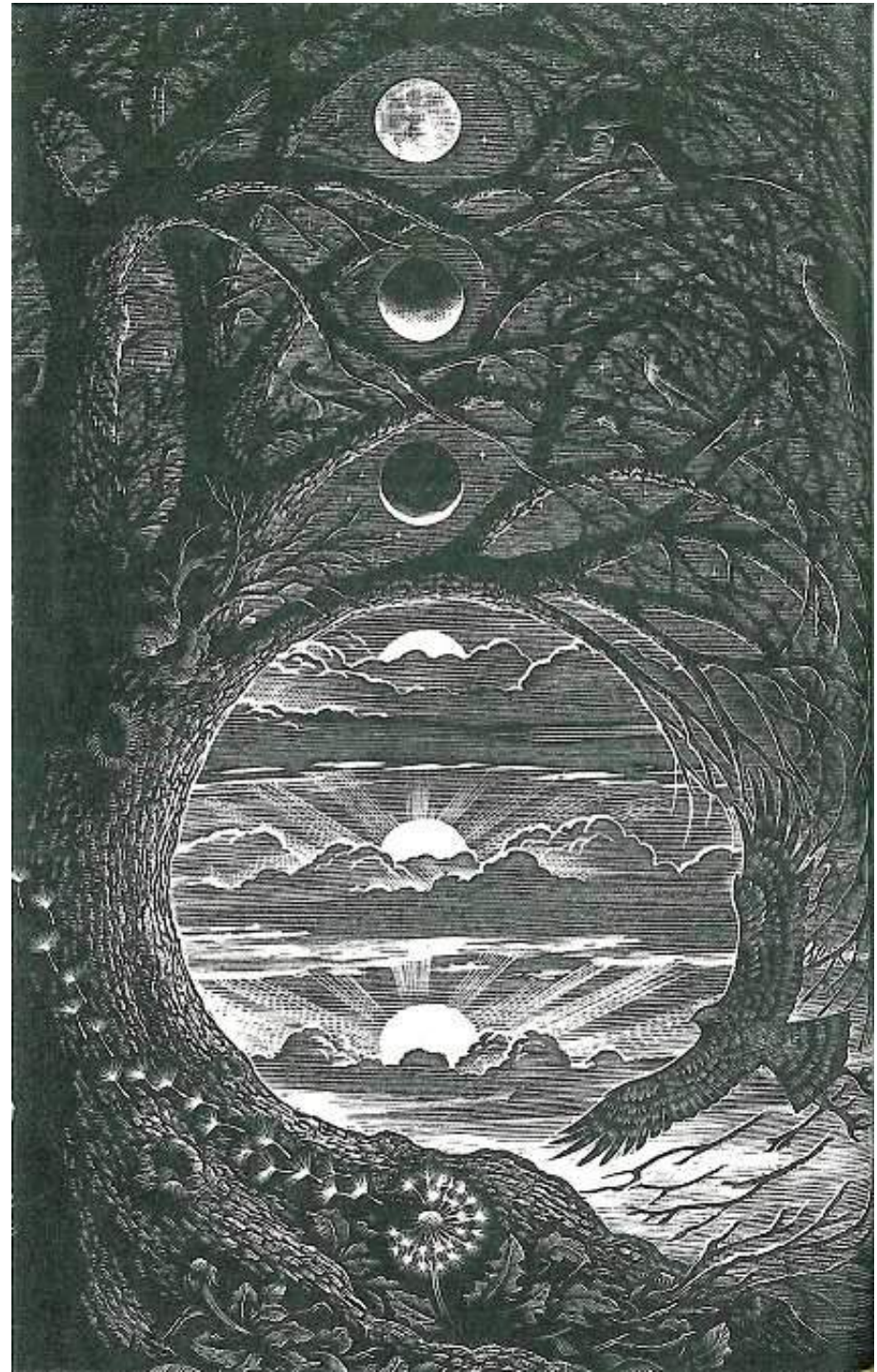
– De nekem mondandóm van számodra – felelte a hercegnő. – Bár még mindig haragszom rád, azt akarom, hogy tudd: megbocsátottam neked. Már tudom, hogy amit velem tettél, nem rossz ember cselekedete, csupán közönséges emberé.

– Pompás, köszönet a szép beszédért – mondta a király. – Most menj innen!

– Ahogy óhajtod – felelte a hercegnő. El is indult, aztán megállt az ajtóban. – Egyébként holnap reggel fel akarnak akasztani.

Erre a hírre a király összegömbölyödött, és sírni-ríni kezdett. Olyan szájalomra méltó látványt nyújtott, hogy a hercegnőnek megesett rajta a szíve. Mindazok ellenére, amit az apja elkövetett ellene, a hercegnő

igencsak megsajnálta az apját. A mérgével megolvasztotta a cella zárját, kicsempészte a börtönből, koldusnak álcázta, és útba igazította, hogy arra fusson, amerre hajdan ő menekült el a királyságból. A király nem mondott köszönetet, vissza se nézett. Aztán eltűnt, a hercegnőt pedig hirtelen ujjongó öröm töltötte el, mert jótettével megszabadította mindkettőjüket.

Az első ymbryne

A szerkesztő megjegyzése:

Miközben biztosak lehetünk abban, hogy a Regék számos szereplője valóban élt, és ezen a földön járt, ezen túl a tényyszerűségüket bizonyítani ugyancsak nehéz lenne. A lejegyzésük előtti évszázadokban történeteink szájhagyomány útján terjedtek, ezért fölöttébb hajlamosak voltak a változásokra, hiszen minden egyes mesélő úgy cicomázta fel a regéket, ahogyan jónak látta. Ennek eredményeképpen a regék ma már inkább legendák, semmint történelmi tények, és az értékük – túl azon, hogy magukkal ragadó történetek – elsősorban az erkölcsi tanulságukban rejlik. Britannia első ymbrynéjének története azonban figyelemre méltó kivétel. Ez azoknak a regéknek az egyike, amelyeknek történeti hitelességük tökéletesen megbízható, mivel a bennük szereplő eseményekről nem csupán számos kortárs forrás számol be, hanem maga az ymbryne is (a Farktollak Gyülekezetéhez szóló híres, a nyilvánosság előtt tartott beszédeit tartalmazó kötetében). Ezért tartom a Regék legfontosabbikának, hiszen egyszerre erkölcsi parabola, pompás mese és a különlegesek történelmének fontos krónikája.

– MN

Az első ymbryne nem nő volt, aki madárrá tudott változni, hanem madár, aki képes volt női alakot ölteni. Vándorsólyomcsaládban született, akik forróvérű vadászok voltak, és nem vették jó néven, hogy a húguk testes, földhöz kötött teremtménnyé változott a legkiszámíthatatlanabb időpontokban, hirtelen megnövekedett testével kilökte őket a fészekből, és fura, fecsegő beszédével tönkretette vadászataikat. Az apjuk az Ymeene nevet adta neki, amely a vándorsólymok éles nyelvén azt jelentette, „a különös”, és Ymeene érezte ennek a furcsaságnak magányos terhét attól fogva, hogy képes volt önállóan felemelni a fejét.

A vándorsólymok védik a területüket, büszkék, és semmit sem szeretnek jobban egy jó, véres küzdelemnél. Ymeene se volt más, és amikor területért vívott bandaháború tört ki a családja és egy rétihéjacsapat között, bátran harcolt, mert bizonyítani akarta, hogy éppen olyan vándorsólyom, mint a fiverei. A nagyobb testű, erősebb és létszámfölényben lévő madarak fölébük kerekedtek, ám amikor a fiókái pusztulni kezdtek az összezsapásokban, Ymeene apja akkor sem ismerte be a vereséget. Végül elűzték a rétihéjákat, de Ymeene megsérült, és egy kivételével az összes testvére oda veszett. Mivel nem értette, mire volt jó ez az egész, Ymeene megkérdezte az apját, miért nem menekültek el, és kerestek maguknak egy másik fészket.

– Meg kellett védenünk a családunk becsületét – mondta az apa.

– De a családunk elpusztult – mondta Ymeene. – Hol van ebben a becsület?

– Nem hiszem, hogy egy hozzád hasonló teremtmény megérti ezt – mondta az apa, összerendezte a tollait, a levegőbe röppent, és elszállt vadászni.

Ymeene nem csatlakozott hozzá. Elment a kedve a vadászattól meg a vértől meg a harctól, ami egy vándorsólyomnál még annál is furcsább, mint az, hogy néha emberré változik. Talán soha nem is kellett volna sólyomnak

lennie, gondolta, amint leereszkedett az erdő talajára, ahol emberlábbon ért földet. Talán rossz testben született.

Ymeene sokáig vándorolt. Emberi települések közelében időzött, a fakoronák biztonságából tanulmányozva ezeket a településeket. Mivel felhagyott a vadászattal, az éhség bátorította fel annyira, hogy végül besétáljon egy faluba, és csenjen az emberek élelméből – csirkéknek kiszórt, pirított kukoricát, ablakpárkányra hűlni kitett húsos pitét, felügyelet nélkül hagyott levest –, és ízletesnek találta. Egy kicsit megtanult embernnyelven, hogy beszélni tudjon az emberekkel, és rájött, hogy az emberek társaságát még jobban élvezi, mint az ételüket. Tetszett neki, ahogyan az emberek nevettek és énekeltek és kimutatták egymásnak a szeretetüket. Így hát találomra kiválasztott egy falut, és oda költözött lakni.

Egy szívélyes öregember megengedte, hogy a pajtájában lakjon, az öreg felesége pedig megtanította Ymeene-t varrni, hogy szakmája is legyen. Minden úgy ment, mint a karikacsapás, amíg a falubeli pék meg nem látta Ymeene-t madárrá változni. Ymeene még nem szokta meg, hogy emberi alakban aludjon, ezért minden este vándorsólyommá változott, felrepült egy fára, és fejét a szárnya alá dugva aludt el. A megdöbben falusiak boszorkánysággal vádolták, és fáklyákkal kergették el.

Ymeene csalódott volt, de nem bátortalanodott el, hanem továbbvándorolt, és talált ismét egy falut, ahol letelepedett. Ezúttal vigyázott, hogy senki se lássa őt madárrá változni, ám a falubeliek így sem bíztak benne. Ymeene-ben a legtöbb ember számára volt valami különös – elvégre sólymok nevelték fel –, és nem kellett hozzá hosszú idő, hogy ebből a faluból is elkergessék. Ymeene elszomorodott, és azon tűnődött, van-e a világon egyáltalán olyan hely, ahová tartozik.

Egy reggel, amikor már igencsak elkeseredett volt, egy erdei tisztáson fekve nézte a napfelkeltét. Olyan páratlanul szép látvány volt, hogy Ymeene egy pillanatra megfeledkezett minden bajáról, és amikor vége lett, szenvedélyesen kívánta, hogy még egyszer láthassa. Az égbolt egy pillanat alatt elsötétedett, és ismét pirkadni kezdett, és Ymeene egyszeriben megértette, hogy másféle tehetsége is van, nem csak alakot tud váltani: képes elérni, hogy pillanatok megismétlődjenek. Napokon át szórakoztatta magát ezzel a trükkel, megismételte egy kecses őz ugrását, vagy a délutáni napfény tovalibbenő fénypáasmáját, hogy jobban megcsodálhassa a szépségüket, és igencsak jókedve lett. Éppen a szűz hópelyhek első aláhullását ismételte, amikor egy hangra rezzent össze.

– Már megbocsáss – szólalt meg a férfihang –, ezt *te* csinálod?

Ymeene megfordult, és egy fiatalembert látott rövid, zöld tunikában, halbőr cipőben. Elégé fura öltözk volt, ám még különösebb volt az, hogy a fiatalember a hóna alatt vitte a fejét, amely teljesen elkülönült a nyakától.

– Te bocsáss meg – válaszolta Ymeene –, de mi történt a fejeddel?

– Borzasztóan sajnálom! – mondta az ifjú olyan zavarban, mintha a slicce nem lett volna begombolva, és egy kicsit ügyeskedve visszatette a fejét a nyakára. – Igazán tapintatlan voltam.

Elmondta, hogy a neve Englebert, és ha Ymeene-nek nincs hová mennie, tartson vele a táborába. Viharvert település volt néhány sátorból és szabadban rakott tűzből, és az ott élő pár tucat ember egytől egyig éppen olyan különös volt, mint Englebert. Annyira különösek voltak, hogy a legtöbbjüket más falvakból kergették el – éppúgy, mint Ymeene-t. Szívélyesen fogadták, miután bemutatta, hogyan tud sólyommá változni, cserében ők is bemutatót tartottak a birtokukban lévő szokatlan tehetségekből. Úgy látszott, Ymeene nincs egyedül a világon. Talán, gondolta, mégiscsak van számára hely.

Ezek az emberek természetesen Britannia korai különlegesei voltak, és amit Ymeene nem tudott, az volt, hogy történelmük egyik legsötétebb időszakában csatlakozott hozzájuk. Volt olyan korszak, amikor a normális emberek elfogadták – sőt tisztelték – a különlegeseket, és jól megvoltak egymással. Ám később beköszöntött a tudatlanság kora, és a normálisok gyanakodni kezdtek a különlegesekre. Amikor valamilyen tragikus esemény történt, amelyre a kor kezdetleges tudománya nem talált magyarázatot, a különlegeseket tették meg bűnbakká. Amikor Kis Csalódás faluja egy reggel arra ébredt, hogy az összes birka szénné égett, vajon felfogták-e a falubeliek, hogy villám csapta agyon az állatokat? Nem, hanem a helyi különleget okolták, és kikergették őt a pusztába. Amikor Öltésfalván a varrónő egy egész héten át nem bírta abbahagyni a nevetést, vajon okolták-e a falubeliek a frissen behozott gyapjút, amely meg volt fertőzve a kacagókórt hordozó atkákkal? Persze hogy nem: ráfogták a faluban élő különleges leánytestvérpárra, és felakasztották őket.

Ilyen szörnyűségek történtek országszerte, amelyek kiűzték a különlegeseket a normális társadalomból, majd a különlegesek olyan csapatokba tömörültek, amilyenhez Ymeene is csatlakozott. Nem utópia volt ez; azért éltek együtt, mert másokban nem bízhattak. A falujuk főnöke egy Tombs nevű különleges volt, egy vörös szakállú óriás, akit egy veréb

csipogó hangjával sújtott a sors. A hangja miatt a többiek nehezen vették őt komolyan, ám Tombs nagyon is komolyan vette *magát*, és soha senkinek nem engedte, hogy elfelejtsék, hogy ő bizony a Fontos Különlegesek Tanácsának⁶ tagja.

Ymeene kerülte Tombsot, mert úgyszólván allergiás volt a pökhendi férfiakra, inkább mókás és időnként fejjetlen barátjával, Engleberttel töltötte a napokat. Segített az ifjúnak művelni a tábor kis veteményesét és fát gyűjteni a tábortűzhöz, Englebert pedig segített Ymeene-nek ismerkedni más különlegesekkel. Azok nyomban megkedvelték Ymeene-t, ő pedig kezdett a táborra fogadott otthonaként gondolni, a különlegesekre pedig mint második családjára. Mesélt nekik arról, milyen volt az élete sólyomként, és a dolgok megismétlésének trükkjével szórakoztatta őket – hurkot formált a pillanatból, amikor Tombs átesett egy alvó kutyán, és annyiszor megismételte, hogy már az egész falu dőlt a nevetéstől –, a többiek pedig meséltek neki a különlegesek világának színes történelméről. Egy ideig béke volt. Ez volt a legboldogabb időszak, amelyre Ymeene vissza tudott emlékezni.

Azonban néhány naponta a falu békés buborékjába behatoltak a külvilág vészjósló hírei. Szakadatlanul érkeztek elkeseredett különlegesek, akik menedéket kerestek a szörnyűségek és az üldöztetés elől. Mindegyiknek ismerős volt a története: egész életükben békében éltek a normálisok között, amíg egy nap meg nem vádolták őket valamilyen abszurd bűnnel, és elkergették őket. Szerencsájuk volt, ha élve elmenekülhettek. (Ahogyan a szerencsétlen öltésfalvi nővérek tették.) De nem mindenki volt ilyen szerencsés. A különlegesek éppúgy szívélyesen fogadták az újonnan érkezetteket, ahogyan Ymeene-t, ám egy hónapi beáramlás után a falu létszáma tizenöttről ötvenre növekedett. Nem volt elegendő hely, sem élelem, hogy ez vég nélkül így folytatódjon, és a különlegeseket egyre jobban gyötörték a balsejtelmek.

Egy nap megérkezett a Fontos Különlegesek Tanácsának egy másik tagja. Komor volt a képe, órákra eltűnt Tombs sátrában, és amikor végre előjöttek, mindenkit összehívtak, hogy elmondják a lesújtó hírt. A normálisok már kiűzték a különlegeseket sok városukból és falujukból, és most úgy döntöttek, hogy elkergetik őket egész Furagrófságból. Fegyveres hadsereget állítottak, amely hamarosan ott lesz a különlegesek portája előtt. Most tehát az a kérdés, hogy harcoljanak-e, vagy meneküljenek.

Mondanom sem kell, hogy a különlegesek megrémültek, és erősen haboztak.

Egy fiatal nő körülpillantott, és azt mondta:

– Ezért a dombért és ezekért a rozoga sátrakért nem érdemes meghalni. Miért nem csomagoljuk össze, amink van, és rejtőzünk el az erdőben?

– Nem tudom, ti hogy vagytok vele – mondta Tombs de én belefáradtam a megfutamodásba. Azt mondom, maradjunk, és harcoljunk. Vissza kell szereznünk a méltóságunkat!

– Ez a tanács hivatalos ajánlása is – tette hozzá a komor képű tanácsos, bólogatva.

– De mi nem vagyunk katonák – mondta Englebert. – Semmit sem tudunk a harcról.

– Kicsi a seregük és rosszul felfegyverzett – mondta Tombs. – Azt hiszik, gyávák vagyunk, és elmenekülünk az erőszak legapróbb jelére. De alábecsülnek minket.

– Nem volna mégis szükségünk fegyverekre? – kérdezte egy másik férfi. – Kardokra és bunkósbotokra?

– Igazán meglepsz, Eustace – felelte Tombs. – Hát nem tudod kifordítani az emberek fejét csupán azzal, hogy meghúzod az orrukat?

– De igen – felelte a férfi zavartan.

– És Millicent Neary, láttam, hogy tüzet gyújtasz a puszta leheletteddel. Képzeld csak el, hogy megrémülnek majd azok a normálisok, amikor lángra lobbantod a ruhájukat!

– Szinte magam előtt látom! – mondta Millicent. – Igen, nem lenne akármilyen, ha a változatosság kedvéért mi kergetnénk el *őket*.

A tömeg mormogni kezdett.

– Igen, az *lenne* valami.

– Ezek a normálisok már régen megérdemlik.

– Hallottátok, mit tettek Titus Smithszel? Darabokra vágták, és megetették a saját disznóival!

– Ha most nem állunk ki magunkért, sosem hagyják abba.

– Igazságot Titusnak! Igazságot mindannyiunknak!

A tanácsosoknak nem nagyon kellett erőlködniük, hogy lábba hozzák a különlegeseket. Még a szelíd Englebert is alig várta a harcot. Ymeene, akinek a gyomra felfordult a csata első említésére, nem bírta tovább hallgatni. Kisurrant a faluból, és hosszú sétát tett az erdőben. Amikor

alkonyatkor hazatért, Englebertet a tábortűznél találta. Az ifjú lecsillapodott, de harci kedve megmaradt.

– Gyere velem! – mondta neki Ymeene. – Valahol újrakezdjük.

– Hová menjünk? – kérdezte Englebert. – Ki akarnak űzni minket Furagrófságból!

– Szokottgrófságba. Messzigázlógrófságba. Békéstanyagrófságba. Inkább meghalnál Furagrófságban, mint hogy másutt élj?

– Csak pár tucat emberről van szó – mondta Englebert. – Hogy nézne ki, ha elmenekülnénk egy ilyen jelentéktelen fenyegetés elől?

Habár a győzelem gyakorlatilag biztosnak látszott, Ymeene nem kért belőle.

– Úgy látom, egyetlen hajszálunkat sem éri meg feláldoznunk, nem hogy egy életet.

– Szóval nem fogsz harcolni?

– Egy családot már elveszítettem a háború miatt. Nem fogom végignézni, amint egy másik önként a kemencébe veti magát.

– Ha elmész, árulónak fognak hinni – mondta Englebert. – Soha nem jöhetsz vissza.

Ymeene Englebertre nézett.

– Te minek fogsz tartani?

Englebert a tűzbe bámult, kereste a szavakat. A kettejük közti csönd volt a válasz, így hát Ymeene a sátrába ment. Ahogy lefeküdt aludni, nagy szomorúság kerítette a hatalmába. Biztos volt benne, hogy ez az utolsó éjszakája ember alakban.

Ymeene a pirkadat első pillanatában távozott, mielőtt bárki más felébredt volna. Nem volt képes elbúcsúzni. A tábor széléig gyalogolt, és sólyommá változott, és amint felszárnnyalt a levegőbe, azon tűnődött, vajon talál-e még olyan csapatot, amelyik akár emberi, akár madár alakban befogadja majd.

Ymeene csupán néhány percre repült, amikor odalenn megpillantotta a normálisok hadseregét. Csakhogy nem pár tucat ember szedett-vedett bandájáról volt szó – sok száz fős hadsereg volt, és a dombokat elborították a csillogó páncélok.

A különlegeseket le fogják mészárolni! Ymeene nyomban visszafordult, hogy figyelmeztesse őket. Tombsot a sátrában találta, és elmondta neki, mit látott.

Tombs csöppet sem lepődött meg.

Már *tudta*.

– Miért nem mondtad meg nekik, hogy ilyen sok katona jön? – kérdezte Ymeene. – Hazudtál!

– Megrémültek volna – mondta Tombs. – Nem viselkedtek volna méltóságteljesen.

– Az lett volna a jó, ha *megrémülnek*! – kiáltotta Ymeene. – Akkor mostanra már elmenekültek volna!

– Nem lett volna semmi értelme – felelte Tombs. – A normálisok királya megparancsolta, hogy Britanniát a hegyvidéktől a tengerig tisztítsák meg a különlegesektől. Előbb-utóbb úgyis megtaláltak volna minket.

– Ha elhagyjuk Britanniát, akkor nem – mondta Ymeene.

– Elhagyni Britanniát! – hökkent meg Tombs. – De hiszen sok száz esztendeje itt élünk!

– És annál sokkal hosszabb ideig leszünk halottak – válaszolta Ymeene.

– Ez becsületbeli kérdés – mondta Tombs. – Szerintem ezt egy madár nem érti.

– Nagyon is jól értem – mondta Ymeene, és kilépett a sátorból, hogy figyelmeztesse a többieket.

Ám túlságosan késő volt: a normálisok serege már a közelben járt, immár látszott a jól felfegyverzett hadsereg. És ami még rosszabb volt, a különlegesek el sem menekülhettek – a normálisok minden irányból körülfogták őket.

A különlegesek rémülten bújtak össze a táborukban. A halál elkerülhetetlennek látszott. Ymeene könnyen alakot válthatott és biztonságba repülhetett volna – a különlegesek erre is buzdították –, de nem volt képes távozni. Becsapták őket, hazudtak nekik, és az áldozat, amelynek meghozatalára készültek, immár nem önkéntes volt. Ha most távozott volna, az nem az elveinek gyakorlása, hanem cserbenhagyás és árulás lett volna. Így hát végigment a táboron, és sorra megölelte a barátait. Englebert szorította őt magához a legjobban, és miután elengedte, még akkor is hosszú percekig nézte.

– Mit csinálsz? – kérdezte Englebertet Ymeene.

– Emlékezetemben rögzítem a barátom arcát – mondta Englebert. – Hogy a halálban is fel tudjam idézni.

Csend borult rájuk és a táborra, és egy ideig csupán a közeledő hadsereg mennydörgése és csörömpölése hallatszott. Akkor a nap hirtelen kibukkant egy sötét felhő mögül, tündöklő fénybe öltöztetve a tájat, és Ymeene olyan

gyönyörűnek találta a látványt, hogy azt kívánta, hadd lássa még egyszer, mielőtt megölik őket. Így hát megismételte, és a mutatvány annyira elbűvölte a különlegeseket, hogy másodszorra is megismételte. Csak ekkor vették észre, hogy azokban a percekben, amikor a napot nézték, a normálisok hadserege nem jött közelebb. Ellenségeik minden egyes ismétléskor elhalványultak, és távolabb bukkantak fel újra, sok száz lábnyi távolságban.

Ekkor jött rá Ymeene, hogy időhurok-alkotó képességének olyan haszna is van, amelyet sosem értett meg teljesen – olyan haszna, amely örökre megváltoztatja a különlegesek társadalmát, bár ő ekkor ezt még nem tudta. Biztonságos helyet hozott létre a különlegeseknek, az álló idő buborékját, és a különlegesek izgatottan nézték, amint a normálisok hadserege közeledik feléjük, majd elhalványul, újra meg újra, egy háromperces időhurokban.

– Meddig tudod ezt fenntartani? – kérdezte Ymeene-től Englebert.

– Nem tudom – ismerte be Ymeene. – Soha semmit nem ismételttem néhány alkalomnál többször. De azt hiszem, egészen hosszú ideig.

Tombs értetlenül és dühösen rontott ki a sátrából.

– Mit művelsz? – ordított Ymeene-re. – Hagyd abba!

– Miért hagynám abba? – kérdezte Ymeene. – Éppen mentem az életünket!

– Csak késlelteted az elkerülhetetlent – felelte Tombs. – A tanács nevében parancsolom, hogy nyomban hagyd fel ezzel!

– A fene essék a tanácsodba! – mondta Millicent Neary. – Hazug banda vagytok!

Tombs sorolni kezdte, hogy milyen büntetések várnak arra, aki nem tartja be a tanács parancsait, amikor Eustace Corncrake odalépett hozzá, meghúzta az orrát, mire Tombs arca kifordult. Jajveszékelve, visszavágással fenyegetőzve rohant el, az egész feje rózsaszínű és lágy volt.

Ymeene újra meg újra hurkot alkotott. A különlegesek körülfogták, éljeneztek, ám magukban aggódtak, hogy nem lesz képes örökké csinálni. Aggodalmukban Ymeene is osztozott: hárompercenként meg kellett ismételnie a hurkot, így nem alhatott – ám tudta, hogy idővel a teste rá fogja kényszeríteni, és akkor a távolból fenyegető hadsereg hozzájuk ér, és végül elpusztítja őket.

Két nap és két éjszaka elteltével Ymeene nem bízott már benne, hogy ébren marad, ezért Englebert vállalta, hogy odaül mellé, és valahányszor

Ymeene szeme kezdene lecsukódni, oldalba böki. Három nap és két éjszaka elteltével, amikor már maga Englebert is kezdett elszunyókálni, Eustace Corncrake vállalkozott, hogy Englebert mellé ül, és oldalba böki. És azután, amikor Eustace is kezdett vesztésre állni az alvással szemben, Millicent Neary vállalta, hogy odaül mellé, és vizet fröccsent az arcába, valahányszor kezd lecsukódni a szeme – így végül a különlegesek teljes társasága egyetlen hosszú sorban ült, és segítettek Englebertnek segíteni Ymeene-nek, hogy ébren maradjon.

Négy nap és három éjszaka elteltével Ymeene egyszer sem mulasztotta el helyreállítani a hurkot. Ám a kimerültségtől hallucinálni kezdett. Úgy gondolta, hogy elpusztult fivérei jöttek el hozzá, őt vándorsólyom ír le a levegőben hurkokat a tábor fölött. Olyan szavakat rikoltoztak Ymeene-nek, amelyeknek nem volt értelme:

Újra!

Még egyet!

Újra! Újra!

Hurkold a hurkot, hogy megduplázd a bőrét!

Szorosan becsukta a szemét, megrázta a fejét, és ivott egy kicsit a vízből, amelyet Millicent Neary Eustace Corncrake-re fröcskölt. Amikor ismét kinyitotta a szemét, kísértetfivérei már eltűntek, ám a szavaik Ymeene-vel maradtak. Azon tűnődött, vajon a fivérei – vagy önnön vele született ösztöne – valami hasznosat akartak-e mondani neki.

Újra, újra.

A válasz az ötödik napon érkezett meg. Pontosabban *egyfajta* válasz: Ymeene nem volt biztos benne, hogy ez a helyes válasz, ám abban biztos volt, hogy nem bírja még egy napig. Nem kell már hozzá sok idő, hogy semmiféle bökdösés ne akadályozza meg abban, hogy elaludjon.

Így hát: helyreállította a hurkot. (Már régóta nem számolta, hányszor idézte elő, hogy a nap kikukucskáljon a mögül a felhő mögül, de több ezerszer tehet.) És azután, mindössze pár másodperccel a hurok létrehozása után létrehozott egy másik hurkot – az első hurkon *belül*.

A hatás azonnali és bizarr volt. Furcsa módon minden megkettőződött körülöttük – a nap, a felhő, a hadsereg a távolban –, mintha Ymeene látása elhomályosult volna. Egy kis időbe telt, amíg a világ képe ismét éles lett körülöttük, és amikor az lett, egy kicsit *régebbi* lett, mint korábban volt. A nap beljebb bújt meg a felhő mögött. A hadsereg távolabb volt. Ezúttal hat percig tartott, nem háromig, amíg a nap előbújt a felhő mögül.

Így hát Ymeene másodszor is hurkot alkotott a hurokból, és ekkor a hurok már tizenkét perces lett, és harmadszor is megtette, és ekkor már huszonnégy percig tartott. És amikor eljutott egy óráig, szundított egy kicsit. Azután újra meg újra hurkot alkotott a hurokban, és ez olyan volt, mintha levegővel vagy vízzel töltene meg valamilyen edényt; Ymeene érezte, ahogy a hurok bőre tágul, hogy befogadja mindezt az új időt, amíg olyan feszes nem lett, akár a dob, és ekkor Ymeene tudta, hogy több nem fér bele.

A hurok, amelyet Ymeene létrehozott, huszonnégy óra hosszú volt, és az előző nap reggelén kezdődött, jóval az előtt, hogy a hadsereg felbukkant a láthatáron. Különleges társaira ez akkora hatással volt, és olyan hálások voltak neki, hogy Ymeene-t királynőnek meg felségnek kezdték szólítani, de ő nem engedte. Egyszerűen csak Ymeene volt, és az volt számára a legnagyobb öröm, hogy tudta: biztonságos helyet – fészket – hozott létre a barátainak.

Bár biztonságban voltak a normálisok agressziójával szemben, gondjaik egyáltalán nem értek véget. A hadsereg, amely kis híján elpusztította őket, országszerte rémületben tartotta a különlegeseket, és amint híre terjedt, hogy Furagrófságban létezik egy időhurok, egyre gyakrabban érkeztek túlélők és menekültek.⁷

Néhány hét alatt a létszám ötvenről a kétszeresére nőtt. Köztük volt a Fontos Különlegesek Tanácsának több tagja is (beleértve Tombsot, akinek az arca közben visszafordult). Bár szemlátomást nem érdekelt őket a hurok lezárása, a tanácsnokok azzal próbálták megszilárdítani a tekintélyüket, hogy nem akartak beengedni újonnan érkezetteket. Ám mindenki engedelmeskedett Ymeene akaratának – elvégre a hurkot ő hozta létre –, ő pedig hallani sem akart senkinek az elutasításáról, bár a tábor zsúfolásig tele volt.

A tanácsnokok megharagudtak, és büntetéssel fenyegettek mindenkit. Az emberek is megmérgekedtek, és azzal vádolták a tanácsot, hogy csellel akarták őket háborúskodásra bírni. A tanácsnokok Tombsra mutogattak, azt állítva, hogy egyedül cselekedett – bár ez nyilvánvalóan nem volt igaz –, és hogy félrevezető állításait a tanács többi tagja nem hagyta jóvá. A tanácsnokok Ymeene-re is mutogattak, és azzal vádolták, hogy bitorolja az ő jogos hatalmukat, márpedig ezért a bűnért a Könyörtelen Pusztaságba való száműzetés volt a büntetés. Ez volt az a pont, amikor az emberek

fellázadtak Ymeene védelmében, sarat (és feltehetőleg némi ürüléket is) dobáltak a tanácsnokokra, és kikergették őket a hurokból.⁸

A rá következő hetekben a különlegesek Ymeene-től várták el, hogy vezesse őket. Túl azon, hogy naponta helyreállította a hurkot, tőle várták, hogy megoldja a személyes vitákat, hogy ő mondja ki a döntő szót arról, hogy a tanács számos szabálya közül melyeket tartsák meg és melyektől szabaduljanak meg, hogy megbüntesse az érvényben maradt szabályok megszegőit, és így tovább. Ymeene gyorsan alkalmazkodott új szerepéhez, de nem értette a dolgot. A hurokban élő összes különleges közül ő volt a legújabb és a legkevésbé tapasztalt. Mindössze hat hónapja volt napi huszonnégy órában ember! Ám a társai ajándéknak tekintették tapasztalatlanságát: friss és előítéletektől mentes volt, semleges és tisztességes, és sugárzott belőle valamiféle nyugodt, méltóságteljes bölcsesség, amely inkább a madárvilágból származónak tetszett, semmint az emberi világból valónak.

Ám Ymeene minden bölcsessége ellenére sem tudta megoldani a legnagyobb gondjukat: hogy tud megélni száznál is több különleges egy akkora területen, amely nem nagyobb az egyik végétől a másikig kilencvenkét méternél? Az egyszer már létrehozott hurokba bele lehet tenni több időt, de több teret nem – és Ymeene csupán néhány tucatnyi sátorból álló kis táborukat vont a időhurokba. Nemigen akadt élelmük, és bár a készleteik mindennap újra megjelentek, amikor a hurok helyreállt, sosem volt elegendő élelem, hogy mindnyájan jóllakjanak. (Odakint beállt a kemény tél, így nemigen akadt vadászni- vagy fosztogatnivaló; nagyobb volt annak a valószínűsége, hogy normálisok portyázó bandájával találkoznak, mint annak, hogy élelmet lelnek, mert a normálisok mániákusan kutatták a különlegeseket, akik a szemük előtt tűntek el.)

Ymeene átbeszélte a dolgot Engleberttel az egyik este, amikor a tábortűznél ültek a tömegben.

– Mit tegyünk? – kérdezte Ymeene. – Ha itt maradunk, éhen halunk, ha elmegyünk innen, levadásznak minket.

Englebert levette és az ölébe tette a fejét, hogy két kézzel vakarhassa a feje búbját, mert ez volt a szokása, amikor erősen gondolkodott.

– Tudnál nagyobb hurkot alkotni bőséges élelemmel? – kérdezte. – Ha ügyelünk, hogy meg ne lássanak minket, mindannyian átköltözhetnénk.

– Ha az idő megenyhül, talán. Megfagynánk minden új hurokban, ha most hoznék létre egyet.

– Akkor várunk – mondta Englebert. – Csak egy kicsit kell éhezünk, az olvadásig.

– És azután? – folytatta Ymeene. – Még több szükségét szenvedő különleges jön majd, és kinőjük azt a hurkot is. Elérünk egy bizonyos határt. Csupán ennyi felelősséget tudok vállalni.

Englebert sóhajtott, és vakarta a fejét.

– Bárcsak magadat is le tudnád másolni!

Ymeene arcára különös kifejezés ült ki.

– Mit mondtál?

– Ha le tudnád másolni magadat – ismételte Englebert. – Akkor sok hurkot tudnál alkotni, és egy kicsit terjeszkedhetnénk. Aggaszt, hogy ilyen sokan vagyunk egy helyen. Csoportok fognak kialakulni, összetűzések lesznek. És ha, ne adj’ isten, valami tragikus történne ezzel a hurokkal, Britannia különleges népességének a fele odaveszhet egyszerre.

Ymeene szemben ült Engleberttel, de nem rá, hanem a távolba nézett.

– Mi az? – kérdezte Englebert. – *Kitaláltad*, hogyan tudnád lemásolni magadat?

– Talán – felelte Ymeene. – Talán.

Másnap reggel Ymeene összehívta a különlegeseket, és bejelentette nekik, hogy egy időre elmegy. Pánik hullámai söpörtek végig a tömegen, bár Ymeene biztosította őket, hogy visszatér, mire a hurkot helyre kell állítani. Az emberek könyörögtek, hogy ne menjen el, ám Ymeene kijelentette, hogy a túlélésük szempontjából döntő fontosságú, hogy elmenjen.

Az irányítást Englebertre bízta, madár alakot öltött, és a létrehozása óta első ízben kirepült a hurokból. Amint szárnyalt Furagrófság fagyos erdőségei fölött, megkérdezett minden egyes madarat, amelyet csak látott:

– Ismersz-e olyan madarat, amely emberalakot tud öltetni?

Egész nap és egész éjjel kutatott, ám a válasz mindig nem volt. Késő éjjel, fáradtan és elbátortalanodva – de nem legyőzötten – tért vissza a hurokba. Helyreállította a hurkot, elhárította Englebert kérdéseit, és egyetlen pillanatnyi pihenés nélkül kirepült ismét.

Keresett és kutatott, már fájt a szárnya meg a szeme, és járt az esze: „Lehetséges lenne, hogy az én fajtámból csupán egyedül én vagyok az egész világon?”

Egy újabb hosszú napi felderítés után már majdnem meggyőződésévé vált, hogy abszolút egyedülálló. Ettől a gondolattól kétségbeesett, és

kétségbeesetten magányosnak érezte magát.

Akkor a nap immár lenyugodni készült, és Ymeene éppen vissza akart fordulni a hurok felé, amikor egy erdei tisztás fölött repült át, és megpillantott odalenn egy csapat vörös vércsét – és közöttük egy fiatal nőt. Egy szempillantás alatt történt. A vörös vércsék meglátták, és szétszéledtek az erdőben. A kavarodásban mintha a fiatal nő eltűnt volna. De hová mehetett olyan gyorsan?

Lehetséges lett volna, hogy vörös vércsévé változott, és elrepült a többiekkel?

Ymeene utánuk vetette magát, üldözte őket, egy órán át próbált a vörös vércsék nyomára bukkanni – csak hogy a vörös vércse a vándorsólyom természetes prédája, így hát a vércsék rettegtek Ymeene-től. Másként kellett a dolgot megoldania.

Sötét volt. Ymeene visszatért a hurokba, helyreállította, befalt öt cső pirított kukoricát és két tál póréhagymalevest – az egész napi repüléstől megéhezik az ember –, és másnap reggel visszament a vörös vércsék erdejébe. Ezúttal nem a levegőből közelített hozzájuk sólyom alakban, hanem gyalog, emberi alakban. Amikor a vércsék megpillantották őt, felszálltak a fákra, onnan lesték, óvatosan, de félelem nélkül. Ymeene állt a tisztás közepén, és szólt hozzájuk, ám nem emberi nyelven, nem is sólyomul (a vándorsólymok nyelvén), hanem azt a néhány vércseszót használta, amelyet tudott, és amelyet emberi torkával is képezni tudott.

– Közületek egyvalaki nem olyan, mint a többiek – mondta nekik –, és ahhoz a fiatal nőhöz szólok. Egyszerre vagy madár és ember. Én ugyanezzel a képességgel vagyok megverve és megáldva, és nagyon szeretnék beszélni veled.

A vércsével beszélő emberi lény látványa hatalmas hangzavart váltott ki a fákon, azután Ymeene szárnycsapásokat hallott. Pár perc múlva egy fatörzs mögül fiatal nő lépett elő. Sötét, sima bőre volt és rövidre nyírt haja, magas, finom csontozatú alakja határozottan madárszerű volt, és prémeket meg állatbőröket viselt a hideg ellen.

– Érted, amit beszélek? – kérdezte angolul Ymeene.

A fiatal nő határozatlanul bólintott. Mintha azt mondaná: *egy kicsit*.

– Beszélsz embernyelven? – kérdezte Ymeene.

– *Sí, un poco* – felelte a fiatal nő.

Ymeene felismerte, hogy emberi nyelvet hall, de a szavakat nem értette. A fiatal nő valószínűleg vándormadarak családjába tartozott, és másutt

tanulta a nyelvet.

– Az én nevem Ymeene – mutatott magára Ymeene. – Mi a te neved?

A fiatal nő megköszöri a torkát, és nagyot rikoltott vércsésül.

– Akkor egyelőre inkább Vörös Vércse kisasszonynak szólítalak – mondta Ymeene. – Vörös Vércse kisasszony, volna egy fontos kérdésem hozzád. Képes vagy-e előidézni, hogy valami megtörténjen... *egynél többször?*

Ymeene nagy kört rajzolt az ujjával a levegőbe, azt remélve, hogy a fiatal nő megértette.

Vörös Vércse kisasszony tett előre pár lépést, a szeme egészen kikerekedett. Éppen ekkor egy maréknyi hó hullott le az egyik faágról, és Vörös Vércse kisasszony karjának lendületes mozdulatával eltüntette a földről, hogy aztán újra aláhulljon.

– Igen! – kiáltotta Ymeene. – Te is meg tudod csinálni! – És ő is intett a karjával, ő is megismételte a maréknyi hó aláhullását, és Vörös Vércse kisasszony tátott szájjal bámulta.

Egymáshoz szaladtak, kacagva szorongatták egymás kezét, kiabáltak, összeölelkeztek, és mindketten izgatottan mondták a magukét olyan nyelven, amelyet a másikuk nem értett. A vörös vércsék is örvendeztek a fákön, és megérezve, hogy Ymeene barát, lerepültek az ágakról, és izgatottan rikoltozva, szárnyukat csapkodva totyogták körül a két nőt.

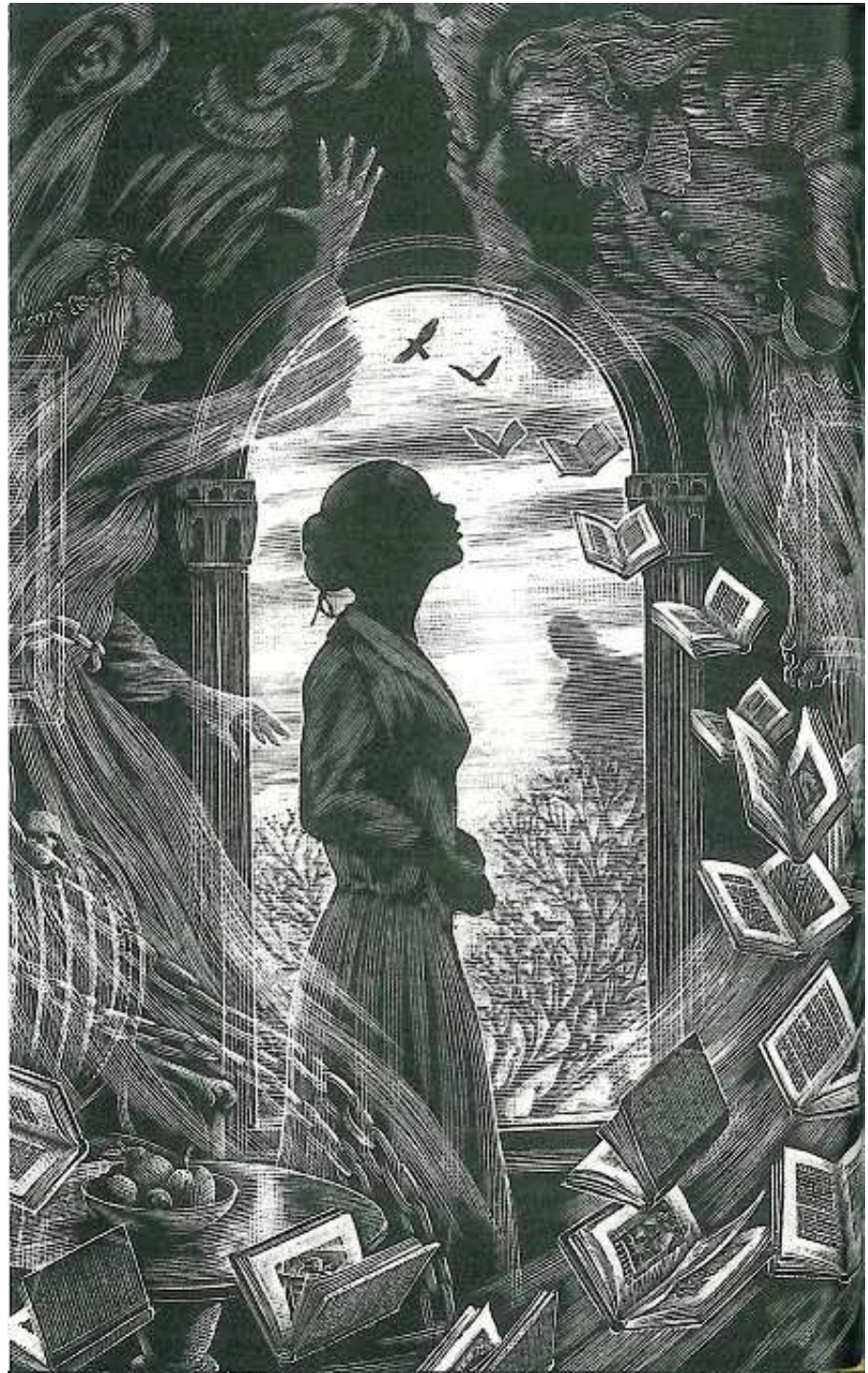
Ymeene leírhatatlanul boldog volt. Hiába volt különleges még a különlegesek között is, immár tudta, hogy nincs egyedül. Akadnak még hozzá hasonlóak, ami azt jelenti – talán –, hogy a különlegesek társadalma biztonságosabb és józanabb lehet, immár nem gögös férfiak rövidlátó szeszélyei fogják uralni. Alig-alig sejtette még, hogy milyen lesz ez a társadalom, de tudta, hogy Vörös Vércse kisasszony megtalálása igen fontos áttörést jelentett. Akadozva, de majdnem egy órán át beszélgettek, és a végén Vörös Vércse kisasszony beleegyezett, hogy követi Ymeene-t a hurokba.

A többi, ahogy mondani szokás, történelem. Vörös Vércse kisasszony a különlegesek közé költözött. Ymeene mindenre megtanította a hurkokkal kapcsolatban, és Vörös Vércse kisasszony hamarosan annyira belejött, hogy immár egyedül tudta működtetni a hurkot. Ez lehetővé tette, hogy Ymeene hosszú távú felfedezőutakra induljon, hogy további, hozzájuk hasonló madárnőket találjon – sikerült is neki ötre növelnie létszámukat –, és miután az újonnan érkezetteket kiképezték, és a kemény, koplalásos tél tavaszba

olvadt, szétszították maguk között a különlegeseket, és útra keltek, hogy öt új, állandó hurkot hozzanak létre.

A hurkokat a józan ész és a rend biztonságos kikötőinek tekintették, és gyorsan terjedt a hírük. Azok a különlegesek, akik túléltek a tisztogatásokat, egész Britanniából áradtak a hurkokba menedéket keresve, bár ahhoz, hogy befogadják őket, bele kellett egyezniük, hogy a madárnők uralma alatt fognak élni. Ezeket a nőket – az első tiszteletére – *ymeenéknek* nevezték el (bár az idő múltával és a britanniai nyelvek fokozatos változásával a szóból *ymbryne* lett).

Az ymbrynék évente kétszer ültek össze tanácskozni, hogy átadják egymásnak bölcsességüket, és együttműködjenek. Sok éven át maga Ymeene felügyelte az eseményeket, büszkén szemlélte, ahogy az ymbrynék és a hurkok hálózata egyre növekszik, és azoknak a különlegeseknek a száma, akiknek védelmet nyújtanak, eléri a sok százat. Boldogan élte meg az igazán érettnak mondható százhetvenöt éves kort. Ez alatt az idő alatt ő meg Englebert mindvégig egy házban éltek (bár sosem közös szobában), mert kitartóan és barátként szerették egymást. Végül a fekete dögvész egy könyörtelen, Európán végigsöprő hulláma vitte el őt. Amikor eltávozott, mindazok a különlegesek, akiket megmentett, és még életben voltak, valamint a gyerekeik és az unokáik az életüket kockáztatva, ellenséges területeken átkelve, hatalmas menetben vitték őt az erdőbe, méghozzá Englebert legalaposabb számításai szerint pontosan ahhoz a fához, ahol született, és a fa gyökerei közé temették.⁹

Aki szellemekkel barátkozott

Élt egyszer egy Hildy nevű különleges nő. Magas, kacagó hangja és sötétbarna bőre volt, és látta a szellemeket. Egyáltalán nem félt tőlük.

Az ikertestvére még gyerekkorukban vízbe fulladt, és amíg Hildy fel nem nőtt, az ikerhúga szelleme volt a legjobb barátnője. Mindent együtt csináltak: futkároztak a házukat körülölelő, pipaccsal teli mezőkön, ütlegető játszottak a falubeli füves pályán, és késő éjszakáig fennmaradtak, ijesztő történeteket mesélve egymásnak élő emberekről. A húga szelleme még az iskolába is eljárt Hildyvel. Azzal szórakoztatta őt, hogy a tanítónőre grimaszolt, amit senki más nem látott, és segített neki a vizsgákon úgy, hogy megnézte a többi tanuló válaszait, és Hildy fülébe súgta őket. (Akár kiabálhatott volna is, Hildyn kívül úgysem hallotta volna senki, de biztos, ami biztos, suttogni mégis okosabbnak látszott.)

Hildy tizennyolcadik születésnapján a húgát elhívták bizonyos szelleműgyekben.

– Mikor jössz vissza? – kérdezte zaklatottan Hildy. A húga halála óta egyetlen napot sem töltöttek távol egymástól.

– Évekig nem jövök – felelte a húga. – Rettenetesen fogsz hiányozni.

– Nem jobban, mint te nekem – mondta szomorúan Hildy.

Hildyt megölelte a húga, a szemében szellemkönnyek csillogtak.

– Próbálj szert tenni barátokra – mondta, azután eltűnt.

Hildy követni próbálta a húga tanácsát, de soha életében nem volt élő barátja. Elfogadott egy meghívást egy mulatságra, de nem volt képes beszédbe elegyedni senkivel. Az édesapja meghívta Hildyhez teázni az egyik munkatársa lányát, ám Hildy merev és suta volt, csupán egyetlen kérdést volt képes feltenni:

– Játszottál-e valaha is ütlegető?

– Az gyerekeknek való – válaszolta a nő, azután valamilyen kifogással gyorsan távozott.

Hildy rájött, hogy jobban szereti a szellemek társaságát, mint az élő embereket, ezért elhatározta, hogy kísértetbarátokra fog szert tenni. Csak

azt nem tudta, hogyan csinálja. Bár látta a szellemeket, nem volt könnyű beszélgetést kezdeményeznie velük. A szellemek, tudjátok, kicsit a macskákra hasonlítanak – soha nincsenek ott, ha az embernek hiányoznak, és ritkán jönnek, ha hívják őket.¹⁰ Hildy elment egy temetőbe. Órákig álldogált ott, de egyetlen szellem sem ment oda beszélgetni hozzá. A távolból lesték őt, tartózkodón és gyanakodva. Hildy úgy vélte, talán már nagyon régen halottak, és elszoktak attól, hogy megbízzanak élő emberben. Azt remélve, hogy a frissen elhunytakkal könnyebb lesz összebarátkozni, temetésekre kezdett járni. Mivel azok az emberek, akiket ismert, nem túlzottan gyakran haltak meg, idegenek temetésére kellett elmennie. Amikor a gyászolók megkérdezték, hogy kicsoda, Hildy azt hazudta, hogy távoli rokon, azután megkérdezte, barátságos volt-e az elhunyt, és szeretett-e réteken rohangálni és ütlegetni játszani. A gyászolók úgy gondolták, Hildy fura (és ismerjük be, hogy tényleg az volt), a szellemek pedig, érezve rokonaik nemtetszését, barátságtalanok voltak vele.

Ekkoriban hunytak el Hildy szülei. Talán *ők* lesznek a kísértetbarátaim, gondolta a lány, de nem – a szülei elmentek megkeresni halott húgát, és Hildyt egyedül hagyták.

Hildynek új ötlete támadt: eladja a szülei házat, és vesz helyette egy kísértetjárta házat, amelynek megvan a saját beépített szelleme! Így hát új házat kezdett keresni. Az ingatlanügynök idegesítőnek és furának tartotta Hildyt (és ismerjük be, hogy tényleg az volt), mert valahányszor mutatott neki egy tökéletesen takaros házat, Hildy csak azt kérdezte, történt-e a házban valamiféle szörnyűség, például gyilkosság vagy öngyilkosság, vagy ami még jobb, gyilkosság és öngyilkosság, és ügyet sem vetett a tágas konyhára meg a napfényben fürdő szalonra, inkább a pincét meg a padlást nézte meg.

Hildy végül talált egy kellőképpen kísértetjárta házat, és megvásárolta. Csak a beköltözés után tudta meg, hogy a házhoz tartozó szellem csupán részmunkaidőben tartózkodik ott, csak bizonyos éjszakákon ugrik be láncot csörgetni és ajtókat csapkodni.

– Ne menj el! – sietett az éppen távozni készülő kísértetkez Hildy.

– Sajnálom, de más házakban is kísértetem kell – válaszolta a szellem, és elsietett.

Hildy úgy érezte, becsapták. Több kellett neki egy részmunkaidős szellemnél. Olyan sokat fáradozott, hogy kísértetjárta házat találjon, és úgy festett, hogy a ház, amelyet megvásárolt, nem *eléggé* kísértetjárta. Úgy

gondolta, arra a házra van szüksége, amelyet a világon a leginkább látogatnak a szellemek. Könyveket vett kísértetjárta házakról, kutatásokat végzett. Megkérdezte a maga részmunkaidős szellemét is, hogy mit tud, úgy kiabálta utána a kérdéseit, miközben a szellem rohant egyik szobából a másikba, itt csörömpölve, ott csapkodva egy kicsit. (Mintha állandóan késésben lett volna valami fontosabb kísértésről, amit Hildy próbált nem személyes sértésnek tekinteni.) A szellem mondott valami olyasmit, hogy „Kwimbra”, majd sietve távozott. Hildy kiderítette, hogy valójában egy portugáliai városról van szó – úgy írják a nevét, *Coimbra* –, és amikor már tudta ezt, nem volt nehéz kiderítenie, hogy a városban melyik házat látogatják a leginkább szellemek. Levelezésbe kezdett a házban élő férfival, aki megírta, hogy éjjel-nappal testetlen sikolyok és az asztalokról lerepülő palackok zaklatják, Hildy pedig megírta, hogy ez igen kellemesen hangzik. A férfi ezt különösnek találta, ugyanakkor úgy vélte, Hildy fölöttébb kedvesen írt, és amikor Hildy ajánlatot tett, hogy megveszi a házat, a lehető legfinomabban utasította vissza. A ház nemzedékek óta van a családja tulajdonában, magyarázta, és ennek így is kell maradnia. A ház az a teher, amelyet neki viselnie kell.

Hildy kezdett elkeseredni. Egy különösen rossz pillanatában már az is eszébe jutott, hogy megöl valakit, mert akkor annak a szelleme kísérteni fogja –, csak hogy ez nem látszott túlságosan jó ötletnek egy barátság elkezdéséhez, hát gyorsan lemondott az ötletéről.

Végül úgy döntött, ha nem vásárolhatja meg a szellemeiktől a világon leginkább látogatott házat, akkor maga építi fel. Először is kiválasztotta a leginkább kísértetjárta telket, ahová építkezhetett: egy dombtetőt, ahol tömegesen temették el a halottakat a legutóbbi dögvész idején. Azután beszerezte a leginkább kísértetjárta építőanyagokat: a fa egy túlélő nélküli hajótörésből származott, a téglák egy krematóriumából, az oszlopok egy szegényházból, amely akkor égett le, amikor több százan voltak benne és az ablakok egy örült herceg palotájából, aki megmérgezte az egész családját. Hildy a házat más kísértetjárta házakból származó bútorokkal, kárpitokkal és műtárgyakkal rendezte be, a portugáliai férfi is küldött neki egy szekretert, amelyből pontosan hajnali háromkor mindig csecsemősírás hallatszott. Ráadásul egy teljes hónapon át látott vendégül gyászoló családokat, hogy a ház szalonjában virrasszanak, majd egy szélviharos éjszakán, pontosan az után, hogy az óra elütötte az éjfél, beköltözött.

Hildy nem csalódott – legalábbis nem azonnal. Mindenütt szellemek voltak! Lényegében szinte be sem fértek a házba. Szellemek zsúfolódtak össze a pincében és a padláson, tülekedtek helyért az ágy alatt és a kamrákban, és a fürdőszoba előtt mindig hosszú sor állt. (A vécét természetesen nem használták, de szerették megnézni a hajukat a tükörben, hogy kellőképpen kócos és ijesztő-e.) Éjjel-nappal táncoltak a pázsiton – nem mintha a szellemek különösebben szeretnék táncolni, hanem azért, mert a ház alatt eltemetett emberek táncpestisben¹¹ haltak meg.

A szellemek ütogették a csöveket, zörgették az ablakokat, könyveket söpörtek le a polcokról. Hildy szobáról szobára járt, és bemutatkozott.

– Maga lát minket? – kérdezte egy fiatal férfi kísértet. – És nem ijed meg?

– Csöppet sem – felelte Hildy. – Szeretem a szellemeket. Játszott valaha ütlegelet?

– Sajnálom, nem – motyogta a szellem, és elfordult.

Csalódottnak látszott, mintha az lett volna a leghőbb vágya, hogy megrémítsen valakit, és Hildy megfosztotta volna ettől a lehetőségtől. Ezért úgy tett, mintha megijedt volna, amikor a következő szellemmel találkozott, egy öregasszonnyal a konyhában, aki a levegőben lebegtette a késeket.

– Ahhh! – kiáltotta Hildy. – Mi történik a késeimmel?! Úgy látszik, megtévelyedtem!

Az öregasszonynak szemlátomást tetszett a dolog, ezért hátrébb lépett, és felemelte a karját, hogy még magasabban lebegtesse a késeket – azután átesett egy másik szellemen, aki mögötte mászott a konyhakövön. Az öreg kísértethölgy elterült, a kések pedig a pultra potyogtak.

– Mit képzelsz magad, mit művelsz odalenn? – ordított az öregasszony szellem a másik kísértetre. – Nem látja, hogy dolgozni próbálok?

– Inkább nézzon a lába elé! – förmedt az öregasszonyra a másik szellem.

– *Én* nézzek a lábam elé?

Hildy elnevette magát; nem tudta megállni. A két kísértet abbahagyta a marakodást, Hildyre bámultak.

– Azt hiszem, lát minket – állapította meg a négykézláb mászó szellem.

– Igen, ez nyilvánvaló – mondta az öregasszony kísértet. – És csöppet sincs megrémülve.

– De... megijedtem – tiltakozott a nevetését elfojtva Hildy. – Esküszöm!

Az öregasszony szellem felállt, és leporolta magát.

– Maga nyilvánvalóan gúnyt űz belőlem – mondta. – Soha halálomban nem aláztak meg még ennyire.

Hildy nem tudta, mit tegyen. Próbált önmaga lenni, ami nem vált be, és próbált úgy is viselkedni, ahogy szerint a szellemek elvárták tőle, és az sem jött be. Elbátortalanodva kiment a folyosóra, ahol a kísértetek sorban álltak a fürdőszoba előtt, és megkérdezte:

– Akar valaki a barátom lenni? Nagyon rendes vagyok, és töméntelen ijesztő történetet tudok élő emberekről, amelyeket biztosan szívesen meghallgatnának.

Ám a szellemek csak toporogtak, lesütötték a szemüket, hallgattak. Látták Hildy elkeseredését, és zavarba jöttek.

Hildy hosszú hallgatás után elbotorkált, az arca égett a szégyentől. Ült a tornácon, és nézte a pázsiton táncoló szellemeket. Úgy tetszett, kudarcot vallott. Az ember senkit sem kényszeríthet rá, hogy barátkozzon vele – még a halottakat sem.

Az, hogy nem vettek róla tudomást, még rosszabb volt, mint amikor magányosnak érezte magát, ezért Hildy elhatározta, hogy eladja a házat. Az első öt ember, aki elment megnézni, annyira megrémült, hogy be sem lépett a házba. Hildy úgy próbálta valamivel kevésbé szellemfertőzőt tenni a házat, hogy a kísértetjárta berendezésből néhány darabot eladott az eredeti tulajdonosának. Levelet írt a Portugáliában élő férfinak is, hogy érdekli-e a síró szekreter. A férfi nyomban válaszolt, és a levelet így írta alá: „*Barátja, João.*”

Hildy percekig nézte a szavakat. Vajon valóban a barátjának nevezheti-e ezt az embert? Vagy a portugál csupán... udvarias?

Válaszolt a férfinak. A levelének könnyed és fesztelen volt a hangja. Hazudott, és azt írta, remekül van, de megkérdezte azt is, hogy a férfi hogy van. És így írta alá a levelet: „*Barátja, Hildy.*” João és Hildy több levelet váltott. Rövid és egyszerű levelek voltak, hétköznapi udvariasságok és megfigyelések az időjárásról. Hildy még mindig nem tudta, vajon João valóban a barátjának tartja-e, vagy csupán udvarias. Ám egyszer a férfi így zárta a levelét: „Ha valamikor véletlenül Coimbrában találná magát, megtiszteltetésnek tekinteném, ha meglátogatna.”

Hildy aznap este vonatjegyet foglalt Portugáliába, teletömött egy jókora bőröndöt ruhákkal, és másnap kora reggel hintó jött érte, hogy elvigye a pályaudvarra.

– Ég veletek, szellemek! – kiáltotta vissza vidáman az ajtóból. – Néhány hét múlva visszajövök!

A szellemek nem válaszoltak. Hildy csupán annyit hallott, hogy valami ripityára tört a konyhában. Vállat vont, és elindult a hintó felé.

Egy forró, poros hétbe telt az út João coimbrai házáig. A hosszú út alatt Hildy próbálta felvértetni magát az elkerülhetetlen csalódás ellen. Hildy és João levélben jól kijöttek egymással, de a lány tudta, hogy a férfi valószínűleg nem fogja őt kedvelni, hiszen senki sem kedvelte. Erre kell számítani, ellenkező esetben az újabb elutasítás teljesen összetörné.

Odaérkezett a férfi házához, a kísérteties kúria dombtetőn állt, és töröttüveg-ablakaival Hildyt bámulta. Amint Hildy a tornác felé tartott, fekete varjak serege röppent fel rikoltozva az udvar egyik halott tölgyfájáról. Hildy észrevett egy szellemet, aki egy hurkon lógott egy, a harmadik szinten lévő erkélyről, hát integetett a szellemnek. A kísértet zavartan visszaintegetett.

João nyitott ajtót, és bevezette a lányt a házba. Kedves és szívélyes volt, elvette Hildytől poros utazókabátját, fahéjjal ízesített tejes teával és süteménnyel kínálta a lányt. Kellemesen csevegett, kérdezgette Hildyt az utazásról, hogy milyen volt közben az időjárás, és hogyan szolgálják fel a teát ott, ahonnan Hildy érkezett. Ám Hildynek állandóan megbotlott a nyelve válasz közben, tökéletesen biztos volt benne, hogy bolondot csinál magából, és minél inkább arra gondolt, milyen butaságokat beszél, annál nehezebben szólalt meg egyáltalán. Végül, egy különösen suta csönd után João megkérdezte:

– Megbántottam valamivel?

És Hildy tudta, hogy tönkretette a legeslegjobb lehetőségét, hogy valaha is barátja találjon. Hogy elrejtse kibuggyanó könnyeit, felugrott, és átrohant a szomszéd szobába.

João nem ment rögtön utána, egy időre magára hagyta Hildyt. A lány állt a férfi dolgozószobájának a sarkában, csendesen sírdogált, dühös volt magára, és nagyon-nagyon szégyellte magát. Azután úgy öt perc múlva puffanást hallott a háta mögött, és megfordult. Az íróasztalnál egy fiatal lány kísértete állt, tollakat és papírnehezékeket dobált a földre.

– Hagyja abba! – szólt rá Hildy, és letörölte a könnyeit. – Disznóólat csinál João házából.

– Maga lát engem – mondta a lány.

– Igen, látom, és idősebb annál, semhogy ilyen gyerekes csínyeket kövessen el emberek ellen.

– Igenis, assz’nyom – mondta a lány, és eltűnt a falon át.

– Beszélte vele – mondta João, és Hildy döbbsen vette észre a férfit az ajtóban.

– Igen. Látom őket, és beszélek velük. Ez a lány többé nem fogja háborgatni magát... legalábbis ma nem.

João csak ámult. Leültek, és elmesélte Hildynek, hogyan nehezítik meg az életét a szellemek – éjszaka nem hagyják aludni, elijesztik a látogatókat, törnek-zúznak. Ő maga is próbált beszélni velük, de sosem hallgattak rá. Egyszer még papot is hívott, hogy megszabaduljon tőlük, de ezzel csak feldühítette őket, és a következő éjjel még több holmiját törték össze.

– Határozottnak kell lenni, de megértőnek – magyarázta Hildy. – Nem könnyű szellemnek lenni, és ahogyan mindenki, ők is tiszteletre vágnak.

– Gondolja, hogy tudna beszélni velük az érdeken? – kérdezte alázatosan João.

– Megpróbálni mindenképpen megpróbálhatom – mondta Hildy. Ekkor jött rá, hogy percek óta beszélgetnek mindennemű dadogás vagy kínos csönd nélkül.

Hildy még aznap hozzálátott. A szellemek próbáltak elbújni előle, de ő tudta, hová szeretnek menni, és előcsalogatta mindet, hogy beszéljen velük, egyiket a másik után. Némelyik beszélgetés órákon át tartott, Hildy érvelt és rábeszélte, João pedig némán csodálta őt. Három napba és éjszakába telt, ám végül Hildy a legtöbb szellemet rábeszélte, hogy hagyják el a házat, és megkérte azt a néhányat, akik nem voltak hajlandók, hogy maradjanak legalább addig nyugton, amíg João alszik, és ha muszáj is dolgokat lesöpörniük asztalokról, kíméljék a családi örökséget.

João háza átalakult, ahogy maga João is. Három nap és három éjjel figyelte Hildyt, és a három nap és három éjjel alatt az iránta táplált érzései elmélyültek. Hildyben is érzelmek ébredtek João iránt. Észrevette, hogy immár bármiről könnyedén tud beszélni a férfival, és biztos volt benne, hogy igazi barátok lettek. Ám még így sem akart visszaélni a szívélyes fogadtatással, és látogatása negyedik napján összecsomagolta a holmiját, és búcsút mondott Joãónak. Elhatározta, hogy hazautazik, olyan házba költözik, amelyben nem járnak szellemek, és megpróbál újra élő barátokra szert tenni.

– Remélem, még látjuk egymást – mondta Hildy. – Hiányozni fog, João. Talán ön is meglátogathatna engem.

– Szívesen tenném – mondta João.

Hintó várta Hildyt kocsissal, hogy kivigye a vasútállomásra. A lány búcsút intett, és elindult a kocsi felé.

– Várjon! – kiáltotta João. – Ne menjen el!

Hildy megállt, és visszafordult.

– Miért?

– Mert magába szerettem – válaszolta João.

Mihelyt kimondta, Hildy rájött, hogy ő is beleszeretett a férfiba. Visszaszaladt, és egymás karjába vetették magukat.

Ekkor még a harmadik szint erkélyéről lelógó szellem is elmosolyodott.

Hildy és João összeházasodtak, és Hildy João házába költözött. A házban maradt néhány szellem barátságos volt vele, bár nem volt már szüksége szellem barátokra, mert ott volt neki João. Nemsokára született egy lányuk, majd egy fiuk, és Hildy élete teljesebb lett, mint amelyenről valaha is álmodott. És ha mindez nem lett volna még elég, egy kellemes éjféli órán kopogtak a bejárati ajtón, és Hildy nem mást talált a tornác fölött lebegve, mint a hűgát meg a szüleit.

– Visszajöttetek! – kiáltotta boldogan Hildy.

– Már régen visszajöttünk – mondta a hűga –, de te elköltöztél! Egy örökkévalóságig tartott, amíg megtaláltunk.

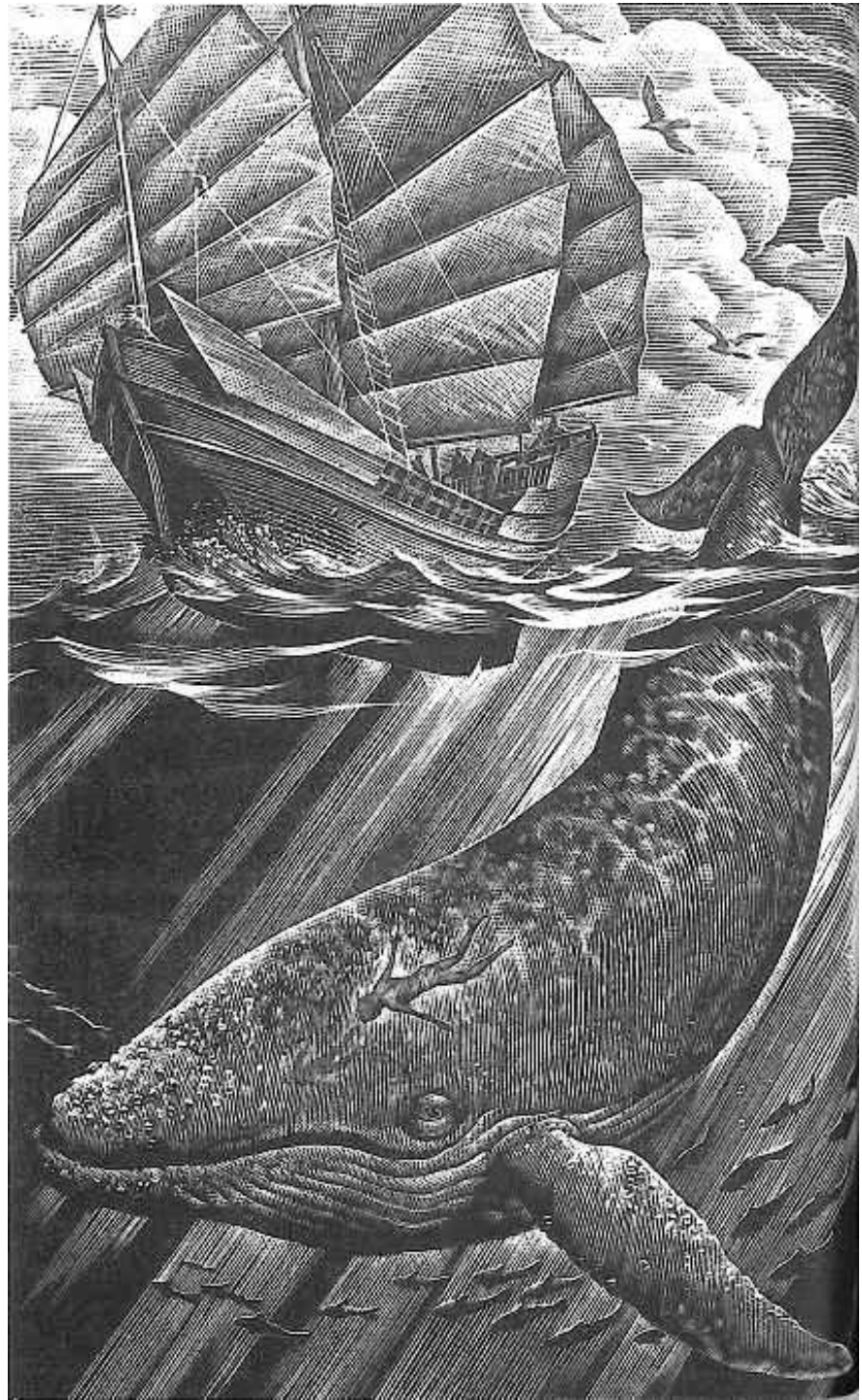
– Nem számít – mondta Hildy mamája. – Végre együtt vagyunk!

Akkor kijött a tornácra Hildy két gyermeke is Joãoval, próbálták kidörzsölni az álmot a szemükből.

– Papa – fordult João-hoz Hildy kislánya –, miért beszélget mama a levegővel?

Hildy az egyik karjával átölelte a férjét, a másikkal a hűgát, a szíve olyannyira tele volt, hogy szinte szétpattant, és bemutatta halott családját élő családjának.

Attól fogva boldogan éltek.

Cocobolo

Kisfiú korában Cseng imádta az apját. Ez Kubla kán uralkodása idején volt az ősi Kínában, jóval az előtt, hogy Európa uralta a tengereket, és az apa, Liu Csi az óceánok híres kutatója volt. Az emberek azt beszélték, tengervíz folyik az ereiben. Negyvenéves korára többet ért el, mint előtte bármely tengerész: feltérképezte Afrika teljes keleti partját, kapcsolatot létesített ismeretlen új-guineai és borneói törzsekkel, hatalmas, új területeket hódított meg a birodalomnak. Közben kalózokkal és banditákkal küzdött, leverte két lázadást, túlélte két hajótörést. Nagy vasszobra ott állt Tiandzsín kikötőjében, s vágyakozva nézte a tengert. Csengnek csupán a szobor maradt az apjából, mert maga a férfiú eltűnt, amikor Cseng még csak tízéves volt.

Liu Csi utolsó felfedezőútjának az volt a célja, hogy megtalálja Cocobolo szigetét – amelyet hosszú ideje legendának tartottak csupán –, ahol állítólag fán termett a rubint, és nagy tavakban állt a folyékony arany. Az indulás előtt azt mondta Csengnek:

– Ha sosem térnék vissza, ígérd meg, hogy elindulsz megkeresni engem. Ne hagyd, hogy fű nőjön a talpad alatt!

Cseng kötelességtudón megígérte, abban a hitben, hogy még a vad óceán sem képes olyan férfiú fölébe kerekedni, amilyen az apja – ám Liu Csi sosem tért haza. Miután egy évig nem hallottak felőle, a császár fényűző gyászszertartást rendezett a tiszteletére. Cseng vigasztalhatatlan volt, napokon át zokogott az apja szobrának lábánál. Ahogy azonban idősebb lett, Cseng sok olyan dolgot tudott meg Liu Csiről, amelyeket még nem érthetett meg, amíg az apja élt, és megváltozott a véleménye az apjáról. Liu Csi különös ember volt, és az élete vége felé közeledve egyre különösebb lett. Azt pletykálták, hogy megbolondult.

– Mindennap órákon át úszott a tengerben, még télen is – mondta Cseng legidősebb bátyja. – Alig bírt megmaradni a szárazföldön.

– Azt gondolta, beszélgetni tud a bálnákkal – mondta nevetve Cseng bácsikája, Aj. – Egyszer hallottam is, amikor szólni próbált a nyelvükön.

– Azt akarta, költözzünk egy szigetre, és éljünk ott – mondta Cseng anyja. – Azt feleltem neki: „A palotában lakomázunk! Hercegeket és vikomtokat látunk vendégül! Miért adnánk fel ezt az életet, hogy úgy éljünk egy homokbányában, mint a vadak?” Ez után alig szólt már hozzám.

Liu Csi sok mindent elért fiatal éveiben, mondták az emberek, ám azután fantazmagóriákat kezdett kergetni. Felfedezőutat vezetett, hogy megjelje a beszélő kutyák országát. Mesélt egy helyről a Római Birodalom legtávolibb északi szélén, ahol alakváltó nők éltek, akik képesek voltak megállítani az időt.¹² A finom társaság kerülte, és eljött az idő, amikor a nemesek már nem támogatták az expedícióit – így maga kezdte fizetni az utazásait. Amikor vagyonát úgy elköltötte, hogy a felesége meg a gyerekei kis híján tönkrementek, Cocobolo felkutatásáról kezdett álmodozni, hogy begyűjtse annak kincseit.

Cseng látta, hogyan vezettek apja különkségei a bukásához, és amint férfitá ért, nagyon ügyelt rá, hogy meg ne ismétlje Liu Csi hibáit. Cseng ereiben is tengervíz csörgedezett, ezért tengerész lett az apjához hasonlóan ő is – de egészen másfajta. Nem vezetett felfedezőutakat, sem úttörő utazásokat, hogy új területeket szerezzen a birodalomnak. Tetőtől talpig gyakorlatias ember volt, kereskedő, kereskedelmi flottát irányított. Nem kockáztatott. Kerülte a kalózok kedvelte útvonalakat, sosem tért le az ismerős vizekről. És nagyon sikeres volt.

A szárazföldön is fölöttébb hagyományos életet élt. A palotában lakomázott, és a megfelelő emberekkel barátkozott. Száját soha nem hagyta el megbotránkozató szó, sosem ellenkezett senkivel. Társadalmi megbecsülés lett a jutalma és előnyös frigy a császár elkényeztetett unokahúgával, így immár csupán egy hajszálnyi választotta el a nemesi osztálytól.

Hogy megőrizze mindazt, amit felhalmozott, mindent megtett, hogy elhatárolódjon az apjától. Sosem említette Liu Csit. Megváltoztatta a vezetéknevét, és úgy tett, mintha nem lettek volna rokonok. Ám minél idősebb lett Cseng, annál nehezebbnek bizonyult számára elűzni az apja emlékét. Az idősebb rokonok gyakran megjegyezték, hogy Cseng modora mennyire hasonlít Liu Csiéhez.

– Ahogy jársz, ahogy tartod magad – mondta Hszi Pen nénikéje. – Még a szavak is, amelyeket választasz, mintha csak ő állna előttem!

Így hát Cseng próbált megváltozni. A bátyja, Teng hosszú lépteit utánozta, mert Tenget sosem hasonlították az apjukhoz. Mielőtt megszólalt,

várt, hogy átrendezze gondolatban a szavakat, és más, hasonló jelentésű szavakat választott. Az arcát azonban nem tudta megváltoztatni, és valahányszor a kikötőben járt, apjának óriás szobra emlékeztette Csenget, hogy mennyire hasonlítanak egymásra. Így aztán egy éjjel kiosont a kikötőbe egy kötéllel meg egy csörlővel, és hatalmas erőfeszítéssel eltüntette a szobrot.

A harmincadik születésnapján kezdődtek az álmai. Az éjszakáit tönkretette egy látomás egy vénemberről – csontsovány és ráncos volt, fehér szakáll a térdéig ért, már nem hasonlított Csengre –, aki kétségbeesetten integetett egy napfényben fürdő sziget homokos partjáról. Cseng izzadságban úszva riadt fel a kora hajnali órákban, gyötörte a bűntudat. Ígéretet tett az apjának, amelyet soha nem próbált meg teljesíteni.

Indulj el, és keress meg engem!

Füvesembere erős főzetet készített neki, amelyet Cseng minden este megivott lefekvés előtt, és amelytől mélyen és álomtalanul aludt reggelig.

Miután az álmaiból kirekesztette, Cseng apja más módot talált a fia megkísértésére.

Egy nap Cseng a dokkoknál múlatta az időt, és hirtelen erős késztetést érzett, hogy ússzon egyet – tél közepén. Leküzdötte a vágyat, és hetekig azt sem engedte meg magának, hogy a tengerre pillantson.

Kis idővel később Sanghaj felé vezette a hajóját, amikor a hajó gyomrában meghallotta egy bálna énekét. A hajótesthez szorította a fülét, és figyelt. Egy pillanatig úgy hitte, érti, amit a bálna a maga hosszú, nem földi magánhangzóival mond.

Co... co... bo... lo!

Vattát tömött a fülébe, felrohant, és többé nem volt hajlandó lemenni a hajó gyomrába. Aggódni kezdett, hogy megbolondul, mint az apja.

Miután hazatért a szárazföldre, új álmot kezdett látni, amelyet az esti orvosság sem tudott elfojtani. Az álomban Cseng bozótot irtott egy trópusi sziget belsejében, miközben rubintok hulltak lágy esőként a fákról. A párás levegő mintha a nevét lélegezte volna – *Cseng, Cseng* –, és bár érezte maga körül mindenütt az apja jelenlétét, nem látott senkit. Kimerülten leheveredett egy fűfoltra, és akkor a fű hirtelen megnőtt körülötte, a gyepek kiszakadtak a földből, hogy fojtogatón körülölelje őt.

Amikor felriadt, örülten viszketett a talpa. Ledobta a takarót, és rémülten látta, hogy a talpát fű borítja. Próbálta lesöpörni, de a fűszálak a bőréből nőttek ki. A talpából.

Attól tartva, hogy a felesége észreveszi, Cseng kiugrott az ágyból, kiszaladt a fürdőszobába, és leborotválta.

Mi a csoda történik velem? – gondolta magában. A válasz eléggé világos volt: kezdi elveszíteni az eszét, mint az apja.

Reggel arra ébredt, hogy nemcsak a talpából nőtt ismét fű, de a hónaljából is vaskos hínárkötegek nőttek. A fürdőszobába vágatott, kitépkedte a hínárt – igen fájdalmas volt –, és másodszor is leborotválta a talpát.

Másnap reggel a talpából és a hónaljából ugyanúgy növények nőttek, de akadt más is: az ágynemű csupa homok volt. A homok Cseng pórusaiból szivárgott.

Kiment a fürdőszobába, kitépte a hínárt, leborotválta a talpát, és még mindig azt hitte, örület csupán. Ám amikor visszament, az ágyban változatlanul ott volt a homok, végig a felesége testén, a hajában is. Az asszony immár ébren volt, és igencsak haragudott, mert sehogy sem tudta kirázni a homokot.

Ha az *asszony* is látja, értette meg Cseng, akkor minden valódi. A homok, a fű – minden. Valami *történik* vele.

Cseng elment a füvesemberhez, aki valami bűdös kenőcsöt adott neki, hogy azzal kenje be magát. Amikor a kenőcs nem használt, Cseng orvoshoz ment, aki azt mondta, nem lehet mást tenni, mint levágni a lábát, a pórusait pedig ragasztóval eltömíteni. Ez nyilvánvalóan nem volt elfogadható, így hát Cseng elment egy szerzeteshez, és együtt imádkoztak, ám ima közben Cseng elaludt, és arra ébredt, hogy teleszivárogtatta homokkal a szerzetes celláját, és a dühös szerzetes kidobta.

Úgy látszott, bármi baja van is, nincs rá megoldás, és a tünetek egyre komiszabbak lettek. A talpán immár állandóan nőtt a fű, nem csak éjjel, és a hínártól olyan szaga volt, mint apálykor a tengerpartnak. A felesége külön ágyban, másik szobában aludt. Cseng aggódott, hogy az üzletfelei értesülni fognak az állapotáról, és kerülni fogják. Akkor tönkremegy. Elkecseregésében kezdett megbarátkozni az ötlettel, hogy levágatja a lábait, és a pórusait eltömítteti ragasztóval – és ekkor egyszerre csak újra a fülében hallotta az apja utolsó szavait.

Ne hagyd, hogy fű nőjön a talpad alatt!

Ez a titokzatos mondás, amelyen Cseng hosszú évekig törte a fejét, egyszerre tökéletes értelmet nyert. Üzenet volt – kódolt üzenet. Az apja tudta, hogy ez fog történni Csenggel. Onnan tudta, hogy ugyanez történt

vele! Nemcsak az arcuk, a járásuk, a beszéd módjuk volt hasonló, hanem a mindkettőjüket sújtó, különös csapás is.

Ígérd meg, hogy elindulsz megkeresni engem, mondta az apja. Ne hagyd, hogy fű nőjön a talpad alatt!

Liu Csi nem azért ment el, hogy holmi mitikus kincset keressen. Azért ment el, hogy *meggyógyuljon*. És ha Cseng meg akart szabadulni ettől a furcsaságtól, és valaha még normális életet akart élni, teljesítenie kellett az apjának tett ígéretét.

Este, vacsora közben bejelentette a szándékát a családnak.

– Útra kelek, hogy megkeressem apánkat – mondta.

A család hitetlenkedett. Emlékeztették rá, hogy már mások is próbálták megkeresni, de nem találták az apjukat. A kutatásokat a császár fizette, de sem az embernek, sem az expedíciójának nem bukkantak nyomára. Cseng, a kereskedő, aki sosem tért le a biztonságos kereskedelmi útvonalakról, komolyan azt hiszi, hogy nagyobb szerencsével járhat?

– Képes vagyok rá, meglátjátok – mondta Cseng. – Csak azt a szigetet kell megtalálnom, amelyet keresett.

– Sosem találod meg, akkor sem lelnéd meg, ha a világ legjobb navigátora lennél – mondta Hszi néni. – Hogy találhatnál meg egy olyan helyet, amely nem létezik?

Cseng azzal az elhatározással indult útnak, hogy bebizonyítja: nincs igaza a családnak. A sziget *létezik*, és tudta, hogyan találhatja meg: nem veszi be az altatóját, és hagyja, hogy az álmai vezessék. Ha ez nem válik be, majd a bálnákat hallgatja!

Az elsőtisztje is próbálta elvenni a kedvét. Ha a sziget létezne is, mondta, minden tengerész, aki állítólag látta, megesküdtött, hogy nem lehet elérni. Azt mesélték, a sziget éjszakánként mozgott.

– Hogy tudnál kikötni egy olyan szigeten, amelyik elmenekül előled? – kérdezte az elsőtiszt.

– A világ valaha épített leggyorsabb hajójával – felelte Cseng.

Cseng a vagyona nagy részét a hajó építésére költötte, a hajónak pedig a *Valószínűtlen* nevet adta. Majdnem tönkrement belé, és ígérvényeket kellett kibocsátania ahhoz, hogy legénységet tudjon felfogadni.

A felesége szörnyen dühös volt.

– Szegényházba juttatsz minket! – kiabálta. – Mosást kell vállalnunk, hogy éhen ne haljunk!

– Megtöltöm a zsebeimet rubintokkal, amikor megtalálom Cocobolót – válaszolta Cseng. – Amikor visszatérek, gazdagabb leszek, mint valaha. Majd meglátod!

A *Valószínűtlen* vitorlát bontott. Az a hír járta, hogy Cocobolo Ceylontól délnyugatra van az Indiai-óceánban, ám a szigetet sosem látták kétszer ugyanazon a helyen. Cseng nem szedte altatóját, várta a prófécias álmokat. Közben a *Valószínűtlen* Ceylon felé tartott.

Útközben zászlójeleket váltottak más hajókkal a Cocobolo felől tudakozódva.

– A keleti láthatáron láttam három hete – mutatott a kéklő távolba egy halász. – Az Arab-tenger felé.

Cseng sajnálatos módon nem álmodott éjszakánként, így hát kelet felé hajóztak. Az Arab-tengeren találkoztak egy hajóskapitánnyal, aki azt állította, hogy két héttel korábban látta a szigetet.

– Nyugatra, Szumátra közelében – mondta.

Addigra Cseng álmodni kezdett, ám álmainak nem volt semmiféle jelentése – így hát nyugat felé hajóztak. Szumátrán egy ember azt kiabálta le egy szikláról, hogy Cocobolót délkeleten látták, Thinadhoo közelében.

– Éppen elszalasztottátok – mondta.

Így ment ez hónapokon át. A legénység nyugtalankodott, lázadásról suttogott. Az elsőtiszt rá akarta beszélni Csenget, hogy adja fel.

– Ha a sziget valóság volna, már megtaláltuk volna – mondta.

Cseng még egy kis időt kért. Az éjszakát azzal töltötte, hogy prófécias álmokért imádkozott, másnap pedig a hajó gyomrában a hajótestre szorította a fülét, hátha meghallja a bálnadalt. Se dal, se álom nem jött, és Cseng csüggedni kezdett. Ha üres kézzel tér haza, csődbe megy, és a bajára sem talál gyógyulást. A felesége el fogja hagyni. A családja is elkerüli. A befektetői többé nem fogják támogatni, üzletének vége.

Állt a hajó orrában, elbátortalanodva, lenézett a kavargó, zöld vízre. Hirtelen erőteljes késztetést érzett, hogy ússzon egyet. Ezúttal nem fojtotta el.

Hihetetlen erővel ért vizet. Az áramlat erős volt és rettenetesen hideg, és lehúzta.

A szürkéségből szürke húsfalba ágyazott óriási szem bukkant elő. Egy bálna, amely sebesen közeledett Cseng felé. Mielőtt összeütköztek volna, a bálna alábukott, és eltűnt. Majd, éppen ilyen váratlanul, Cseng lába valami keménnyel érzett. A bálna alulról felfelé nyomta Csenget.

Együtt emelkedtek a felszínre. Cseng kiköhögte tüdejéből a vizet. A hajóról valaki egy kötelet dobott neki. Cseng a kötelet a derekára kötötte, és miközben húzták vissza a fedélzetre, hallotta maga alatt énekelni a bálnát.

A dal így szólt: *kövess!*

A *Valószínűtlen* alkalmazkodott a helyzethez, a bálna nyomába eredt. Egész nap és egész éjjel követték a bálnát, amelynek mindig jól látták a helyzetét az ornyílásából kilövellt pára miatt. Amikor felkelt a nap, egy szigetet pillantottak meg a láthatáron – és e sziget nem szerepelt a térképen.

Csakis a Cocobolo lehetett.

Olyan gyorsan vitorláztak felé, amilyen gyorsan csak a szél vitte őket, és a nap során az, ami csupán egy pontocska volt a láthatáron, egyre nagyobb és nagyobb lett. Ám mielőtt elérték, beköszöntött az éjszaka, és amikor ismét felkelt a nap, a sziget megint csak egy pontocska volt a távolban.

– Ahogy mesélték – ámult Cseng. – *Mozog.*

Három napon át üldözték a szigetet. Mindennap kínzóan közel kerültek hozzá, hogy aztán minden éjjel ismét eltávolodjon. Majd egy erős szél minden addiginál sebesebben a sziget felé hajtotta őket, és a *Valószínűtlen* végre elérte a partot, és horgonyt vetett egy homokos öbölben, amikor a nap éppen lebukott a láthatáron.

Cseng hónapok óta álmodozott Cocobolóról, és hagyta elszabadulni az álmait. A valóság egyáltalán nem olyan volt, amilyennek elképzelte: nem ömlöttek a tengerbe arany vizesések, a domboldalak nem szikráztak rubintermő fáktól. A szigetet göröngyös, jelentéktelen, sűrű zölddel benőtt dombok borították, pontosan olyan volt, mint az ezernyi másik sziget, ahol Cseng járt az utazásai során. Még nagyobb csalódást okozott, hogy semmi nyoma nem volt az apja expedíciójának. Cseng azt remélte, hogy ott találja a hajót az egyik öbölben félig elsüllyedve, maga az öregember pedig, aki húsz éve számkivetett, a parton várja őt a gyógyulással. Ám csupán fehér homok félholdját látta meg és a hajlongó pálmafák falát.

A hajó horgonyt vetett, és Cseng a partra gázolt az elsőtiszttel és a legénység néhány felfegyverzett tagjával. Azt mondta magának, korai még csalódást éreznie, ám többórai kutatás után sem találták meg se Liu Csit, sem semmiféle emberi település nyomát, és Cseng csalódottabb volt, mint valaha.

Sötétedni kezdett. Éppen le akartak táborozni, amikor az erdőből neszezést hallottak. Két jaguár rontott elő az aljnövényzetből, rémítően

bömbölve.

Az emberek szétszéledtek. Nyílveesszőket lőttek a jaguárokra, ami szemlátomást még jobban felingerelte a nagymacskákat. Az egyik Cseng felé vetette magát, hát Cseng futott az életéért. Vágtatott az őserdőn át, végül már égett a tüdeje, ruháit leszaggatta a növényzet, és akkor megállt. Amikor már normálisan tudott lélegezni, fülelt, hogy hol lehetnek az emberei, de nem hallott semmit. Egyedül volt, eltévedt, és már majdnem éjszaka volt.

Menedéket keresett. Egy idő múlva néhány egymásba nyíló barlangra bukkant. Forró, nyirkos szél járta át őket szabályos időközönként. Cseng úgy vélte, akár itt is letöltheti az éjszakát, és bebújt.

Ásott egy kis gödröt, tüzet rakott. Alig lobbant fel a láng, amikor a talaj összerándult Cseng alatt, és fülsiketítő kiáltás hallatszott a barlang mélyéből.

– Oltsd el! Oltsd el! – harsogta a hang.

Cseng rémülten földet dobott a lángnyelvekre. Amint a tűz kialudt, Cseng alatt sem rengett tovább a föld.

– Miért bántasz? – kérdezte a nagy erejű hang. – Mi rosszat tettem én neked?

Cseng nem tudta, kivel beszél, csak azt, hogy okosabban teszi, ha válaszol.

– Nem akartam én bántani senkit! – mondta. – Csak ennivalót akartam készíteni.

– Nos, neked hogy esne, ha lyukat vágnék a te *bőrödbe*, és tüzet gyújtanék benne?

Cseng tekintete a kioltott tűz helyére esett, és látta, hogy a lyuk gyorsan megtelik folyékony arannyal.

– Ki vagy te? – kérdezte a hang.

– A nevem Cseng. Tiandzsín kikötővárosából jöttem.

Hosszú csönd következett, azután szívből jövő nevetés hangorkánja söpört végig a barlangon.

– Végre eljöttél! – mondta a hang. – El sem tudom mondani, mennyire örülök, hogy láthatlak, drága fiam!

– Nem értem – mondta Cseng. – Ki vagy te?

– Hát nem ismered fel apád hangját?

– Apám! – kiáltott fel Cseng, és megfordult, hogy hátranézzen. – Hol vagy?

Újabb nevetés hullámozott végig a barlangon.

– Mindenütt körülötted! – mondta a hang, és egy darab föld felemelkedett Cseng mellett, hogy poros ölelésbe zárja. – Milyen rettenetesen hiányoztál, Cseng!

Cseng megrendülten értette meg, hogy nem holmi, a barlangban rejtőző óriással beszél, hanem magával a barlanggal.

– Te nem vagy az apám! – kiáltotta, és igyekezett kibontakozni a homok öleléséből. – Az apám férfi volt, ember!

– Én is ember *voltam* – mondta a hang. – Eléggé megváltoztam, amint látod. De mindig az apád leszek.

– Rá akarsz szedni. A neved Cocobolo – éjszakánként mozogsz, és folyékony arany gyűlik össze a lyukaidban. A legenda így tartja.

– Ugyanez igaz minden férfi esetében, aki szigetté változik.

– Több olyan is van, mint te?

– Itt-ott.¹³ A Cocobolo nem csupán egy sziget, tudod. Mindnyájan Cocobolók vagyunk. De én az apád vagyok.

– Elhiszem, ha be tudod bizonyítani – mondta Cseng. – Mik voltak a hozzám intézett utolsó szavaid?

– Ígérd meg, hogy elindulsz megkeresni engem – mondta a hang. – És ne hagyd, hogy fű nőjön a talpad alatt!

Cseng térdre hullt, és sírt. Igaz volt: az apja volt a sziget, és a sziget volt az apja. Az arany, amely megtöltötte a gödröt, amelyet Cseng ásott, az apja vére volt. Ha az apja azért jött ide, hogy gyógyulást találjon, kudarcot vallott – ahogyan Cseng is. Elkecsereedett volt és reményt veszített. Az tehát a sorsa, hogy *ez* legyen?

– Jaj, apám, ez borzalmas, borzalmas!

– Nem borzalmas – felelte kissé megbántottan az apja. – *Szeretek* sziget lenni.

– Szeretsz?

– Némi időbe telt, persze, amíg hozzászoktam, ám sokkal jobb, mint a másik lehetőség.

– És mi olyan rossz abban, ha valaki ember? – Most Cseng sértődött meg.

– Semmi – válaszolta az apja –, ha az a sorsod, hogy ember légy. Nekem nem az rendeltetett, hogy örökre ember legyek, bár ezt hosszú évekig nem tudtam elfogadni. Keményen harcoltam a változások ellen, amelyek erősebbnek bizonyultak nálam – és amelyek erősebbnek bizonyulnak nálad

is. Orvosok segítségével folyamodtam, és amikor hasznavehetetlennek bizonyultak, ősi kultúrákat kerestem fel, és tanácskoztam a varázslóikkal meg a boszorkánydoktoraikkal, ám a folyamatot senki sem tudta megállítani. Kimondhatatlanul boldogtalan voltam. Végül már nem bírtam elviselni, eljöttem otthonról, kerestem az óceánban egy távoli pontot, hogy ott éljek, hagytam szétterjedni a homokomat, nőni a füvemet – és jószagos ég, micsoda megkönnyebbülés volt.

– És valóban boldog vagy így? – kérdezte Cseng. – Jaguárok lakta pöttyként a tenger közepén?

– Az vagyok – felelte az apa. – Bár bevallom, szigetnek lenni néha igen magányos. A világnak ezen a tájékán élő egyetlen másik Cocobolo fárasztó és összeférhetetlen vénség, azok az emberi lények pedig, akik felkeresnek, le akarják csapolni a véretem. Ám ha mellettem volna a fiam – ó, nem lenne szükségem semmire!

– Sajnálom – mondta Cseng –, de nem ezért jöttem. Nem akarok sziget lenni. Normális akarok lenni!

– De te meg én *nem vagyunk* normálisak – mondta az apja.

– Korán adtad fel, ennyi az egész. Lennie kell gyógymódnak!

– Nem, fiam – mondta a sziget, és sóhajtásának ereje hátrafújta Cseng haját. – Nincs gyógymód. Ez a természetes formánk.

Cseng számára ez a hír rosszabb volt a halálos ítéletnél. Úrrá lett rajta a reménytelenség meg a düh, őrjöngött és zokogott. Az apja vigasztalni próbálta. Puha fűágyat növesztett, hogy Cseng oda feküdjön. Amikor esni kezdett az eső, Cseng fölé hajlította a pálmákat, hogy menedéket nyújtsanak számára. Miután Cseng kimerült, és elaludt, ijesztő morajlással tartotta távol tőle az őserdő nagymacskaíit.

Amikor reggel Cseng felébredt, túllépett a reménytelenségen. Vasakarat munkált benne, amely nem nyugodott bele emberi mivoltának elvesztésébe. Küzdeni fog érte, akár van gyógymód, akár nincs, és ha kell, a haláláig harcolni fog. Ami az apját illette, hacsak rá gondolt, Cseng elviselhetetlenül elszomorodott – így hát eltökélte, hogy többé nem gondol rá.

Összeszedte magát, és útnak indult.

– Várj! – mondta az apja. – Kérlek, maradj itt velem! Együtt leszünk szigetek, te meg én – kicsiny szigetcsoport –, és mindig élvezhetjük majd egymás társaságát. Ez a sors, fiam!

– Ez nem a sors – mondta keserűen Cseng. – Magad választottad. – És begyalogolt az őserdőbe.

Az apja nem próbálta megállítani, bár könnyen megtehetette volna. Bánatos sóhaj szállt fel barlang-szájából a forró lélegzet hullámaival együtt, amelyek végigsöpörtek a szigeten. Ahogy sírt, a fák koronái reszkettek és rázkódtak, az ágaikról rubintok lágy esője hullt. Cseng itt-ott megállt, hogy felszedje őket, teletömte a zsebeit, és mire elérte az öbölben horgonyzó hajóját, elegendőt gyűjtött az apja könnyeiből, hogy kifizesse az összes emberét, és otthon megtöltse a kiürült ládákat.

Az emberei éljeneztek, amikor meglátták Csenget, mert azt hitték, megölték a jaguárok, és Cseng parancsára felhúzták a horgonyt, és útra keltek Tiandzsín felé.

– Mi van apáddal? – kérdezte az elsőtiszt, miután félrevonta Csenget, hogy négyszemközt beszélhessenek.

– Elégedetten veszem tudomásul, hogy meghalt – válaszolta nyersen Cseng, és az elsőtiszt bólintott, és többet nem kérdezősködött.

Ahogy Cocobolo egyre kisebb lett a távolban, Cseng még mindig hallotta az apja sírását. Leküzdve a megbánás rátörő, erős hullámát, csak állt a hajó orrában, és nem nézett vissza.

Egy napon és egy éjszakán át úszott bálnák egész raja a *Valószínűtlen* nyomában, és énekeltek Csengnek.

Ne menj!

Ne menj!

Cocobolo fia vagy.

Cseng betömte a fülét, és igyekezett nem tudomást venni a bálnákról.

A hazáig tartó hosszú úton megszállottan próbálta elfojtani a vele történő változást. Borotválta a talpát, nyírta a hóna alatt növő hínárt. A bőrén szinte mindig ott volt a finom, apró szemű homok, amelyet a pórusai választottak ki, így hát magas nyakú, hosszú ujjú öltözeteket viselt, és minden reggel tengervízben fürdött.

Azon a napon, amikor hazaérkezett, még mielőtt felkereste volna a feleségét, az orvosához ment. Utasította a sebészt, hogy tegyen meg mindent, amit szükségesnek tart az átalakulás megállításához. Az orvos erős altatót adott Csengnek, és amikor Cseng felébredt, azt tapasztalta, hogy a hónalja ragacsos kátránnyal van bekenve, a bőre ragasztóval, hogy eltömítse a pórusait, a két lábát pedig levágták, és falábbal pótolták. Cseng megnézte magát egy tükörben, és undort érzett. Nagyon furcsán festett. Mégis komoran reménykedett, hogy ezzel az áldozattal képes lesz megőrizni emberi mivoltát, kifizette a doktort, és hazabicegett a falábain.

Amikor a felesége meglátta, majdnem elájult.

– Mit tettél magaddal? – sikoltotta.

Cseng kitalált egy hazugságot, hogy akkor sérült meg, amikor a tengeren megmentette egy ember életét, ragasztós bőréről meg olyasmit mesélt, hogy a bőre rosszul reagált a trópusi napsütésre. Ugyanezt a hazugságot ismételte meg a családjának és az üzleti partnereinek, no meg még hozzátette, hogy Cocobolón megtalálta az apja testét.¹⁴ Azt mondta nekik, Liu Csi halott. Ám az embereket jobban érdekelték a rubintok, amelyeket hozott.

Egy darabig jó élete volt. Bizarr kinövésai abbamaradtak. A falábakon való bicegés azt jelentette, hogy szörnyszülöttsége nyavalyáját meglehetősen mindennapi nyavalyára cserélte, amellyel együtt tudott élni. A rubintok nemcsak gazdag emberré tették, hanem híres felfedezővé is: megtalálta Cocobolót, és hazatért, hogy elmesélje a kalandot. Lakomákat és multságokat rendeztek a tiszteletére.

Cseng próbálta elhitetni magával, hogy boldog. Annak reményében, hogy ezzel elfojthatja a bűntudat néha-néha feltámadó érzését, amely belülről mardosta, próbálta meggyőzni magát, hogy az apja tényleg halott. *Csupán a fejedben játszódtott le az egész* – mondta magának. – *Az a sziget valójában nem lehetett az apád.*

Ám néha, amikor az üzlet leszólította a kikötőbe, hallani vélte a bálnák énekét, amint hívják vissza Cocobolóra. Néha, amikor messzelátóval kémlelte a tengert, megesküdött volna, hogy egy ismerős foltot lát a láthatáron, amely nem hajó, és a térkép szerint nincs is sziget. Fokozatosan, néhány hét leforgása alatt valamiféle furcsa feszültség gyülemlett fel benne. Akkor érezte leginkább, amikor víz közelében tartózkodott. Mintha emlékeztette volna a testét, hogy mivé akar változni. Ha valamelyik dokk végében állt, és a látóterét betöltötte a tenger, érezte, amint a testébe zárt fű és homok és hínár ki akar törni.

Többé nem ment víz közelébe. Megesküdött, hogy soha többé nem száll hajóra. Mélyen a szárazföld belsejében vásárolt házat, ahonnan egyáltalán nem láthatta az óceánt. De még ez sem volt elegendő: mindig érezte a nyomást, amikor csak megfürdött, vagy megmosta az arcát, vagy ráhullt az eső. Felhagyott a fürdéssel meg az arcmosással, és soha nem lépett ki a házból, ha egyetlen sötét felhő is akadt az égen. Nem ivott vizet sem, attól tartva, hogy a víz olyan vágyat ébreszthet benne, amelyen képtelen úrrá lenni. Ha már abszolút szüksége volt rá, vizes rongyot szopogatott.

– Egy csöpp vizet se – mondta a feleségének. – Ebbe a házba egy csöpp se kerülhet be.

Így múlt az idő. Évek teltek el anélkül, hogy Cseng vízhez ért volna. A vén és kiszáradt Cseng olyan lett, mint egy igen nagy mazsola, de sem a kinövései, sem a vágyai nem tértek vissza. A feleségével sosem született gyermekük, részben azért, mert Cseng tetőtől talpig be volt kenve ragasztóval, de azért sem, mert tartott tőle, hogy az őt sújtó csapást továbbadhatja egy újabb nemzedéknek.

Egy nap, mivel végrendeletet kívánt készíteni, Cseng átnézte a személyes holmiját. Egy fiók alján talált egy kis selyemzacskót, és amikor kinyitotta, egy rubint hullt a tenyerébe. A többit már régen eladta, és erről azt hitte, hogy elveszett, mégis itt volt hűvösen és súlyosan a kezében. Ez előtt a fél életében eszébe sem jutott az apja.

Mindkét keze remegni kezdett. Eldugta a rubintot a szeme elől, mással kezdett foglalkozni, ám nem tudta leállítani azt, ami feltört benne.

Hogy honnan jött a nedvesség, el nem tudta képzelni. Már három napja nem szopogatott vizes rongyot sem, ám a látása kezdett elhomályosulni, könny szökött a szemébe, mintha valami belső, titkos tartalékot őrzött volna.

– Nem! – csapott az öklével az asztalra. – Nem, nem, nem!

Kétségbeesetten nézett körül a szobában, hátha valami elvonná a figyelmét. Visszafelé számolt húsztól. Bugyuta dalocskát énekelt. De semmi sem állíthatta meg a folyamatot.

Amikor végül megtörtént, annyira meghazudtolta előzetes várakozásait, hogy felmerült benne a kérdés, vajon nem csinált-e a kelletténél nagyobb ügyet belőle. Egy könnycsepp pergett végig az arcán, le az állán, és a földre hullt. Cseng dermedten állt, a padlón kialakult fekete foltot bámulta.

Egy hosszú percen át tökéletes csönd és békesség volt. Azután megtörtént az, amitől Cseng a legjobban félt. Azzal a régi, rettenetes nyomással kezdődött a belsejében, amely pillanatok alatt elviselhetetlenné vált. Mintha földrengés lett volna a testében.

A bőrét borító ragasztó szétrepedezett, lepergett. Homok kezdett áramlani a pórusaiból. A hónalját borító kátrányréteg levált, és hínár nőtt Cseng testéből hihetetlen gyorsasággal. Nem egészen egy perc alatt majdnem betöltötte a szobát, ahol Cseng tartózkodott, és Cseng tudta, hogy ki kell mennie, másként összedől a ház. Kirohant – a viharos esőbe.

Az utca közepén összerogyott, homok és hínár áradt belőle. Azok az emberek, akik látták őt, sikoltozva futottak el. Cseng falábai lepattantak, és a csonkjaiból végeláthatatlan fű nőtt. A teste nőni kezdett, az összekeveredő eső és fű meg homok talajjá állt össze, egyik réteg a másikon, úgy takarták be őt, mint egyik bőrréteg a másikat. Kisvártatva olyan széles volt már, mint az utca, és olyan magas, mint a háza.

A csőcselék összegyűlt, és rátámadtak. Cseng nagy nehezen feltápáskodott, és füves csonkjain futni kezdett. Elesett, és a súlya alatt összedőlt egy ház. Ismét felállt, és tovább-bicegett, nagy nehezen felkapaszkodott egy dombra, mennydörgő léptei lyukakat vájtak az utca földjébe.

A csőcselék követte, és már katonák is, akik nyílvesszőket lőttek a hátába. A sebeiből folyékony arany buggyant ki, ami még több embert bátorított támadásra. Közben Cseng megállás nélkül növekedett, már kétszer olyan széles volt, mint az utcája, és háromszor olyan magas, mint a háza. Az alakja egyre gyorsabban veszítette el emberi jellegét, karjai és lábai eltűntek abban a hatalmas földlabdában, amellyé a törzse alakult.

Kis, kacska fatörzsekbe kapaszkodva ért a domb tetejére. Egy pillanat múlva magába olvasztotta őket, és mivel nem maradt semmi, ami megtámaszthatta volna, gömbölyű teste lefelé kezdett gurulni a domb túloldalán – először lassan, azután egyre gyorsabban. Megállíthatatlan volt, házakat és szekereket lapított szét, embereket is, ha az útjába kerültek, és közben egyre csak nőtt.

Leszáguldott a kikötőbe, végigrobogott a szilánkokra hasadó dokkon, és a tengerbe csapódott, akkora hullámot verve, hogy az elárasztotta az összes hajót. Alámerülve, sodródva még gyorsabban növekedett, füve és földje, homokja és hínárja a vízben szétterjedve immár egy kis szigetet alkotott. Az átalakulás olyannyira mindenre kiterjedő volt, hogy észre sem vette, hogy a császár hadihajói közelednek. Ám azt megérezte, amikor ágyúgolyókat lőttek belé.

Hihetetlen volt a fájdalom. A vérétől aranylón csillogott a tenger a napfényben. Azt hitte, vége az életének – amíg meg nem hallott egy ismerős hangot.

Az apja volt, a nevén szólította.

Cocobolo hatalmas morajlással vetette magát Cseng és a hajók közé. Farvize úgy söpörte el a császár hadihajóit, mintha játékszerek lettek volna. Cseng érezte, hogy hozzákapcsolódik valami a víz felszíne alatt, azután az

apja húzni kezdte ki, a tengerre. Amikor már távol voltak a veszélytől, és nyugalom lett, az apja kókuszpálmákat hajlított, hogy földet lövelljenek a Cseng testén éktelenkedő lyukakba.

– Köszönöm – mondta Cseng. A hangja harsány robaj volt, maga sem tudta, honnan jött. – Nem érdemlem meg a jószágodat.

– Dehogynem – felelte az apja.

– Szemmel tartottál – mondta Cseng.

– Igen – válaszolta az apja.

– Annyi éven át?

– Igen – mondta ismét az apa. – Volt egy olyan érzésem, hogy egyszer szükséged lesz a segítségemre.

– De hát olyan kegyetlen voltam hozzád.

Az apa egy pillanatig hallgatott. Majd azt mondta:

– A fiam vagy.

Cseng vérzése elállt, de ekkor még nagyobb fájdalmat érzett: hihetetlen szégyenkezést. Cseng jól ismerte ezt az érzést, ám ez a típusa új volt. Megszégyenítette a kapott jószág, Megszégyenítette az, ahogyan szegény apjával bánt. Ám a legjobban az bántotta, hogy mennyire szégyellte önmagát, és hogy ez mivé változtatta.

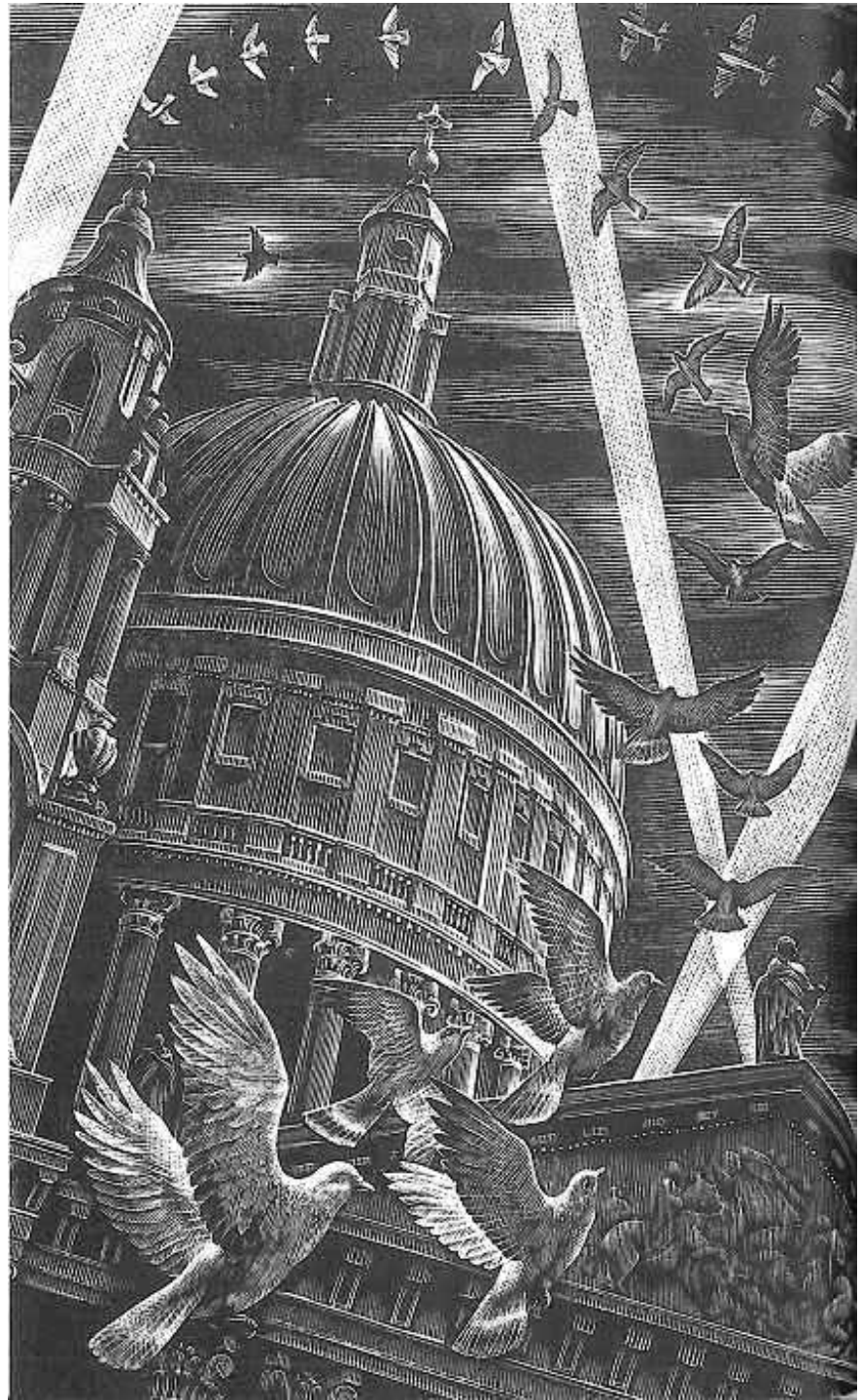
– Sajnálom, apám. – Cseng sírt. – Nagyon-nagyon sajnálom.

Cseng sírás közben is érezte, hogy egyre növekszik, homokja, füve és talaja egyre széjjelebb terjed, hínárja valóságos víz alatti erdővé terebélyesedik. Az apját körülfogó korallzátony a Cseng körül formálódóba kapcsolódott, és az idősebb Cocobolo gyöngéden vontatni kezdte a fiatalabbat tovább a tengeren.

– Van egy csodálatos hely Madagaszkár közelében, ahol biztonságban megpihenhetünk – mondta az idősebb. – Szerintem szükséged van egy kellemes, hosszú szundításra.

Cseng hagyta magát húzni, és ahogy múltak a napok, valami csodálatosat és teljesen újat kezdett érezni.

Önmagának érezte magát.

A Szent Pál galambjai

A szerkesztő megjegyzése:

A galambok és katedrálisuk története a különleges folklór egyik legrégebbi darabja, s az évszázadok során egymástól szélsőségesen eltérő formákat öltött. Amíg a közismertebb változatok a galambokra az építők szerepét osztják, az ebben a változatban lévő, romboló szerepüket jómagam sokkal érdekesebbnek tartom.

– MN

Hajdanán, egy különleges korban, jóval az előtt, hogy tornyok vagy templomtornyok vagy magas épületek lettek volna London városában, az összes galamb magasan, a fákon élt, ahol távol tarthatták magukat az emberi társadalom lármás és erőszakos zűrzavarától. Nem törődtek sem az emberek szagával, sem a különös hangokkal, amelyeket a szájukkal kiadtak, sem a rumlival, amelyet általában csináltak, ám értékelték a kitűnően ehető dolgokat, amelyeket elejtettek az utcákon vagy a szemétdombokra vetettek. Tehát a galambok szerettek az emberek közelében lenni, de nem *túlzottan* közel hozzájuk. Úgy hatvan vagy százhusz méternyire fölöttük éppen tökéletes volt.

Ám azután London növekedni kezdett – nemcsak kiterjedésében, hanem magasságában is –, és az emberek kilátókat kezdtek építeni, és tornyos templomokat és egyéb dolgokat, amelyek behatoltak arra a területre, amelyet a galambok a saját birodalmuknak tekintettek. Így hát a galambok gyűlést hívtak össze, és sok ezren jöttek együvé egy üres szigeten, a Temze folyó közepén,¹⁵ hogy eldöntsék, mit tegyenek az emberekkel és egyre magasabb építményeikkel. Minthogy a galambok demokraták, beszédek hangzottak el, és a kérdést szavazásra bocsátották. Néhányan azt javasolták, hogy béküljenek meg az emberekkel, és osztozzanak velük a levegőn. Egy kisebb csoport azt tanácsolta, hagyják el egészen Londont, és keressenek kevésbé zsúfolt élőhelyet. Ám a nagy többség a háborúra szavazott.

A galambok persze tudták, hogy nem nyerhetnek meg egy, emberek ellen vívott háborút – nem is ezt akarták. (Ki dobna el ehető finomságokat, ha az összes emberi lény meghalna?) Csakhogy a galambok a szabotázs művészetének szakértői, és a bomlasztás meg a vandalizmus ügyes kombinációjával évszázadokon át tartó harcot indítottak, hogy az embereket a talaj szintjén tartsák, hiszen ott a helyük. Eleinte ez könnyen ment, mert az emberek mindent fából és szalmából építettek. Elegendő volt néhány darabka izzó parazsat elhelyezni a zsúptetőn, hogy a bosszantóan magas épület hamuvá égjen. De az emberek mindent újjáépítettek – döbbenetes volt, mennyire nem lehetett kedvüket szegni –, és a galambok továbbra is felgyújtottak minden két szintnél magasabb épületet éppoly gyorsan, amilyen gyorsan az emberek fel tudták építeni őket.

Idővel az emberek okosabbak lettek, és a kilátóikat meg a tornyaikat kőből kezdték építeni, amelyet sokkal nehezebb volt porrá égetni, így a galambok inkább az építkezéseket kezdték megzavarni. Csipkedték a munkások fejét, ledöntötték az állványzatot, az építészeti tervrajzokra piszkítottak. Ez kissé lassította, de meg nem állította az embereket, és néhány év múlva egy kőből épült, nagy katedrális magasabb lett, mint London bármelyik fája. Bántotta a galambok szemét, támadásnak tekintették az égbolton birtokolt hatalmuk ellen. Rettenetesen mérgesek lettek.

Szerencsére kisvártatva vikingek támadtak a városra, és lerombolták a tornyot – London nagyobb részével együtt. A galambok imádták a vikingeket, akik nem rajongtak a magas épületekért, és ízletes szemetet hagytak mindenütt. De néhány év múlva a vikingek elmentek, és a toronyépítők ismét munkához láttak. Egy magas, a folyóra néző dombot választottak, ahol egy masszív katedrális építettek, amely mellett minden eltörpült. Szent Pálnak nevezték el. A galambok időről időre megkísérelték felgyújtani, ám az emberek tűzoltók kis csapatát rendelték a katedrális védelmére, és meghiúsították a galambok összes próbálkozását.

A tehetetlen dühükben tomboló galambok a közelben kezdtek gyújtogatni, a katedrálissal szembeni területeken, szeles éjszakákon, azt remélve, hogy a lángok átterjednek. 1666. szeptember 2. hajnalán erőfeszítéseiket katasztrofális siker koronázta. Egy Nesmith nevű galamb egy pékséget lobbantott lángra úgy nyolcszáz méternyire a Szent Páltól. Amint a pékség porrá lett, a viharos szél felfelé fújta a lángokat a domboldalon, a katedrális felé. Teljesen leégett – a templomhajók, a

harangtornyok meg minden –, és négynapi tűzvész után elpusztult még nyolcvanhét másik templom és több mint tízezer lakás is. A város egy füstölgő romhalmazzá vált.¹⁶

A galambok nem számítottak ekkora pusztításra, és őszintén megbánták. Érzelmileg ez egészen más volt, mint a vikingek támadása. Bár a kár hasonló volt, ez kizárólag és teljesen az ő művük volt. Gyűlést hívtak össze, és megvitatták, ne hagyják-e el Londont teljesen. Talán, így érveltek egyesek, meg sem érdemlik már, hogy ott éljenek. A szavazati arány fele-fele volt, ezért elhatározták, hogy másnap újra összegyűlnek, és ismét megvitatják a dolgot. Azon az éjszakán kezdődtek a bosszúból elkövetett támadások. Akadtak ugyanis emberek, akik nyilvánvalóan megértették, hogy a tüzet a galambok okozták, és elhatározták, hogy elkergetik őket. Arzénba áztattak kenyérmorzsát, így próbálták megmérgezni a galambokat. Kivágták azokat a fákat, amelyeken a galambok a legszívesebben elültek, szétverték a fészkeiket. Seprűvel, bottal kergették a galambokat, muskétával lötték őket. Ezek után egyetlen galamb sem volt hajlandó elhagyni a várost; annál büszkébbek voltak. Úgy döntöttek, hogy inkább harcolni fognak.

A galambok csíptek, pottyantottak, járványokat terjesztettek, mindent elkövettek, hogy megnyomorítsák az emberek életét. Cserében az emberek még erőszakosabban fordultak a madarak felé. A galambok valójában sokkal többet nem tudtak tenni, mint hogy bosszantották az embereket, ám amikor az emberek hozzáláttak a katedrális – arcátlanságuk jelképe – újjáépítéséhez, a galambok teljes hadiállapotot hirdettek. Ezrével szálltak le az építkezésre, életüket és szárnyukat kockáztatták, hogy elűzzék a munkásokat. Nap mint nap szabályos csata zajlott az emberek és a madarak között, mindegy, hány galambot öltek meg az emberek, mindig újabbak jöttek. Holtpontra jutottak. Az építkezés félbeszakadt; úgy látszott, sosem épül másik katedrális a Szent Pál helyén, és a londoni galambokat mindörökké zaklatni és gyilkolni fogják.

Eltelt egy év. A galambok tovább harcoltak, a számuk fogyatkozott, és bár az emberek kitartóan újjáépítették London többi részét, úgy tetszett, lemondtak a katedrális tervéről. Az erőszak azonban folytatódott, mert az emberek és a galambok közti gyűlölet gyökeret vert.

Egy napon a galambok gyűlést tartottak a szigetükön, amikor egy evezős csónak érkezett oda, egyetlen emberrel. A galambok megriadtak, és tömegesen rá akartak támadni, amikor a férfi felemelte a kezét, és elkiáltotta magát:

– Békével jöttem!

A madarak hamarosan tapasztalták, hogy az illető nem olyan, mint a többi emberi lény – akadozva és hibásan, de beszélte a galambok csiripelő-búgó nyelvét. Sok mindent tud a madarokról, mondta, még többet a különleges madarokról, mert az anyja is az volt. Mi több, együtt érez az ügyükkel, és békét kíván teremteni.

A galambok megdöbbentek. Szavazásra tették fel a kérdést, és úgy döntöttek, nem bökik ki a férfi szemét – legalábbis nem rögtön. Faggatni kezdték. Az ember neve Wren Ökörszem volt, a foglalkozása építész. Embertársai azzal a feladattal bízták meg, hogy a dombon ismét építse újjá a katedrális.

– Csak az idődet vesztegeted – mondta Nesmith, a gyűjtogató és a galambok vezére. – Túlságosan sokan haltak meg közülünk ahhoz, hogy az építkezést megakadályozzuk.

– Természetesen semmit sem lehet építeni békesség nélkül – felelte Wren –, béke viszont nem érhető el megértés nélkül. Azért jöttem, hogy újfajta megértést hozzak létre az én fajtám és a tiétek között. Először is: elismerjük, hogy a levegő a ti birodalmatok, és semmit sem fogunk építeni az engedélyetek nélkül.

– És miért adnánk engedélyt?

– Mert ez az új épület különbözne az összes előzőtől. Nemcsak az embereké lenne, hanem a tiétek is.

Nesmith kacagott.

– És ugyan mihez kezdenénk egy épülettel?

– Nézd, Nesmith – mondta egy másik galamb –, ha volna egy épületünk, elmenekülhetnénk a hideg meg az eső elől, amikor rossz az idő. Szépen elülnénk ott, tojnánk, melegben lennénk.

– Nem, ha emberek vannak körülöttünk, és zaklatnak! – felelte Nesmith. – Olyan tér kell nekünk, amely csak a miénk.

– Mi van, ha ezt is képes vagyok megígérni? – kérdezte Wren. – Olyan magas katedrális építek, hogy a felső fele egyáltalán nem fogja érdekelni az embereket.

Wren többet tett ígéretésnél. Nap mint nap visszajárt megbeszélni a galambokkal a terveit, még változtatott is rajtuk, hogy kielégítse a madarak szeszélyeit. A galambok mindenféle bemélyedéseket, fülkéket, harangtornyokat és boltíveket követeltek, amelyeknek az emberek nem vették semmi hasznát, ám a galambok otthonosabbnak tartották ezeket az

emberi nappalíknál, és Wren belement. Még saját bejáratot is ígért a galamboknak, jó magasan a talajszint fölött, amelyet szárnyatlan lények nem érhetnek el. Cserében a galambok megígérték, hogy nem állnak az építkezés útjába, és ha egyszer elkészül, nem csapnak túlságosan nagy zajt istentisztelet alatt, és nem potyogtatnak a hívókra.

Így jött létre a történelmi megegyezés. A galambok és az emberek közötti háború véget ért, már csupán bosszantották egymást. Wren megépítette a katedrálisát – a *galambok* katedrálisát –, amely büszkén ostromolta az eget, és a galambok soha többé nem próbálták elpusztítani. Ellenkezőleg: olyan büszkék voltak a Szent Pálra, hogy esküvel fogadták, megvédik – ezt teszik a mai napig is. Amikor tűz üt ki, tömegével gyűlnek össze, és szárnyaikkal oltják el a lángokat. A vandálokat meg a tolvajokat elűzik. A nagy háború idején galambok repülőszázadai térítettek el bombákat a levegőben, hogy ne az épületre hulljanak. Nyugodtan kimondhatjuk, hogy szárnyas gondnokai nélkül a Szent Pál már nem állna.

Wren és a galambok életre szóló barátok lettek. Anglia legnagyobb megbecsülésnek örvendő építésze soha többé nem ment sehová úgy, hogy ne lett volna a közelében egy galamb, amelytől tanácsot kérhetett. A madarak még a halála után is meglátogatták a lenti birodalomban. A katedrális, amelyet építettek, a mai napig is London fölé tornyosul, és különleges galambok őrzik.

A rémálmokat szelídítő lány

Volt egyszer egy Lavinia nevű lány, aki mindennél jobban vágyott arra, hogy orvos legyen, mint az apja. Jó szíve volt, éles esze, és szeretett segíteni az embereken. Kiváló orvos lett volna belőle, ám az apja kijelentette, hogy ez nem lehetséges. Az apának is jó szíve volt, és csupán meg szeretne volna óvni a lányát a csalódástól; Amerikában akkor még nem akadt egyetlen orvosnő sem. Elképzelhetetlennek látszott, hogy Laviniát felvegyék bármelyik orvosi iskolába, ezért az apja gyakorlatiasabb célok felé terelgette őt.

– Másként is segíthetsz az embereken – mondta a lányának. – Lehetnél tanár.

Csak hogy Lavinia gyűlölte a tanárait. Az iskolában, amíg a fiúknak tudományokat tanítottak, őt meg a többi lányt arra oktatták, hogyan kell kötni meg főzni. Lavinia elcsente és megtanulta a fiúk természettudományos könyveit. A kulcslyukon át leste, ahogy az apja a betegeit vizsgálta a rendelőjében, és véget nem érő kérdésekkel nyaggatta a munkájáról. Az udvaron elcsípett békákat boncolta, hogy megvizsgálja a belsőjüket. Megesküdött, hogy egyszer majd felfedez valamilyen gyógyymódot valamilyen betegségre. Egyszer még híres lesz.

Nem sejtette, milyen gyorsan és milyen formában jön el ez a nap. Az öccsét, Douglast mindig is rémálmok gyötörték, és az utóbbi időben a helyzet tovább romlott. A fiú gyakran riadt fel sikoltozva, meg volt győződve róla, hogy szörnyek jönnek érte, és felfalják.

– Szörnyek nem léteznek – próbálta vigasztalni az öccsét Lavinia az egyik éjjel. – Szóval próbálj állatkölykökre gondolni, miközben elalszol, vagy Pimaszra, amint a réten ugrándozik. – Megsimogatta az öregecske vérebet, amely összegömbölyödve hevert az ágy lábánál. Így aztán Douglas Pimaszra és kiscsibékre gondolt, miközben elaludt, de álmában a kutya szörnyeteggé változott, amely leharapta a csibék fejét, és a fiú ismét sikoltozva ébredt.

Az apjuk aggódott, hogy a fiúcska talán beteg, ezért megnézte Douglas szemét, torkát, a testét is, hogy nincsenek-e kiütései, de a fiúnak semmiféle testi baja nem volt. Az éjszakák annyira komiszak lettek, hogy Lavinia elhatározta, ő is megvizsgálja Douglast, hátha az apjuk nem vett észre valamit.

– De te nem vagy orvos – tiltakozott Douglas. – Te csak a nővérem vagy.

– Hallgass, és nyughass! – szólt rá Lavinia. – És most mondd, hogy ááá!

Belenézett Douglas torkába, orrába és fülébe – és az utóbbi legmélyén, némi fény segítségével valami fura, fekete anyagot vett észre. Benyúlt az ujjával, rátekerte a valamit, és amikor kihúzta az ujját, valami kormos fonalszerűség volt az ujjára csavarodva. Ahogy Lavinia húzta a kezét, majdnem egyméternyi ilyen fonalszerűség jött ki Douglas füléből.

– Hé, ez csiklandoz! – nevetett Douglas.

Lavinia feltekerte a kezében lévő fonalat. A gombolyag egy picikét mocorgott, mintha élne.

Lavinia megmutatta a dolgot az apjának.

– Milyen különös – jegyezte meg a doktor, a fény felé tartva a gombolyagot.

– Mi ez? – kérdezte Lavinia.

– Nem tudom – ráncolta a homlokát az apa. A fonal lassan kikúszott a doktor kezéből, Lavinia felé. – De azt hiszem, kedvel téged.

– Lehet, hogy valami újat fedeztem fel! – kiáltott fel Lavinia.

– Nem hiszem – mondta az apja. – Aggódnod azonban nem kell miatta. – Megsimogatta Lavinia fejét, a fonalat betette egy fiókba, és a fiókot kulcsra zárta.

– Szeretném megvizsgálni – mondta Lavinia.

– Ideje vacsoráznunk – válaszolta az apa, és kiterelte a lányát a szobából.

Lavinia bosszúsan vonult a szobájába. Ezzel vége is lett volna az egésznek, ha nem történik a következő: Douglasnak sem azon az éjszakán, sem soha többé nem volt rémálma, és szentül hitte, hogy ezt kizárólag Laviniának köszönheti.

Az apa nem volt biztos benne. Azonban nem sokkal később, amikor az egyik betege arra panaszkodott, hogy a rossz álmai miatt nem tud aludni, és bármit írt is fel az orvos, nem segített, vonakodva megkérte Laviniát, hogy nézzon bele a páciens fülébe. A mindössze tizenegy éves, ráadásul kis

növésű lánykának székre kellett állnia, hogy a beteg fülébe lásson. És valóban, a páciens füle tele volt fekete fonalszerűséggel, amelyet az apa nem látott. Lavinia bedugta az ujját, rácsavarta a fonal végét, majd kihúzta a fonalat a beteg füléből. A fonal olyan hosszú volt, és olyan erősen tapadt a beteg fejének belsejéhez, hogy a kihúzásához Laviniának le kellett szállnia a székről, erősen meg kellett vetnie a lábát a padlón, és a fonalat két kézzel kellett húznia. Amikor a fonal végre kiszakadt, Lavinia elterült a padlón, a beteg pedig legurult a vizsgálóasztalról.

Az apa felkapta a fekete fonalat, és a fiókba dugta a másik darab mellé.

– De hát az az *enyém!* – tiltakozott Lavinia.

– Tulajdonképpen az övé – mondta az apa, miközben felsegítette a beteget a földről. – Most menj játszani az öcséddel!

A páciens három nap múlva visszatért. Egyetlen rémálma sem volt, amióta Lavinia eltávolította a füléből a fonalat.

– A maga lánya csodatévő! – jelentette ki Lavinia apjához intézve szavait, de egyenesen a lánykára mosolyogva.

Ahogy híre terjedt Lavinia titokzatos tehetségének, a házat szüntelenül látogatók hada kereste fel, mind azt szerették volna, hogy Lavinia szabadítsa meg őket a rémálmaiktól. Lavinia örvendezett; talán az a sorsa, hogy így segítsen az embereken.¹⁷

Ám apja mindenkit elküldött, és amikor a lányka megkérdezte, hogy miért, csupán annyit válaszolt:

– Nem illendő, hogy egy hölgy idegenek fülébe dugja az ujjait.

Lavinia azonban gyanította, hogy a valódi ok más volt: Laviniát immár többen keresték fel, mint az apját. Az apa *féltékeny* volt.

Lavinia keserűen és haragosan várt a megfelelő alkalomra. Mit tesz isten, néhány hét múlva az apjának sürgős üzleti ügyben el kellett utaznia. Váratlan utazás volt, és az apának nem maradt elegendő ideje arra, hogy megbízzon valakit a gyermekek felügyeletével.

– Ígérd meg, hogy nem... – mondta az apa, és a fülére mutatott. (Nem tudta, minek nevezze, amit Lavinia művel, különben sem szeretett beszélni róla.)

– Ígérem – mondta Lavinia, de a háta mögött keresztbe rakta az ujjait.

A doktor megcsókolta a gyermekeit, fogta a táskáját, és elment. Csupán néhány órája volt még távol, amikor kopogtak az ajtón. Lavinia kinyitotta, és egy szánalomra méltó fiatal nő állt a tornácon, halálsápadtan, karikás szemmel, üzött tekintettel.

– Te vagy az, aki meg tud szabadítani a rémálmoktól? – kérdezte alázatosan.

Lavinia behívta. Az apja rendelője zárva volt, így hát Lavinia a nappaliba vitte a fiatal nőt, és sikerült nagy mennyiségű fekete fonalat kiszednie a füléből. Miután végeztek, a fiatal nő hálásan sírt. Lavinia adott neki egy zsebkendőt, fizetséget nem fogadott el, majd kikísérte a nőt.

Miután a nő távozott, Lavinia megfordult, és látta, hogy Douglas a folyosóról lesi.

– Papa azt mondta, ne csináld – mondta szigorúan a fiú.

– Az én dolgom, nem a tiéd – felelte Lavinia. – Ugye nem mondom el neki?

– Éppenséggel megtehetem – válaszolta komiszul Douglas –, még nem döntöttem.

– Ha megteszed, ezt visszateszem oda, ahol találtam! – Felemelte a rémálomgombolyagot, és úgy tett, mintha Douglas fülébe akarná dugni. A fiú kimenekült a szobából.

Amint ott állt, kicsit kínosnak érezve, hogy ráijesztett az öccsére, a kezében lévő fonál felemelkedett, mint egy megbűvölt kígyó, és a folyosó felé mutatott.

– Mi az? – kérdezte Lavinia. – Megyünk valahová?

Követte a fonál útmutatását. Amikor a folyosó végére értek, a fonál bal felé mutatott – az apja rendelője felé. Amikor az ajtóhoz értek, a kis fonál a zár felé húzódkodott. Lavinia felemelte, hagyta bekúszni a kulcslyukba, és pár perc múlva a zár kattanva kinyílt.

– Jóságos ég – mondta Lavinia. – Milyen ügyes kis rémálom vagy!

Besurrant, és becsukta az ajtót. A fonál kikúszott a kulcslyukból, Lavinia kezébe pottyant, és a szoba túlsó felében lévő fiókra mutatott, ahová a doktor a többi fonalat tette. A barátaival akart lenni!

Lavinia némi büntudatot érzett, de elhessegette – elvégre csak visszaszerezték az ő jogos tulajdonát. Amint a fiókhoz értek, a fonál megismételte a mutatóvonalát a fiókon lévő lakattal, és a fiók kinyílt. Amint megpillantották egymást, az új fonál meg a régi hirtelen megfeszültek, hátrahököltek. Körüljárták egymást az íróasztalon, puhatolódzva, szagolgatva egymást, mint a kutyák. Azután szemlátomást mindketten barátságosnak találták egymást, és egy pillanat alatt öklömnyi gombolyaggá álltak össze.

Lavinia nevetett és tapsikolt. Milyen izgalmas! Milyen örömdetes!

Egész nap jöttek az emberek, akik Lavinia segítségét kérték: egy anya, akit egy elveszített gyermekről szóló álmok gyötörtek; kiskölykök, akiket aggódó szülők hoztak; egy öregember, aki minden éjjel újraélte annak a véres háborúnak a jeleneteit, amelyben egy fél évszázaddal korábban harcolt. Lavinia tucatnyi rémálmot vett ki, és a gombolyaghoz adta őket. Három nap elteltével a gombolyag akkora volt, mint egy görögdinnye. Hat nap múltán majdnem akkora, mint a kutya, Pimasz, amely a gombolyag láttán vicsorgott és morgott. (Amikor a gombolyag visszamordult, Pimasz kiugrott a nyitott ablakon, és nem jött vissza.)

Éjszakánként Lavinia fennmaradt, hogy tanulmányozza a gombolyagot. Bökdöste és birizgálta, mikroszkóp alatt vizsgálta egyes darabjait. Átfutotta az apja orvosi könyveit, hogy említenek-e a fülcsatornában élő fonalat, de nem talált semmit. Ez azt jelentette, hogy orvosi áttörést ért el, hogy talán *ő maga* volt az áttörés! Magánkívül az izgalomtól, arról ábrándozott, hogy klinikát nyit, ahol a tehetségével segít az embereken. Koldusoktól királyokig mindenki elmegy majd hozzá, és talán eljön a nap, amikor nem lesz többet rémálom! Ettől a gondolattól olyan boldog lett, hogy napokon át szinte lebegett.

Az öccse eközben került Laviniát. A gombolyag nagyon nyugtalanította – ahogy állandó, vonagló mozgásban volt, még akkor is, amikor egy helyben állt; a belőle áradó, enyhe, ám mégis átható záptojásszag; halk, szüntelen zümmögése, amelyet nem lehetett nem meghallani éjjel, amikor a házban nem volt más nesz. Ahogy követte Laviniát mindenhová, a sarkában volt szüntelenül, mint valami rajongó házi kedvenc: fel és le a lépcsőn, az ágyba, az asztalhoz, ahol türelmesen várt egy-két falatkát – még a mosdóhoz is, ahol addig bökdöste az ajtót, amíg Lavinia ki nem jött.¹⁸

– Meg kéne szabadulnod attól az izétől – mondta Laviniának Douglas. – Nem más, mint szemét mások fejéből.

– Szeretem, ha Baxter a közelemben van – mondta Lavinia.

– *Nevet* adtál neki?

Lavinia vállat vont.

– Szerintem cuki.

Az igazság azonban az volt, hogy Lavinia nem tudta, hogyan szabaduljon meg a gombolyagtól. Próbálta bezárni Baxtert egy ládába, hogy úgy mehessen be a városba, hogy az nem gurul a nyomában, de a gombolyag feltörte a láda tetejét. Kiabált és veszekedett vele, de Baxter

csak ugrándozott örömeiben, hogy ilyen nagy figyelmet szentel neki. Próbálkozott úgy is, hogy Baxtert zsákba dugta, a zsákot bekötötte, kicipelte a külvárosba, a folyóba dobta, de Baxter valahogy kiszabadult, és még aznap este hazajött – bekúszott a postaláda nyílásán, fel a lépcsőn, és mocskos, átázott gubancként Lavinia mellkasára ugrott. Végül az a tény, hogy nevet adott a rémálmok érző gombolyagjának, valamivel csökkentette jelenlétének nyugtalanító mivoltát.

Lavinia nem ment iskolába, ám egy hét után már nem hiányozhatott többet. Tudta, hogy Baxter követni fogja, és ahelyett, hogy megpróbálta volna a tanároknak és az osztálytársaknak elmagyarázni rémálomgombolyagját, táskába tette Baxtert, a vállára dobta, és magával vitte. Amíg közel tartotta magához a táskát, Baxter nyugton maradt, és nem okozott gondot.

Ám nem Baxter volt Lavinia egyetlen gondja. Lavinia tehetségének híre elterjedt az iskolában is a tanulók között, és amikor a tanárnő nem nézett oda, a Glen Farcus nevű, kövér képű, a diáktársait rendszeresen megfélemlítő srác papírból készített boszorkánysüveget nyomott Lavinia fejébe.

– Szerintem ez a tiéd! – mondta, és az összes fiú nevetett.

Lavinia lekapta és földhöz vágta a süveget.

– Nem boszorkány vagyok – sziszegte. – Hanem *orvos*.

– Igazán? – kérdezte gúnyosan Glen. – Azért küldenek kötetést tanulni, amíg a fiúk természettudományt tanulnak?

A fiúk olyan hangosan nevettek, hogy a tanárnő megharagudott, és ráparancsolt az osztályra, hogy mindenki másoljon a lexikonból. Miközben némán dolgoztak, Lavinia benyúlt a táskába, kihúzott egyetlen szálát Baxterből, és súgott neki valamit. A fonal lekúszott Lavinia padjának a lábán, keresztül a padlón, fel Glen Farcus székén, be a fiú fülébe.

Glen nem vette észre. Senki sem vette észre. De másnap Glen sápadtan és feldúltan érkezett az iskolába.

– Mi a baj, Glen? – kérdezte Lavinia. – Rosszul aludtál az éjjel?

A fiú szeme kikerekedett. Mentegetőzve elhagyta a termet, és nem tért vissza.

Este Lavinia és Douglas üzenetet kapott, hogy másnap az apjuk hazaérkezik. Lavinia tudta, hogy valahogyan el kell rejtenie előle Baxtert, legalábbis egy időre. Felhasználva, amit az utált háztartástanórákon tanult, szétszálazta Baxtert, kötött belőle egy pár harisnyát, és felhúzta a lábára.

Bár a harisnyától szörnyen viszketett Lavinia lába, nem volt valószínű, hogy az apja észreveszi.

A doktor másnap délután érkezett meg porosan és az utazástól fáradtan, megölelte mindkét gyermekét, majd elküldte Douglast, hogy négyszemközt beszéljen Laviniaival.

– Jó voltál? – kérdezte az apa.

Lavinia lába hirtelen rettenetesen viszketni kezdett.

– Igen, papa – válaszolta, az egyik lábával vakargatva a másikat.

– Akkor büszke vagyok rád – mondta az apa. – Kivált azért, mert mielőtt elmentem, nem igazán tudtam megindokolni, miért nem akarom, hogy használd a tehetségedet. De azt hiszem, most már jobban el tudom magyarázni.

– Ó! – mondta Lavinia. Egyáltalán nem tudott figyelni az apjára; szüksége volt minden akaraterejére és összpontosító képességére, hogy ne kezdje vadul vakarni a lábát.

– A rémálmok nem olyanok, mint a daganatok vagy az üszkös végtagok. Kétségtelenül kellemetlenek, ám a kellemetlenségnek néha célja van. Talán nem minden rémálmot kell eltávolítani.

– Szerinted a rémálmok *jók* is lehetnek? – csodálkozott Lavinia. Egy kicsit könnyített a helyzetén, hogy az egyik lábát a szék kemény lábához dörzsölte.

– Nem egészen – mondta az apa. – De azt hiszem, egyes emberek megérdemlik a rémálmaikat, mások nem – és te ugyan honnan tudnád, ki kicsoda?

– Egyszerűen tudom – mondta Lavinia.

– És ha tévedsz? – kérdezte az apa. – Tudom, hogy okos vagy, Vinni, de senki sem ugyanolyan okos mindig.

– Akkor vissza tudom tenni a rémálmokat.

Az apa meglepődött.

– Vissza tudod tenni a rémálmokat?

– Igen, én... – Lavinia kis híján elmesélte a Glen Farcus ügyet, de meggondolta magát. – Azt *hiszem*, képes vagyok rá.

Az apa nagy levegőt vett.

– Túlságosan súlyos felelősség ez a te életkorodban. Ígérd meg, hogy többé nem próbálkozol vele, amíg idősebb nem leszel. *Sokkal* idősebb.

Lavinia már annyira szenvedett a viszketéstől, hogy csak félig figyelt.

– Ígérem! – vetette oda, és már nyargalt is felfelé, hogy lehúzza a harisnyáját.

A szobájába zárkózott, levette a ruháját, nekiesett a harisnyának –, de az nem jött le. Baxter élvezte a közvetlen kapcsolatot Lavinia bőrével, és a lányka bárhogy húzta-rángatta, nem moccant. Lavinia egy levélbontóval is próbálkozott, ám az él visszapöndörödött anélkül, hogy Baxter akár egy icipicit is távolodott volna Lavinia bőrétől.

Végül Lavinia gyufát gyújtott, és a lába közelébe tartotta. Baxter visított és vonaglott.

– Ne kényszeríts rá! – mondta Lavinia, még közelebb tartva a gyufát.

Baxter vonakodva lehámlott Lavinia lábáról, és ismét gombolyagformát öltött.

– Rossz Baxter! – korholta Lavinia. – Ez nagyon csúnya volt!

Baxter egy kissé ellaposodott, annyira szégyellte magát.

Lavinia kimerülten rogyott az ágyára, és gondolkodni kezdett azon, amit az apja mondott: hogy elvenni az emberek rémálmait nagy felelősség. Ebben az apjának biztosan igaza van. Baxter már így is nagyra nőtt, és minél több rémálmot vesz el az emberektől, annál nagyobbra fog nőni. Mit fog csinálni vele?

Hirtelen felült, mert új ötlete támadt. Egyesek megérdemlik a rémálmaikat, mondta az apja, és Lavinia most arra gondolt, hogy pusztán azért, mert *elvette* a rémálmokat, egyáltalán nem kötelező, hogy *megtartsa* őket. Ő lehet az álmok Robin Hoodja, aki a jó embereket megszabadítja a rémálmoktól, majd azokat a gonoszoknak adja – és az lesz érte a jutalma, hogy nem fogja mindenhová követni egy rémálmogombolyag!

Kideríteni, hogy kik jó emberek, eléggé könnyű, ám a rosszak azonosításánál óvatosnak kell lennie; utálta volna, ha tévesen ad rémálmot bárkinek is. Így aztán Lavinia leült, hogy összeírja a város legrosszabb embereit. Az élen Mrs. Hennepin szerepelt, a helyi árvaház igazgatónője, akiről köztudomású volt, hogy lovaglópálcával veri a gondozottjait. A második Mr. Beatty volt, a mészáros, akiről mindenki azt állította, hogy megölte a feleségét. Jimmy következett, a kocsis, aki részegen hajtvá a lóvasutat, elütötte a vak Mr. Ferguson vezetőkuttyáját. Azután jöttek azok az emberek, akik egyszerűen gorombák vagy kellemetlenek voltak – ez meglehetősen hosszú lista lett –, majd azok az emberek, akiket Lavinia nem kedvelt – és ez a lista még hosszabb lett.

– Baxter, lábhoz!

Baxter odagurult, ahol Lavinia ült.

– Volna kedved segíteni nekem egy fontos feladatban?

Baxter mohón viháncolt.

Azon az éjszakán kezdték. Lavinia tetőtől talpig feketébe öltözött, Baxtert a táskájába tette, azt meg a vállára dobta. Amikor az óra elütötte az éjfélt, kiosontak, és bejárták a várost, hogy rémálmokat vigyenek a listán szereplő embereknek – a legcudarabbakat az elől szereplőknek, icipiciket a listán őket követőknek. Lavinia fonalakat húzott ki Baxterből, amelyek csatornákon és nyitott ablakokon át kúsztak a célpontjukhoz. Mire az éjszaka véget ért, több tucat házat jártak végig, és Baxter alma méretűre zsugorodott – annyira kicsi lett, hogy elfért Lavinia zsebében. A lányka kimerülten ért haza, és mély, boldog álomba merült abban a pillanatban, amint a fejét a párnára hajtotta.

Néhány nap múlva nyilvánvalóvá vált, hogy Lavinia tettének következményei lettek. Amikor lement, az apja az asztalnál ült, reggelizett, és fejét csóválva olvasta az újságot. Jimmynek, az omnibusz kocsisának szörnyű balesete volt, annyira kimerítette az alvás hiánya. Másnap reggel Lavinia megtudta, hogy Mrs. Hennepin úgy felzaklatta valamiféle ismeretlen betegség, hogy eszméletlenre vert több árvát. A rá következő reggelre Mr. Beatty, akiről az a hír járta, hogy megölte a feleségét, egy hídról a folyóba vetette magát.

Laviniát büntudat gyötörte, és megesküdü, hogy nem él az adottságával, amíg idősebb nem lesz, és nem bízhat jobban az ítélőképességében. Az emberek egyre jöttek hozzá, de mindet elküldte, még azokat is, akik könnyfakasztó történetekkel próbáltak hatni az érzelmeire.

– Most nem fogadok új pácienseket – mondta –, sajnálom.

De egyre csak jöttek, és Lavinia kezdte elveszíteni a türelmét.

– Nem érdekel, tűnjenek el! – kiabált rájuk, és becsapta az orruk előtt az ajtót.

Ez nem volt igaz – nagyon is *érdekelték* –, ám ez az aprócska kegyetlenség volt a páncélja a másokról áterjedő fertőző fájdalom ellen. Fallal kellett vértéznie a szívét, nehogy véletlenül bajt csináljon.

Néhány hét múlva úgy tetszett, úrrá lett az érzelmein. Azután az egyik éjjel kopogtak a hálósobája ablakán. Kinyitotta a spalettát, és egy fiatalembert látott, ott állt a holdfényben fürdő gyepen. Aznap Lavinia egyszer már elküldte.

– Nem megmondtam, hogy menjen el? – szólt ki Lavinia az ablak hasadékán át.

– Ne haragudjon – mondta a fiatalember –, de kétségbe vagyok esve. Ha nem segít nekem, talán ismer valaki mást, aki el tudná távolítani a rémálmaimat. Attól tartok, az örületbe kergetnek.

Lavinia jóformán meg se nézte a fiatalembert, amikor korábban elküldte, ám volt a fiú külsejében valami, amiért most alaposan szemügyre vette. Szelíd arca volt, és kedves, lágy tekintetű szeme, ám a ruhája piszkos volt, a haja zilált, mint aki éppen csak túlélte valami nagy traumát. Bár az éjszaka meleg és száraz volt, a fiatalember reszketett.

Lavinia tudta, hogy be kellene csuknia a spalettát, és ismét el kellene küldenie a fiút. A józan esze ellenére végighallgatta, milyen rémségek gyötrik a fiatalembert álmában: ördögök és szörnyek, parázna női és férfi démonok, egyenesen a pokolból származó képek. Laviniát már a leírásuktól is kirázta a hideg, pedig nem egykönnyen ijedt meg. Mégsem érzett kísértést, hogy segítsen. Nem kívánt újabb adag gondot okozó rémálomfonalat, így hát megmondta a fiúnak, hogy bármennyire sajnálja is, nem tud segíteni rajta.

– Menjen haza! – mondta. – Késő van, a szülei már biztosan aggódnak.

A fiatalember zokogni kezdett.

– Nem, nem fognak – hüppögte.

– Miért nem? – kérdezte Lavinia, bár tudta, hogy nem kellett volna. – Talán kegyetlenek? Rosszul bánnak magával?

– Nem – mondta a fiú. – Meghaltak.

– Meghaltak! – kiáltott fel Lavinia. Az ő anyja skarlátlázban halt meg, amikor a lányka még kicsi volt, azt is nagyon nehéz volt elviselni, de *mindkét* szülőt elveszíteni! Lavinia érezte, hogy rés nyílik a páncélján.

– Talán kibírnám, ha békés haláluk lett volna, de nem az volt – mondta a fiatalember. – Megölték őket, legyilkolták, a szemem láttára. Ebből ered az összes szörnyű álmom.

Lavinia ekkor már tudta, hogy segíteni fog. Ha azért született ezzel a tehetséggel, hogy csupán egyetlen embert szabadítson meg a rémálmaitól, gondolta, akkor ez a fiatalember az. Ha ez azt jelenti, hogy Baxter olyan nagyra nő, hogy nem tudja többé elrejtteni, akkor egyszerűen megmutatja az apjának Baxtert, és bevallja, hogy mit tett. Az apja meg fogja érteni, gondolta, miután megismeri a fiatalember történetét.

Behívta a fiút, lefektette az ágyára, és elképesztő mennyiségű fekete fonalat húzott ki a füléből. A fiatalember agyához több rémálom tapadt, mint bárkiéhez, akit addig kezelt, és amikor végzett, a padlót vastag, vonagló fonalréteg borította. A fiatalember köszönetet mondott Lavinianak, az arcán furcsa mosoly villant fel, és olyan sietve mászott ki az ablakon, hogy még az ingét is elszakította az ablakfélfá.

Egy órával később Lavinia még mindig azon a mosolyon törte a fejét, amikor pirkadni kezdett. Az új fonal még nem egészen állt össze gombolyaggá, és Baxter félni látszott tőle, meglapult Lavinia zsebében.

Az apa reggelizni hívta a gyermekeit. Lavinia rájött, még nem egészen áll készen arra, hogy elmondja, mit tett. Hosszú volt az éjszaka, előbb ennire kellett valamit. A fonalat besöpörte az ágya alá. Bezárta maga mögött a hálósobája ajtaját, és lement.

Az apa az asztalnál ült, újságolvasásba merülve.

– Rémes – motyogta fejcsóválva.

– Micsoda? – kérdezte Lavinia.

Az apa letette az újságot.

– Olyan aljas, hogy nem is tudom, elmondjam-e neked. De nem messze tőlünk történt, így hát feltételezem, hogy így vagy úgy hallani fogsz róla. Néhány hete egy embert a feleségével együtt hidegvérrel megöltek.

Tehát a fiatalember igazat mondott.

– Igen, hallottam – mondta Lavinia.

– De nem ez a legcsúnyább része – mondta az apa. – Úgy néz ki, hogy a rendőrségnek végre sikerült azonosítania a fő gyanúsítottat – a házaspár örökbefogadott fiát. Most próbálják elcsípni.

Lavinia hirtelen megszédült.

– Mit mondtál?

– Nézd meg magad!

Az apa odatolta Lavinia elé az újságot. A hajtás fölött szemcsés kép látszott arról a fiataleberről, aki csupán néhány órával korábban a szobájában járt. Lavinia teste elnehezült, és az asztal szélébe kellett kapaszkodnia, mert forogni kezdett vele a szoba.

– Jól vagy? – kérdezte az apja.

Mielőtt válaszolhatott volna, hangos puffanás hallatszott Lavinia hálósobája felől. Az új rémálom gombolyag végleges formát öltött, és immár Lavinia közelében akart lenni.

Bumm. Bumm.

– Douglas, te szórakozol? – kiáltott ki az apa.

– Itt vagyok – lépett a konyhában Douglas pizsamában. – Mi ez a zaj?

Lavinia a szobájához rohant, elvette a széket, kinyitotta az ajtót. A fonalból valóban gombolyag lett. Ez az Új Baxter igen nagy volt – majdnem Lavinia derekáig ért, és olyan széles volt, mint az ajtónyílás –, és *aljas*. Szűk körben körözött Lavinia körül, morogva és szimatolva, mintha azt fontolgatná, megegye-e a lánykát, vagy sem. Amikor az apa felrohant a szobába, Új Baxter rávetette magát. Lavinia gyorsan odakapott, sikerült megragadnia az egyik fonalat, és minden erejét megfeszítve, visszafogta a lényt.

Belökte Új Baxtert a szobájába, és becsapta az ajtót. Lavinia szíve kalapált, amint végignézte, hogy a lény felfalta az íróasztalnál álló széket, és faforgácsot hagyott maga mögött ürülékként.

Jaj, szörnyű volt! *Rettenetes* volt!

Nemcsak Új Baxter volt a Régi Baxterhez képest olyan, mint a veszett kutya – nem ártatlan gyermek álmaiból jött létre, hanem egy velejéig romlott lelkű gyilkos rémálmaiból –, de szabadon járt maga a gyilkos is, méghozzá Lavinia jóvoltából félelem és gátlás nélkül. Ha újra ölni fog, gondolta Lavinia, azért részben ő lesz a felelős. Nem dobhatja egyszerűen tűzbe Új Baxtert, hogy megszabaduljon tőle. Oda kell visszatennie, ahonnan jött: a fiatalember fejébe.

E gondolattól megijedt. Hogy fogja a fiatalembert megtalálni? És ha sikerül, ugyan mi tarthatná vissza a fiatalembert attól, hogy őt is megölje? Nem tudta, csak abban volt biztos, hogy meg kell próbálnia.

Kihúzott egy nagy maroknyit Új Baxterből, és a csuklójára csavarta, mint valami pórázt. Aztán végiglökdöste a gombolyagot a szobán, ki a nyitott ablakon. Odakinn a földön hevert a fiatalember ingjének kitépett darabja. Lavinia felvette, Új Baxter orra alá dugta, hogy szagolja meg.

– Vacsora – mondta.

A hatás azonnali volt: Új Baxter kis híján kiszakította Lavinia karját, úgy vonszolta végig a kerten, azután az utcán a pórázzal. Új Baxter szinte egész nap követte a fiatalember nyomát, körökben ráncigálta végig Laviniát a városon, majd az egyik oldalon ki a városból. Földúton haladtak a semmi közepéig. Végül, amikor a nap már lenyugvóban volt, nagy, magában álló épülethez értek: Mrs. Hennepin árvaházához.

Füst ömlött az alsó ablakokból. Az épület égett.

Lavinia sikoltozást hallott a ház túloldala felől. Megkerülte az épületet, maga után vonszolva Új Baxtert. Őt árva kapkodott levegő után a felső szint egyik ablakában, körülöttük hullámszórt a füst. Odalenn a földön ott állt a fiatalember, és nevetett.

– Mit művelt? – kiáltott rá Lavinia.

– Ebben a rémségek házában töltöttem azokat az éveimet, amikor az egyéniségem kialakult – mondta. – Most megszabadítom a világot a rémálmoktól, ahogy te.

Új Baxter a fiatalember felé húzott.

– Csípd meg! – mondta Lavinia, és elengedte a pórázt.

Új Baxter a fiatalember felé vetette magát, de ahelyett, hogy felfalta volna, a karjába ugrott, és nyalogatni kezdte az arcát.

– Hé, öreg cimborá! – nevetett a fiatalember. – Most nincs időm játszani, de tessék – hozd vissza!

Felkapott egy botot, és elhajította. Új Baxter egyenesen bevágatott az égő épületbe. Pillanatok múlva embertelen vonítás hallatszott, ahogy Új Baxter a lángok martalékává vált.

Az immár védtelen Lavinia próbált elfutni, ám a fiatalember elkapta, a földre lökte, és megmarkolta a torkát.

– Most meghalsz – mondta higgadtan a fiatalember. – Sokkal tartozom neked, amiért kiszedted a fejből azokat a rémálmokat, de nem hagyhatom, hogy az életemre törj.

Lavinia levegőért kapkodott. Érezte, hogy rögtön elveszíti az eszméletét.

Ekkora valami megmoccant a zsebében.

Régi Baxter.

Előkapta, és a fiatalember fülébe nyomta. A fiatalember levette a kezét a lányka torkáról, a füléhez kapott, de már elkésett; Régi Baxter már a fejébe kúszott.

A fiatalember a távolba meredt, mintha lenne ott valami, amit csak ő lát. Lavinia szabadulni próbált, de még mindig nem sikerült.

A fiatalember lenézett a lánykára, és elmosolyodott.

– Egy bohóc, néhány óriáspók és egy mumus az ágy alatt. – Nevetett. – Egy gyermek álmai. Jaj, de édes – ezeket élvezni fogom! – És tovább fojtogatta Laviniát.

Lavinia gyomorszájon rúgta a fiatalembert, aki ettől egy pillanatra elengedte. Aztán ökölbe szorította a kezét, de mielőtt lecsapott volna, a

lányka elkiáltotta magát:

– Baxter, *hozzám!*

És Baxter – a régi, hűséges Baxter – szélesebben és erőszakosan elhagyta a fiatalember fejét, repült kifelé a fülén, a szemén, a száján, sűrű, vöröslő vérrel együtt. A fiatalember hörögve zuhant a hátára, Lavinia felült.

A gyermekek segítségért kiáltoztak.

Lavinia összeszedte a bátorságát, és berohant a házba. Fojtogatta a füst. Mrs. Hennepin holtan hevert a szalon padlóján, a szemgödréből egy olló állt ki.

A lépcső egy szekrénnel volt eltorlaszolva – nyilván a fiatalember tolta oda.

– Baxter, segíts! *Toljuk!*

Baxter segítségével Lavinia képes volt elmozdítani az útból a szekrényt, és kinyitni az ajtót, aztán felszaladt a lépcsőn, el onnan, ahol a legjobban tombolt a tűz és a füst. A gyermekeket egyenként kivitte a házból, eltakarva a szemüket, amikor elhaladtak Mrs. Hennepin mellett. Amikor mindenki biztonságban volt, elterült a fűvön, félholtan az égési sebektől és a belélegzett füsttől.

Napokkal később tért magához egy kórházban, az apja meg az öccse álltak mellette.

– Nagyon büszkék vagyunk rád – mondta az apja. – Hős vagy, Vinni.

Ezernyi kérdésük lett volna – Lavinia látta az arcukon de egyelőre megkímélték a válaszádtól.

– Csapkodtál és nyögtél álmodban – mondta Douglas. – Szerintem rémálmot láttál.

Laviniának valóban rémálma volt, és ez még évekig így is maradt. Könnyen be tudott volna nyúlni a saját fejébe, hogy kiszedje onnan a rémálmait, de nem tette. E helyett Lavinia az emberi elmét tanulmányozta szorgalmasan, és nagy nehézségek árán a lélektan első női orvosa lett Amerikában. Sikeres praxist alapított, sok emberen segített, és ugyan gyakran sejtette azt, hogy rémálomfonalak rejtőznek a betegek fülében, sosem használta arra a tehetségét, hogy kiszedje őket. Megértette, hogy léteznek jobb módszerek is.

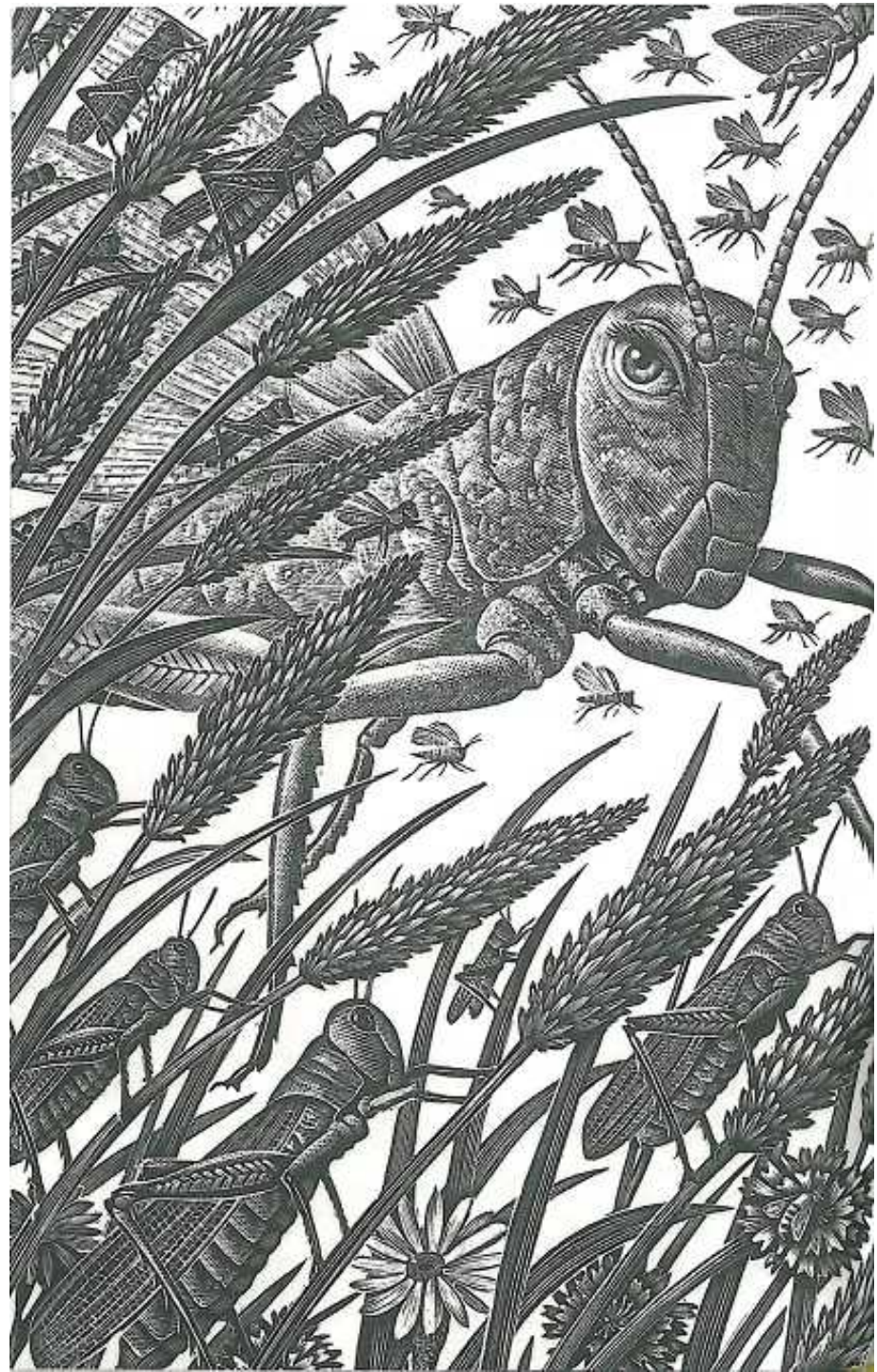
A szerkesztő megjegyzése:

Ez a történet több szempontból is szokatlan, főként a befejezése. A befejező rész tempója és megjelenítése határozottan modern érzést kelt, gyanítom

azért, mert a nem túlságosan távoli múltban változtattak rajta. Sikerült találnom egy régebbi, másfajta befejezést, ahol is a rémálomfonal, amelyet Lavinia eltávolít a fiatalember fejéből, támadásba lendül, és a történetben korábban szereplő kötött harisnyának az egész testet beborító változataként felfalja Laviniát. Mivel képtelen lehámozni magáról vonagló második bőrét, Lavinia kimenekül a társadalomból, hiszen ő maga is rémálommá vált. Ez tragikus és tisztességtelen, értem tehát, hogy egyes későbbi elbeszélők miért találtak ki egy új és lelkesítőbb befejezést.

Bármelyik befejezést kedveli is az olvasó, a tanulság jobbára ugyanaz, és az is szokatlan. Arra figyelmezteti a különleges gyermekeket, hogy akadnak olyan tehetségek, amelyek túlságosan összetettek és veszélyes a használatuk, ezért jobb őket békén hagyni. Másként fogalmazva, hogy az ember bizonyos képességgel születik, még nem jelenti azt, hogy ezt a képességét köteles is használni, sőt olykor egyenesen azt jelenti, hogy kötelesek vagyunk nem élni vele. Mindent együttvéve, ez eléggé lehangoló tanulság – azok közül a különleges gyermekek közül, akik végigszenvedték különlegességük összes kihívását, ugyan melyik szeretné azt hallani, hogy adottsága inkább átok, mint áldás? Biztos vagyok benne, hogy az iskolaigazgatónőm ezért olvasta ezt a regét csak a nagyobb gyermekeknek, és lenyűgöző mivolta ellenére ezért ez az egyik legborúsabb mese.

– MN

A sáska

Élt egyszer egy keményen dolgozó norvég ember, Edvard, aki Amerikába ment szerencsét próbálni. Ez azokban a régi időkben történt, amikor még csak Amerika keleti harmadában telepedtek le európaiak. A nyugati földek nagy részét azok a népek birtokolták, amelyek ott vándoroltak a jégkorszak óta. A középén lévő, termékeny síkságok neve „Határvidék” volt – a nagy lehetőségeket és nagy kockázatokat rejtő, akkor még gyéren lakott Vadnyugat pereme –, és Edvard ott telepedett le.

Eladta mindenét Norvégiában, és a pénzből földet meg a gazdálkodáshoz szükséges eszközöket vásárolt azon a helyen, amit akkor dakota területként ismertek, ahol sok Norvégiából újonnan érkezett telepes is megvetette a lábát. Egyszerű házat épített, létrehozott egy kis farmot, és néhány évi kemény munka után egészen jól boldogult.

A városbeliek azt mondták neki, hogy keressen feleséget, és alapítson családot.

– Keménykötésű legény vagy – mondták. – Ez a dolgok természetes rendje!

De Edvard ellenállt a házasság gondolatának. Annyira szerette a farmját, hogy nem hitte, hogy akad szeretet a szívében egy feleségnek is. Mindig is úgy tartotta, hogy a szeretet nehezen kezelhető, útjában áll a fontosabb dolgoknak. Fiatalemberként Norvégiában látta, hogy a legjobb cimborája hogyan mondott le a kalandos és gazdag életről, amikor beleszeretett egy lányba, aki képtelen volt Norvégiában hagyni a családját. Az óhazában nem lehetett pénzt keresni, és az ő régi barátjának immár felesége és gyermekei voltak, akiket etetni is alig tudott – egész életére megalkuvásra és nélkülözésre ítéltetett csupán ifjú szívének szeszélye miatt.

Am ahogy lenni szokott, Edvard is megismert egy lányt, aki megtetszett neki. Helyet talált a szívében a farmjának és a feleségnek is, hát elvette. Úgy gondolta, boldogabb már nem is lehet – hogy kemény kis szíve a csordulásig tele van –, így hát, amikor a felesége arra kérte, ajándékozza meg egy gyermekkel, ellenállt. Hogy a csudában tudna szeretni egy farmot,

egy feleséget és egy gyermeket? Mégis, amikor a felesége áldott állapotba került, Edvard meglepődött, mekkora öröm töltötte el, és hatalmas várakozással tekintett a szülés elé.

Kilenc hónap elteltével fiúgyermek jött a világra. Nehéz szülés volt, amelytől Edvard asszonya gyöngécske és beteg lett. A fiúval sem volt rendben valami: olyan nagy volt a szíve, hogy a mellkasának az egyik fele szemmel láthatóan nagyobb volt a másiknál.

– Életben marad? – kérdezte az orvostól Edvard.

– Idővel kiderül – felelte az orvos.

Edvard elégedetlen volt ezzel, ezért elvitte a gyermeket az öreg Erickhez, a gyógyítóhoz, akit már az óhazában is szokatlanul bölcs embernek tartottak. Erick a gyermekre tette a kezét, és nyomban felszaladt a szemöldöke.

– Ez a gyermek különleges! – kiáltott fel.

– Az orvos is azt mondta – bólintott Edvard. – Túlságosan nagy a szíve.

– Ez több annál – mondta Erick –, bár hogy mi a különlegessége, talán még évekig nem fog megmutatkozni.¹⁹

– De életben marad? – kérdezte Edvard.

– Idővel kiderül – válaszolta Erick.

Edvard fia életben maradt, a felesége viszont egyre gyöngült, és végül meghalt. Edvard először mélységesen bánatos volt, aztán dühös lett. Haragudott magára, amiért hagyta, hogy a szeretet tönkretégye a gyakorlatias életről szőtt terveit. Most volt egy farmja, amelyen gazdálkodnia kellett és egy csecsemője, akit gondoznia kellett, és nem volt felesége, hogy segítsen! Mérges volt a gyermekre is, amiért furcsa és különleges és törékeny, de a leginkább azért, mert a világrajöveletekor sírba tette a feleségét. Persze tudta, hogy erről a gyermek nem tehet, és semmi értelme haragudni egy csecsemőre, mégis mérges volt rá. Mindaz a szeretet, amelyet ostoba fejjel engedett magában kivirulni, keserűséggé változott, és úgy belé fészkelte magát, mint az epekő: nem tudott szabadulni tőle.

A fiúnak az Ollie nevet adta, és egyedül nevelte. Iskolába küldte Ollie-t, ahol a fiú angolt és más tantárgyakat tanult, amelyekről Edvard nem sokat tudott. Bizonyos szempontból felismerhető volt, hogy a fiú az ő fia: hasonlított Edvardra, és éppen olyan keményen dolgozott, ott szántott, művelte a földet az apja mellett minden percben, amikor nem iskolában volt vagy aludt, és sosem panaszkodott. Ám más szempontokból idegen volt. Ízetlen amerikai akcentussal beszélt a norvég nyelvet. Azt képzelte, hogy a

világ jó dolgokat is tartogat számára, ami igazán különös amerikai elgondolás. De ami a legrosszabb volt: a fiú túlságosan nagy szíve szeszélyeinek a rabja volt. Egy szempillantás alatt megszeretett bárkit. Hétévesen feleségül akarta venni az egyik osztálytársnőjét, a szomszéd kislányt és azt a fiatal nőt, aki a templomban játszott az orgonán, és tizenöt évvel idősebb volt nála. Ha egy madár lepottyant az égből, Ollie napokon át siratta. Amikor rájött, hogy a tányérján lévő hús állatokból származik, soha többé nem evett húst. A fiú hihetetlenül érzélgős volt.

Az igazán nagy baj Ollie-val akkor kezdődött, amikor tizennégy éves volt – abban az évben, amikor jöttek a sáskák. Dakotában addig soha senki nem látott ilyet: akkora sáskahad, hogy eltakarta a napot, több mérföldnyi széles, mint valami istencsapás. Az emberek nem tudtak úgy kilépni a házból, hogy ne taposták volna el rovarok százait. A sáskák felzabáltak minden zöldet, amit csak találtak, és amikor elfogyott a fű, rámentek a kukoricára meg a búzára, és amikor az is elfogyott, felfalták a fát és a bőrt, de még a gyeptéglából készült háztetőket is. Egy szerencsétlen lélekre rárepült egy raj, és lefalták a testéről a ruhát.²⁰

Ez a csapás azzal fenyegette a Határvidék minden lakóját, Edvardot is beleértve, hogy oda lesz a megélhetésük, és a telepesek mindenféle módszerrel próbálták felvenni ellene a harcot. Tüzet, füstöt és mérget is bevetettek, hogy elűzzék a rovarokat. Nehéz köhengerekkel igyekeztek agyonnyomni őket a földön. Az Edvard farmjának közelében lévő városban határozatot hoztak, hogy tízéves kor fölött minden személy köteles leadni a szeméttelen tizennégy kilogrammnyi döglött sáskát, másként megbírságozzák. Edvard lelkesen vetette magát az irtásba, ám a fia nem volt hajlandó elpusztítani egyetlen sáskát sem. Amikor Ollie kiment az utcára, akkor is óvatosan lépegetett, nehogy véletlenül eltaposson egyet is. Ezzel majdnem megbolondította az apját.

– Felzabálták az összes terményünket! – ordított a fiára Edvard. – Elpusztítják a farmunkat!

– Csak éhesek – felelte a fia. – Nem szándékosan bántanak minket, ezért nem tisztességes dolog szándékosan bántani őket.

– Ennek semmi köze a tisztességhez – mondta Edvard, bár alig tudta megfékezni a haragját. – Az embernek néha ölnie kell, hogy életben maradjon.

– De nem ebben az esetben – mondta Ollie. – A legyilkolásuknak semmi haszna.

Edvard feje ekkor már céklavörös volt.

– Taposd agyon azt a sáskát! – követelte a földre mutatva.

– Nem én! – mondta Ollie.

Edvard magánkívvül volt. Felpofozta engedetlen fiát, de az nem volt hajlandó ölni, ezért Edvard elpáholta a nadrágszíjával, és vacsora nélkül küldte a szobájába. Miközben hallotta, hogy Ollie sír a fal túlsó oldalán, az ablakon át látta, amint sáskák felhője száll fel elpusztított földjéről, és a szíve megkeményedett a fiával szemben.

A telepések között híre terjedt, hogy Ollie nem hajlandó sáskát ölni, és az emberek megharagudtak. A város megbírságolta az apját. Ollie-t lefogták az osztálytársai, és arra akarták kényszeríteni, hogy egyen meg egy rovar. Az utcán olyan emberek sértegették, akiket alig ismert. Az apja olyan dühös volt rá, és annyira szégyellte magát miatta, hogy nem beszélt vele. Ollie egyszeriben ott maradt barát nélkül, senki sem állt szóba vele, és olyan magányos lett, hogy házi kedvencet fogadott magához. Ez volt az egyetlen lény, amely eltűrte a jelenlétét: egy sáska. Thornak nevezte el az ősi, északi isten után, és egy szivardobozban rejtegette az ágya alatt. Ételmorzsákkal és cukros vízzel táplálta, és késő éjszaka, amikor aludnia kellett volna, beszélgetett vele.

– Nem tehetsz róla, hogy mindenki gyűlöl – suttogta Thornak. – Csak azt tetted, amire születted.

– *Csír-p-csarrap!* – felelte szárnyait összedörzsölve a sáska.

– *Pszt!* – szólt rá Ollie, pár szem rizst dobott a dobozba, és lecsukta.

Ollie kezdte mindenhová magával vinni Thort, bárhová ment is. Nagyon megszerette a kis rovar, amely a vállán üldögélt, amikor sütött a nap, és vidáman ugrándozott, amikor Ollie dalt fütyörészett. Azután egy nap az apja megtalálta Thor dobozát. Dühösen kapta ki a dobozból a sáskát, a kandallóhoz vitte, és a tűzbe dobta. Kurta, magas sikoly, majd halk pukkanás hallatszott, és Thornak vége lett.

Amikor Ollie megsiratta elpusztult barátját, Edvard kidobta.

– Az én házamban senki nem ont könnyet egy sáskáért! – ordította, és kilökte a fiát.

Ollie egész éjjel a mezőn vacogott. Másnap reggel az apa bánta már, hogy annyira durva volt, és kiment megkeresni a fiút, de két sor letarolt búza között csak egy óriássáskát talált. Edvard hátrahőkölt az undortól. A lény akkora volt, mint egy szelindek, a combja akár a húsvéti sonka, a csápja akár a lovaglópálca. Edvard berohant a házba a puskájáért, de amikor

újra kiment, hogy lelője a lényt, sáskák tömege vette körül, belerepültek a puskája csövébe is eltömítve azt. Azután felszálltak a levegőbe Edvard szeme előtt, és betűket formázó csoportokra oszlottak:

O-L-L-I-E

Edvard elejtette a puskáját, és az óriássáskára meredt, amely most a hátsó lábain állt, mint egy emberi lény. Nem fekete szeme volt, mint a sáskáknak, hanem kék, amilyen Ollie-nak.

– Nem! – mondta Edvard. – Lehetetlen!

De ekkor észrevette, hogy a fia ingének leszakadt gallérja ott van a lény nyakán, Ollie nadrágjának hajtókája a lábán.

– Ollie? – kérdezte bizonytalanul. – Te vagy az?

A rovar fel-le mozgatta a fejét, mintha bólogatott volna.

Edvardnak furán bizsergett a bőre. Olyan érzése volt, mintha a testén kívülről nézné a jelenetet.

A fia sáskává változott.

– Tudsz beszélni? – kérdezte Edvard.

Ollie összedörzsölte a hátsó lábait, így sikerült magas hangot előcsalogatnia, de szemlátomást ennél többre nem volt képes.

Edvard nem tudta, mit csináljon. Már ránézni is undorodott Ollie-ra, de mégis – valamit tennie kellett a fiúval. Nem akarta, hogy a dolog kiderüljön, ezért nem a nagyszájú városi orvoshoz fordult, hanem a bölcs, öreg Erickért küldött.

Erick kibicegett a mezőre, hogy lássa a helyzetet. Első meghökkenése után azt mondta:

– Ahogy megjósoltam. Évekbe telt, de végre megmutatja különleges adottságát.

– Azt látom – mondta Edvard –, de miért? És hogy lehet visszacsinálni?

Erick lapozgatni kezdte a magával vitt, viharvert, régi könyvet – a különleges kórok népi gyógymódjainak kézikönyvét –, amely nemzedékek óta öröklődött a családjában dédnagyanyjától, aki maga is különleges volt.²¹

– Ó, hát itt van – mondta Erick, és megnyálazta a lapozáshoz a hüvelykujját. – Azt írja, hogy amikor bizonyos különleges vérmérsékletű személy, akinek nagy és nemes szíve van, úgy érzi, hogy a saját fajtája már nem szereti, annak a teremtménynek az alakját ölti magára, amelyikhez a leginkább kötődik.

Erick furcsán nézett Edvardra, amitől Edvard elszégyellte magát.

– A fiúnak sáska barátja volt?

– Házi kedvence, igen – mondta Edvard. – Tűzbe dobtam.

Erick csettintett a nyelvével, csóválta a fejét.

– Talán kissé keményen bántál vele.

– Ollie túlzottan lágy erre a világra – morogta Edvard –, de mindegy. Hogyan hozzuk *rendbe*?

– Ahhoz nincs szükség a könyvre – csukta be Erick a viharvert kötetet. – Szeretned kell, Edvard.

Erick sok szerencsét kívánt, és otthagyta Edvardot a lénnel, amely egykor a fia volt. Edvard nézte a lény hosszú, papírszerű szárnyát, ocsmány rágószervét, és megborzongott. Hogy tudna szeretni egy ilyen lényt? Mégis megpróbálta, ám tele volt nehezteléssel, és erőfeszítése nem volt őszinte. Ahelyett, hogy kedves lett volna hozzá, Edvard egész nap leckéztette a fiút.

– Hát nem szeretlek, fiam? Nem látlak el élelemmel, nem biztosítok tetőt a fejed fölé? Nekem nyolcévesen abba kellett hagynom az iskolát, de talán nem engedtem, hogy könyvekbe temetkezz, és kedvedre tanulj? Minek neveznéd ezt, ha nem szeretetnek? Mi mással tartozom még neked, te elkényeztetett, magadat amerikainak képzelő kölyök, aki azt hiszi, joga van mindenhez?

És így tovább. Amikor eljött az este, Edvard nem bírta beengedni a házba Ollie-t, fekvőhelyet készített neki a pajtában, és hagyott neki némi ételmaradékot meg egy vödör vizet. Férfi csak abból lesz, akit keményen nevelnek – hitte Edvard –, ha most gyöngé kézzel bánná Ollie-val, csak fokozná a lágyszívűségét, amitől sáskává változott.

Reggelre a fiú elment. Edvard átkutatta a pajta minden négyzetcentiméterét, a termőföld minden egyes sorát, de Ollie nem volt sehol. Amikor három nap múlva sem jött vissza, Edvard gondolkozni kezdett, vajon nem rosszul közelített-e Ollie-hoz. Ragaszkodott az elveihez –, de mit ért el? Elüldözte az egyetlen fiát. Most, hogy Ollie már nem volt, Edvard rájött, hogy a fiához képest milyen keveset jelentett neki a farm. Csakhogy túlságosan későn tanulta meg a leckét.

Edvard annyira szomorú lett, úgy sajnálta a dolgot, hogy bement a városba, és mindenkinek elmesélte, mi történt.

– Sáskává változtattam a fiamat – mondta –, és most elveszítettem mindent.

Eleinte senki sem hitt neki, ezért megkérte Ericket, hogy erősítse meg a történetét.

– Igaz – felelte Erick mindenkinek, aki kérdezte. – A fia egy óriássáska. Akkora, mint egy kutya.

Edvard ajánlatot tett a városbelieknek.

– Az én szívem olyan, mint egy vén, összezsugorodott alma – mondta. – Nem tudok segíteni a fiamon, de ha valaki tudná annyira szeretni, hogy visszaváltozzon fiúvá, neki adom a farmomat.

Ez rettenetesen felizgatta a városlakókat. Ilyen jutalomért, mondták, rá tudják magukat venni, hogy szinte bármit szeressenek. Persze először is meg kellett volna *találniuk* a sáskafiút, hát kutatócsapatokat szerveztek, kezdték átfésülni az utakat meg a földeket.

Ollie a szuperérzékeny sáskafülével mindent hallott. Hallotta, ahogy az apja róla beszélt, hallotta az őt kereső emberek lépéseit, és nem kért belőle. A szomszédos farmon rejtőzött el sáska barátaival, és ha valaki közeledett, a sáskák összesereglettek, körülfogták az illetőt, falat húztak, hogy Ollie el tudjon menekülni. Ám néhány nap múlva elfogyott a sáskák tápláléka, ezért felszálltak, hogy máshová vándoroljanak. Ollie próbált velük tartani, de túlságosan nagy és nehéz volt a repüléshez. Lévén érzélgéstől mentes lények, egyetlen sáska sem maradt hátra, hogy társaságot nyújtson Ollie-nak, így Ollie ismét egyedül maradt.

Minthogy immár nem voltak barátai, amelyek segítettek megvédeni, egy fiúcsapat nemsokára odalopakodott az alvó Ollie-hoz, és hálót dobtak rá. Ugyanazok a fiúk voltak, akik az iskolában gyötörték. A legidősebb a vállára vetette Ollie-t, és ugrándozva, énekelve, ünnepelve tartottak a város felé.

– Visszaváltoztatjuk fiúvá, és akkor miénk lesz Edvard egész farmja! – Ujjongtak. – Gazdagok leszünk!

Ollie-t ketrecben tartották a házukban, és vártak. Amikor Ollie egy hét elteltével is makacsul sáska maradt, taktikát változtattak.

– Mondjátok, hogy szeretitek – javasolta a fiúk anyja.

– Szeretlek! – ordított be a ketrec rácsai között a legkisebb fiú, de ki sem tudta mondani, máris elnevette magát.

– Legalább próbálj komoly képet vágni hozzá – mondta az idősebbik fiú, és ő is próbálkozott. – Szeretlek, sáska.

Ám Ollie rá se hederített. Összegömbölyödött a sarokban, és elaludt.

– Hé, hozzád beszélek! – ordította a fiú, és belerúgott a ketrecbe. – SZERETLEK!

De nem szerette, rákényszeríteni sem volt képes magát, és amikor Ollie egész éjjel sáskahangon rikoltzott, a család feladta, és eladták Ollie-t a szomszédnak. A szomszéd egy öreg vadász volt csekély tapasztalatokkal szívügyekben, és megpróbált ugyan némi szeretetet mutatni a fiú iránt, de felhagyott a próbálkozással, és kirakta Ollie-t, hogy a vadászkutyákkal éljen együtt. Ollie sokkal jobban élvezte a kutyák társaságát, mint a vadászt. Együtt evett velük, mellettük aludt a kutyaólban, és bár eleinte a kutyák féltek tőle, Ollie olyan szelíd és kedves volt, hogy hamarosan megszokták, és a falka tagja lett. Mi több, annyira úgy érezte, hogy befogadták, hogy egy nap a vadász azt vette észre, hogy eltűnt az óriássáska, de van az ólban egy szokatlanul nagy kutya.

A hónapok, amelyeket Ollie kutyaként töltött, élete legboldogabbjai közé tartoztak. Ám eljött a vadászidény, amikor azt várják a kutyáktól, hogy dolgozzanak. Az első nap a vadász kivitte a falkát egy magas fűvel borított mezőre. Ollie ugrándozva, ugatva rohangált. Jó mulatság volt! Aztán egyszerre csak átesett egy libán a fűben. A liba a levegőbe emelkedett, el akart repülni, de mielőtt sikerült volna, hangos csattanás hallatszott, és a liba élettelenül zuhant a földre. Ollie elszörnyedve bámult rá. Egy perc múlva odaügetett egy másik kutya, és megkérdezte:

- Mire vársz? Nem viszed oda a Gazdának?
- Dehogyan viszem! – háborgott Ollie.
- Ahogy akarod – mondta a kutya –, de ha a Gazda rájön, agyonlő. – Szájába kapta a döglött libát, és elügetett.

Másnap Ollie megszökött. A V alakban repülő libákat követte a földön.

Amikor Edvard hallotta, hogy a fiát megtalálták, de ismét eltűnt, úgy elkeseredett, hogy akik ismerték, úgy vélték, sosem jön már rendbe. Ki sem lépett a házából. Parlagon hagyta a földjét. Ha a vén Erick nem vitt volna neki ennivalót hetente egyszer, éhen halt volna. Ám ahogy a sáskajárásnak, Edvard sötét korszakának is vége lett egyszer, Edvard ismét művelni kezdte a földjét, bejárt a városi piacra, vasárnaponként a régi padjában ült a templomban. Egy idő múlva ismét szerelmes lett, megházasodott, és a feleségétől született egy kislánya, Asgard.

Edvard eltökélte, hogy úgy fogja szeretni Asgardot, ahogy nem tudta Ollie-t, és amint a lányka növekedett, Edvard azon igyekezett, hogy mindig nyitva legyen a szíve. Hagyta, hogy Asgard kóbor állatokat szeressen, hogy csacsiságok miatt sírjon, és soha nem korholta, ha jóságból cselekedett. Amikor a kislány nyolcéves lett, Edvardra nehéz esztendő járt. Rossz lett a

termés, nem akadt más ennivaló, csak tarlórépa. Azután egy nap vadlibák raja húzott el az égen, és az egyik elhagyta a csapatot, és leszállt Edvard házának közelében. Igen nagy volt, majdnem kétszer akkora, mint egy normális liba, és mert szemlátomást nem félt, Edvard odament hozzá, és megfogta.

– Jó lesz ma vacsorára! – mondta Edvard, bevitte a libát, és ketrecbe zárta.

Hetek óta nem került hús az asztalukra, és Edvard felesége izgatott lett. Tüzet rakott, előkészítette a fazekat, Edvard pedig megélesítette a kését. Ám amikor Asgard belépett a konyhába, és látta, mi folyik ott, felháborodott.

– Nem ölhetitek meg! – kiáltotta. – Igazán aranyos liba, és nem tett nekünk semmi rosszat! Ez nem tisztességes!

– Ennek semmi köze a tisztességhez – mondta a kislánynak Edvard. – Az embernek néha ölnie kell, hogy életben maradjon.

– De *nem* kell megölnünk – mondta Asgard. – Ma este is ehetünk tarlórépalevest – engem nem zavar!

És akkor összerogyott a libaketrec előtt, és sírni kezdett.

Élete egy másik szakaszában Edvard megszidta volna a lányát, és kiselőadást tartott volna a lágyszívűség veszélyeiről – de most eszébe jutott a fia.

– Jól van, no, nem öljük meg – mondta, és a kislány mellé térdelt, hogy vigasztalja.

Asgard abbahagyta a sírást.

– Köszönöm, papa! Megtarthatjuk?

– Csak ha ő is maradni akar – mondta Edvard. – Vadon élő jószág, ezért kegyetlenség lenne ketrecben tartani.

Kinyitotta a ketrecet. A liba kitotyogott, és Asgard átkarolta a nyakát.

– Szeretlek, Liba úr!

– *Gááá!* – felelte a liba.

Aznap este tarlórépalevest vacsoráztak, korgó gyomorral, de boldogan feküdtek le.

A liba Asgard szeretett háziállata lett. A pajtában aludt, minden reggel elkísérte Asgardot az iskolába, és az iskolatetőn üldögélt gágogva, amíg a kislány odabenn volt. Asgard mindenkinek elmesélte, hogy a liba a legjobb barátja, és senkinek nem szabad lelőni vagy levest főzni belőle, így aztán békén hagyták. Asgard fantasztikus történeteket talált ki a kalandjairól

libájával, például azt, hogy Libával a holdra repültek, hogy megízleljék a holdsajtot, és ilyen mesékkel szórakoztatta a szüleit vacsoránál. Ezért nem nagyon lepődtek meg, amikor Asgard az egyik reggel nagyon izgatottan ébresztette őket, és bejelentette, hogy Liba fiatalemberré változott.

– Menj vissza aludni – ásított Edvard. – Még a kakas sem ébredt fel!

– Komolyan beszélek! – kiáltotta Asgard. – Gyere, nézd meg a saját szemeddel! – És a karjánál fogva kirángatta az ágyból fáradt apját.

Edvard kis híján elájult, amikor belépett a pajtába. Egy szalmafészekben ott találta rég elveszett fiát. Ollie megnőtt, magasabb volt száznyolcvan centiméternél, erőteljes arcát borosta borította. A derekára zsákot kötött, amelyet a pajta földjén talált.

– Látod, nem hazudtam! – mondta Asgard, odaszaladt Ollie-hoz, és jó erősen megölelte. – Mit csinálsz, csacsi Liba?

Ollie arcára széles mosoly ült ki.

– Szervusz, apám – mondta. – Hiányoztam?

– Nagyon – mondta Edvard. Annyira fájt a szíve, hogy elsírta magát, odament a fiához, és megölelte. – *Remélem, meg tudsz bocsátani nekem –* suttogta.

– Már évekkkel ezelőtt megbocsátottam – felelte Ollie. – Csak időbe telt, amíg visszataláltam.

– Apa? – szólalt meg Asgard. – Most mi van?

Edvard elengedte Ollie-t, letörölte a könnyeit, és a lányához fordult.

– Ő itt a bátyád – mondta. – Akiről meséltem.

– Aki bogárrá változott? – ámuldozott a kislány. – És megszökött?

– Pontosan – mondta Ollie, és a kezét nyújtotta Asgardnak. – Örülök, hogy megismerhetlek. Ollie vagyok.

– Nem – mondta a kislány –, te Liba vagy! – És nem fogott kezét Ollie-val, hanem ismét megölelte. – Egyébként, hogy lett belőled liba?

Ollie magához szorította a hógát.

– Az meglehetősen hosszú történet – mondta.

– Helyes! – mondta Asgard. – Szeretem a történeteket.

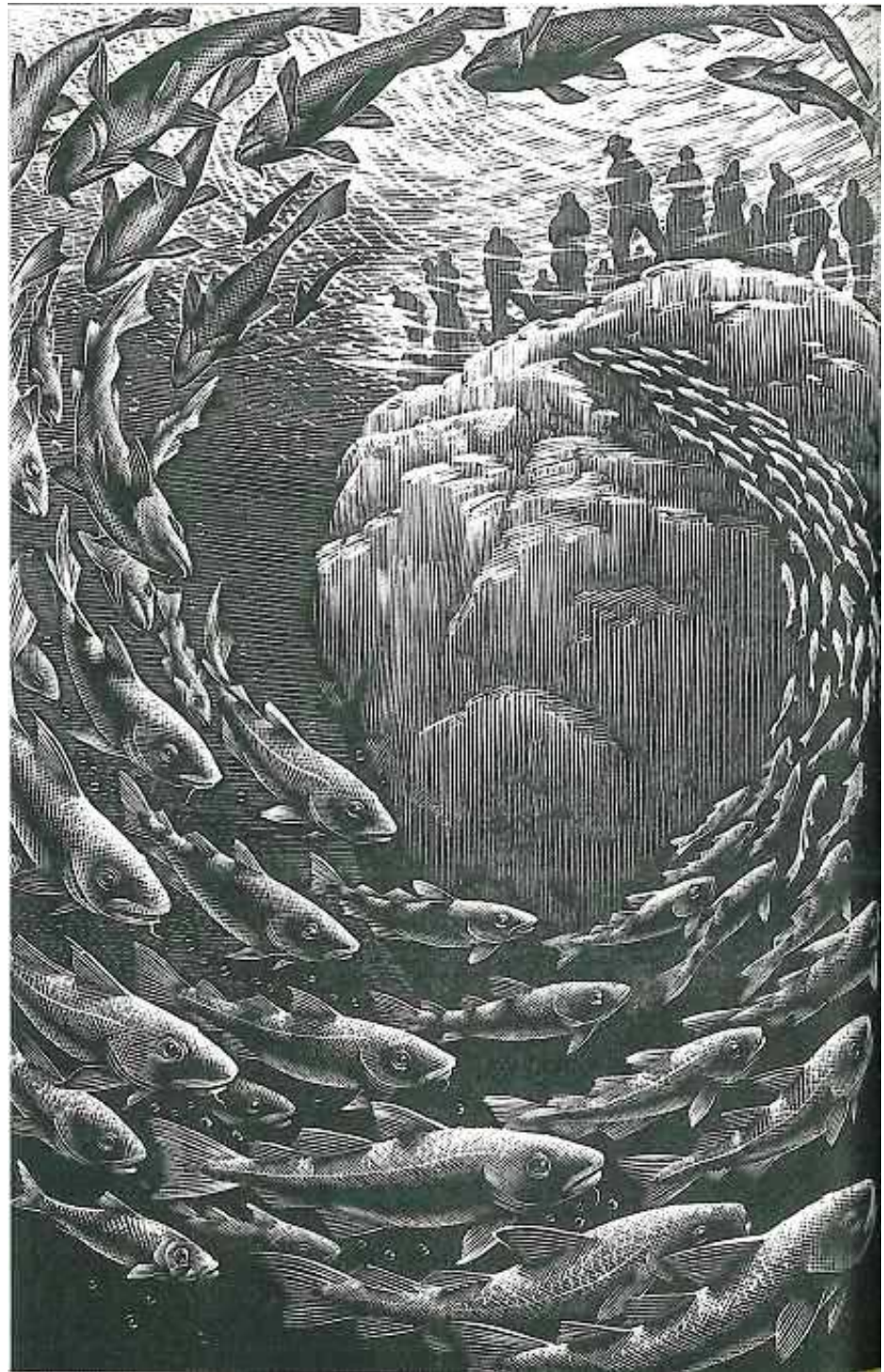
– Majd reggelinél elmeséli nekünk – mondta Edvard. – Igaz, fiam?

Ollie vigyorgott.

– Örömmel.

Edvard megfogta Ollie egyik kezét, Asgard a másikat, és bevezették a házba. Miután Edvard felesége magához tért a megdöbbenésből, leültek reggelizni, tarlórépát ettek pirítóssal, közben Ollie mesélt a vadlibaként

töltött éveiről. Attól a naptól kezdve a család tagja lett. Edvard feltétel nélkül szerette a fiát, és Ollie soha többé nem veszítette el emberi alakját. Azután boldogan éltek.

Az árapály ura

Volt egyszer egy Fergus nevű különleges fiatalember, aki képes volt uralni a tengeráramlatokat és az árapályt. Ez Írországban történt a nagy éhínség idején. Fergus arra használhatta volna az adottságát, hogy enni való halat fogjon, csak hogy a szárazföld belsejében élt, és az ereje folyókra és tavakra nem hatott. Útnak indulhatott volna a tengerpart felé – egyszer járt ott kisfiú korában; innen tudta magáról, hogy mire képes –, ám az édesanyja gyöngé volt az utazáshoz, és Fergus nem hagyhatta magára; egyedül ő maradt meg neki a családból. Fergus az édesanyjának adott minden falatot, amelyet csak el tudott csenni, ő maga pedig fűrészponton és főtt cipőtalpon élt. Végül az anya megbetegedett, bár nem az éhezéstől, és nem lehetett tenni semmit.

Ahogy ott feküdt haldokolva, megígértette a fiával, hogy miután őt eltemetik, elindul a tengerpartra.

– A te adottságoddal te leszel a valaha élt legjobb halász, és soha többé nem kell éhezned. De senkinek ne áruld el, mire vagy képes fiam, különben az emberek pokollá teszik az életed!

Fergus megígérte, hogy úgy tesz, ahogy az édesanyja mondta, és másnap az anya meghalt. Fergus eltemette a templomkertben, kevéske holmiját bedobta egy tarisznnyába, és nekivágott a hosszú útnak a tengerhez. Hat napon át gyalogolt fél pár cipőben, élelem nélkül. Éhezett, és az emberek a városokban, amelyeken áthaladt szintén éheztek. Egyes városkák teljesen kiürültek, a földművesek Amerikába mentek a jobb szerencse és a teli has reményében.

Végül Fergus elérte a tengerpartot és a Skelligeen nevű városkát, ahol egyetlen ház sem látszott lakatlannak, és egyetlen ember sem tűnt éhesnek. Fergus ebből úgy hitte, jó helyre jött: ha Skelligeen lakói még ott vannak és jól tápláltak, igen jó lehet ott a halászat. Ami nagy szerencse volt, mert úgy érezte, nem tudna evés nélkül továbbmenni. Megkérdezett egy embert, hol talál horgászbót vagy hálót, ám az az ember azt felelte, ilyesmi nem akad Skelligeenben.

– Mi itt nem halászunk – mondta az ember. Furán hatott, de mintha büszke is lett volna erre, mintha halásznak lenni szégyenletes lett volna.

– Ha nem halásznak – kérdezte Fergus –, akkor miből élnek?

Amikor bejárta a városkát, Fergus nyomát sem látta iparnak, nem látott istállókat vagy ólakat és más terményt sem, mint ugyanazt a rothadó krumplit, amelyet mindenütt Írországban.

– A mi üzletünk a mentés – felelte a férfi, és nem részletezte a dolgot.

Fergus megkérdezte az embert, volna-e valami ennivalója.

– Megdolgoznék érte – ajánlotta.

– Ugyan miféle munkát tudnál végezni *te*? – mérte végig a legényt a férfi. – Hasznát tudnám venni valakinek, aki súlyos ládákat tud cipelni, de olyan cingár vagy, mint egy madár. Fogadni mernék, hogy jó, ha harminc kiló vagy!

– Lehet, hogy nem tudok súlyos ládákat cipelni, de tudok valamit, amit más nem.

– És mi lenne az? – kérdezte a férfi.

Fergus már kis híján elárulta, amikor eszébe jutott, mit ígért az anyjának, valami érthetlent motyogott, és elsietett.

Elhatározta, hogy a cipőfűzőjéből csinál horgászsinórt, és megpróbál fogni valamit. Megállított egy testes hölgyet, és megkérdezte, hol van a környéken jó horgászhely.

– Ne is próbálkozzon – mondta a hölgy. – A partról kizárólag mérgező halat lehet fogni.

Fergus mégis megkísérelte, száraz kenyeret használva csalinak. Egész nap horgászott, de nem fogott semmit – még mérgező halat sem. Nagyon elszontyolodott, szörnyen fájt a gyomra, hát megkérdezett egy embert a tengerparton, kölcsönözhetne-e valakitől csónakot.

– Akkor ki tudnék menni a tengerre – mondta Fergus –, ahol talán több a hal.

– Nem fog sikerülni – mondta a férfi. – Az áramlat hozzávág a sziklákhöz, a csónak is darabokra törik meg te is!

– Én ugyan nem – mondta Fergus.

A férfi hitetlenkedve mérte végig, és faképnél akarta hagyni. Fergus igazán nem akarta megszegni az ígéretét, de kezdett úgy állni a dolog, hogy éhen hal, ha nem beszél valakinek a képességéről. Így hát kimondta:

– Uralkodni tudok az áramlatokon.

– Hah! – mondta a férfi. – Sok nagy hazugságot hallottam már, de ekkorát még nem.

– Ha bebizonyítom, ad valamit ennem?

– Persze – mondta gúnyosan az ember. – Lakomát rendezek neked!

Így hát a férfi és Fergus lementek a tengerpartra, ahol már beköszöntött az apály, és Fergus zihált és hörgött és csikorgatta a fogát, és nagy erőfeszítéssel sikerült dagályt csinálnia, pár perc alatt a víz a bokájuktól a térdükig emelkedett. A férfi megdöbbsent, és nagy izgalomba jött attól, amit látott. Elvitte Fergus a házához, és ahogy ígérte, fényűző lakomát adott neki. Meghívta a szomszédjait, és amíg Fergus falt, a házigazdája elmondta a városbelieknek, hogy Fergus az apályt dagályá változtatta.

Nagyon izgatottak lettek. Furcsán izgatottak. Szinte *túlzottan* izgatottak.

Körülfogták Fergus.

– Mutasd be, hogy csinálsz dagályt! – kiáltotta oda neki egy asszony.

– A fiúnak szüksége van az erejére – mondta a házigazda. – Hadd egyen előbb!

Amikor Fergus már egyetlen falatot sem bírt lenyelni, felpillantott a tányérjából és körülnézett a szobában. Minden sarok tele volt zsúfolva szállítókosarakkal és ládákkal, és mindegyik tele volt különböző dolgokkal: egy ládában borospalackok voltak, egy másikon fűszerek, egy harmadikban több vég kelme. Fergus székének egyik oldalán egy szállítókosárban számtalan tucatnyi kalapács volt.

– Megbocsásson, de miért van szüksége ennyi kalapácsra? – kérdezte Fergus.

– A mentés üzletben dolgozom – felelte a házigazda. – A partra sodorva találtam ma reggel.

– És a bor meg a kelme meg a fűszerek? – kérdezte Fergus.

– Azokat is a parton találtam – felelte a házigazda. – Igazán szerencsés fickó vagyok!

A többi vendég ezt valamiért mulatságosnak találta, és nevettek. Fergus kezdte kényelmetlenül érezni magát, megköszönte a házigazdának a finom vacsorát, és menni akart.

– De nem mehet el, amíg nem mutatta meg nekünk a trükkjét! – mondta az egyik vendég.

– Késő van, bizonyára fáradt – mondta a házigazda. – Hadd aludjon előbb a fiú!

Fergus *valóban* fáradt volt, és nem tudott ellenállni a felkínált ágynak. A házigazdája bevezette egy lakályos hálósobába, és alig tette a fejét a párnára, Fergus mély álomba merült.

Az éjszaka kellős közepén hirtelen arra ébredt, hogy emberek vannak a szobában. Az ágy köré zsúfolódtak, és lerángatták Fergusról a takarót.

– Eleget aludtál! – mondták. – Ideje, hogy bemutasd a trükködet!

Fergus rájött, hogy hibát követett el, ki kellett volna másznia a hálósoba ablakán, el kellett volna inálnia, de még jobban tette volna, ha nem árulja el a tehetségét. Ehhez azonban már késő volt. A tömeg kirángatta az ágyból, le a tengerpartra, ahol követelték, hogy csináljon ismét dagályt. Fergus nem szerette, ha kényszerítették valamire, de minél inkább ellenállt, a tömeg annál dühösebb lett. Úgysem engedték volna el, amíg meg nem teszi, amit kértek, így hát elhatározta, hogy amint lehetősége nyílik rá, megszökik, de előbb dagályt csinált.

A víz áradt kifelé. Az emberek ugráltak, ujjongtak. Harangszó szállt a tenger felé. Felszállt a köd, felvillantak egy arra haladó hajó fényei, amelyet a gyorsan növekvő dagály a part felé sodort. Amikor Fergus rájött, mi történik, próbált gyorsan apályt csinálni, de már késő volt, és a fiú elszörnyedve látta, hogyan törik a hajó ízzé-porrá a csipkézett sziklafalon.

Hajnalodott. A hajó rakományát, a szállítókосarakat és ládákat a víz partra vetette az odaveszett legénység hulláival együtt. Ezt értették a város lakói „mentés” alatt – szándékosan okoztak hajótörést, s hamis fény- és hangjelzésekkel a sziklákhöz csalták az arra haladó hajókat. Tolvajok és gyilkosok voltak, és csellel rávették Fergust, hogy ő végezze el helyettük az aljas munkát.²²

Fergus próbált elfutni, de a tömeg elállta a menekülés útját.

– Nem mész sehová! – mondták. – Ma éjjel még egy kereskedelmi hajó jön erre, segíteni fogsz, hogy az is hajótörést szenvedjen!

– Inkább meghalok! – kiáltotta Fergus, majd arrafelé kezdett futni, amerre senki nem hitte volna – a víz felé. Belevetette magát, elkapott egy deszkát a roncsból, és evezni kezdett. A hajótörést okozók próbálták elkapni, ám Fergus arra használta a tehetségét, hogy befelé törő hullámokat keltsen, amelyek a nyílt tengerre vitték, nem a part felé, és a városbeliek már nem érhatték utol.

– Idióta! – kiáltották utána. – Meg fogsz fulladni!

De Fergus nem fulladt meg. Teljes erejéből kapaszkodott a deszkába, és a hullám túlvitte a sziklákon, messzire ki a tengerre, a mély, hideg vízbe,

ahol a hajók járnak.

Fergus a deszkával bukdácsolva órákon át vacogott, amíg fel nem tűnt egy hajó a láthatáron. Akkor újabb hullámot keltett, amely a hajó felé vitte, és amikor a jármű közelébe jutott, kiáltozni kezdett. A hajó nagyon magas volt, és Fergus félt, hogy nem fogják észrevenni, de végül valaki mégis észrevette. Kötelet engedtek le, és Fergust felhúzták a fedélzetre.

A hajónak *Hannah* volt a neve, és olyan emberekkel volt tele, akik Amerikába emigráltak az írországi éhínség elől. Mindenüket eladták, hogy kifizessék az utazást, és immár semmijük sem maradt az életükön meg a rajtuk lévő ruhán kívül. Egy Shaw nevű kegyetlen és kapzsi férfiú volt a kapitány, s alig húzták ki Fergust a vízből, a kapitány máris vissza akarta dobálni.²³

– Ezen a hajón nincs helye potyautasoknak – mondta. – Csak fizetősöknek!

– De én nem vagyok potyautas – könyörgött Fergus. – A tengerből mentettek ki!

– Itt én mondom meg, hogy ki micsoda – morogta a kapitány –, és én csak azt tudom, hogy nem vettél jegyet.

– Ledolgozom a jegy árát – esengett Fergus. – Kérem, ne dobjanak vissza!

– Ledolgozod! – nevetett a kapitány. – A karod olyan vékony, mint a nudli vagy a csirkeláb. Milyen munkát bírál elvégezni?

Bár Fergus tudta, hogy amit az áramlatokkal meg az árapállyal képes tenni, az nagy segítségére lehetne egy hajóskapitánynak, Skelligeben megtanulta a leckét, hallgatott róla. Inkább azt mondta:

– Keményebben tudok dolgozni, mint itt bárki, és sosem hall tőlem panaszt, bármit is csináltat velem!

– Valóban? – kérdezte a kapitány. – Majd meglátjuk. Hozzatok a fiúnak egy súrolókefét!

Fergus a kapitány személyes rabszolgája lett. Kénytelen volt mindennap takarítani a kapitány kabinját, vasalni a ruháit, fényesíteni a cipőit, felszolgálni neki az ételt, és amikor mindezzel végzett, a fedélzetet súrolta, és ürítette a latrinák vödreit, amelyek nehezek voltak, és tartalmukból Fergus lábára is loccsant, amikor a tengerbe öntötte őket. Fergus többet dolgozott, mint a hajón bárki más, de állta a szavát, sosem panaszkodott.

A munka nem nyugtalanította, de a hajó élelmiszer-tartalékai annál jobban. A kapitány a kelleténél több utast és kevesebb élelmet vett fel, és

bár Shaw kapitány és legénysége királyian étkezett, Fergusnak és az utasoknak be kellett érniük száraz kenyérhéjjal és olyan levessel, amelyben több volt az egérpiszok, mint a hús. De még a majdnem fogyasztható készlet is csekély volt; bármilyen gyorsan haladt is a *Hannah*, nem lehetett elegendő az út végéig.

Az évszakhoz képest hidegre fordult az idő. Az egyik reggel havazni kezdett, pedig már a tavasz vége felé járt. Az egyik utas felfedezte, hogy a nap nem ott van, ahol lennie kéne, mert nyugat felé, Amerika felé kellett volna haladniuk; ám úgy festett, észak felé tartanak.

Az utasok egy csoportja kérdőre vonta a kapitányt.

– Hol vagyunk? – kérdezték. – Tényleg erre kell menni Amerikába?

– Ez egy rövidebb út – nyugtatta meg őket a kapitány. – Se’ perc alatt ott leszünk.

Délután Fergus jéghegyeket látott úszni a távolban. Gyanakodni kezdett, hogy átejtették őket, ezért este hallgatózott a kapitány ajtaja előtt, úgy téve, mintha a folyosót súrolná.

– Még egy-két nap, és a Szörme-szigethez érünk – hallotta Fergus a kapitányt, amint az az elsőtiszthez szólt. – Felveszünk egy rakomány prémet, elszállítjuk New Yorkba, és megduplázzuk az út hasznát!

Fergus dühös volt. Egyáltalán nem a rövidebb úton haladtak Amerika felé! Szándékosan tértek le az útvonalról, meghosszabbítva az utazást, s ez úgyszólván garantálta, hogy az utasok éhen fognak halni, mielőtt célba érnek!

Mielőtt Fergus elosonhatott volna, nyílt a kapitány ajtaja. Rajtakapták.

– Kémkedett! – kiáltotta a kapitány. – Mit hallottál?

– Minden szót! – felelte Fergus. – És amikor elmondom majd az utasoknak, magát a tengerbe fogják dobni!

A kapitány és az elsőtiszt előhúzták rövid kardjukat. Ám amikor Fergusnak akartak rontani, rettenetes reccsenés hallatszott, olyan volt, mintha rengett volna a föld, és mindhárman elestek.

A kapitány és az elsőtiszt felugrottak, és elrohantak, megfélemlítve Fergusról és a fenyegetőzéséről. A *Hannah* jéghegynek ütközött, és gyorsan süllyedt. Csupán egyetlen mentőcsónak volt, és mielőtt az utasok rájöttek volna, mi történt, Shaw kapitány és gyáva bandája birtokba vették. Kétségbeesett anyák könyörögtek a kapitánynak, hogy vigye el a gyerekeiket, ám az emberei pisztollyal a kezükben fenyegettek mindenkit, aki a mentőcsónakhoz közelített. A kapitány meg az emberei eltűntek, és

nem volt több mentőcsónak, és Fergus meg az utasok magukra maradtak egy süllyedő hajón a jéghideg tenger kellős közepén.²⁴

A hold magasan járt, tisztán ragyogott, a fényében Fergus látta a jéghegyet, amelynek nekiütköztek. Nem volt túlzottan messze, és eléggé szélesnek és laposnak látszott ahhoz, hogy állni lehessen rajta. A hajó erősen megdőlt, de még nem süllyedt el, így hát Fergus odaparancsolt egy áramlatot, amely addig taszította a sérült *Hannah*-t, amíg a jéghegy peremének nem ütközött. Az utasok kisegítették egymást a jégre, az utolsó egy pillanattal az előtt hagyta el a hajót, hogy az alámerült. Ujjongtak és örvendeztek, ám hangjuk elhalt, amikor feltámadt a jeges szél. Úgy festett, hogy a gyors, fulladásos halál helyett a hideg és az éhség okozta hosszú halódást választották. A jégen vacogva töltötték az éjszakát, összébújva, egymást melegítve.

Reggel arra ébredtek, hogy egy jegesmedve ólálkodik a közelben. Soványnak és kiéhezettnek látszott. Az emberek és a medve idegesen bámulták egymást, azután néhány óra elteltével a medve felállt, és a jéghegy széléhez ment. Mintha hallott volna valamit, és amikor Fergus tisztas távolból követte, meglátta, hogy pár száz méternyire hatalmas halraj kavarja fel a vizet. Sok ezer hal – több mint elég mindenkinek a jóllaktatásához, csak el kell érni őket!

A medve a vízbe csobbant, úszni kezdett a halraj felé. Ám túlságosan gyöngé volt, hogy elérje, hamarosan visszamászott a jégre, nyomorultan és kimerülten.

Fergus tudta, mit kell tennie, még ha ez azt jelentette is, hogy ismét megszegi az anyjának tett ígéretét. Két karját felemelte, kezét ökölbe szorította, és olyan áramlatot hozott létre, amely a halrajt a jég felé sodorta. Kisvártatva halak százai csapódtak a jégnek, ugrottak ki rá. A medve bömbölt izgalmában, több halat bekapott, fel is markolt egy adagot, és elfutott.

Az emberek örvendeztek. Bár nem kedvelték a nyers hal ízét, mégis jobb volt, mint éhezni. Fergus megmentette őket! Vállukra vették a fiút, a nevét kántálták, azután addig faltak, amíg nem bírtak többet enni.

Mint kiderült, Fergus nem *egészen* mentette meg az embereket. Ugyan hetekre elegendő haluk volt, délután azonban lehűlt az idő, s hóvihar tört ki. Amint az emberek összébújtak melegedni, jóllakottan, de átfagyva, rájöttek, hogy takarók nélkül reggelig sem maradnak életben. Éppen besötétedett, amikor morgást hallottak. Visszatért a medve.

– Mit akarsz? – ugrott talpra Fergus, hogy szembenézzen az állattal. – Kaptál elegendő halat, hát hagyj békén minket!

Ám a medve viselkedése megváltozott. Most nem látszott sem elszántnak, sem veszélyesnek, mint amikor éhezett. Inkább hálásnak, és mintha megértette volna, hogy Fergus meg a többiek bajban vannak.

A medve közelebb lépegetett, lefeküdt az emberek mellé, és elaludt. Az emberek bizonytalankodva néztek össze. Fergus lábujjhegyen a medvéhez ment, leült, és óvatosan a medvének támaszkodott. A medve bundája mesésen puha volt, testéből sugárzott a meleg. Szemlátomást egyáltalán nem bánta, hogy Fergus hozzábújik.

Az emberek egymás után közelebb mentek. A gyerekek meg az öregek bújtak közvetlenül a medvéhez, utánuk jöttek a nők, a külső kört a férfiak alkották. Csodával határos, hogy bár egyeseknek melegebb hely jutott, mint másoknak, mindenki túlélte az éjszakát.

Másnap a medve és az emberek éppen halat ettek, amikor arra úszott egy másik jégtábla. Három jegesmedve volt rajta, és amikor az emberek medvéje meglátta őket, felállt, és elordította magát.

Hé, komák! – mintha csak ezt mondta volna. – Van itt egy fiú, aki annyi halat tud fogni nekünk, amennyit csak akarunk. Gyertek át!

A három medve beugrott a vízbe, és átúsztak.

– Hát ez remek – mondta az egyik férfi. – Most már *négy* medve van a jégtáblánkon.

– Ne aggódj – felelte Fergus. – Böven jut hal mindenkinek. Nem fognak bántani minket.

A medvék egész nap halat falatoztak, és amikor besötétedett, együtt feküdtek le, köztük az emberek. Azt az éjszakát mindenki melegben töltötte – férfiak, nők és gyerekek.

Másnap újabb három medve úszott át egy arra sodródó jégtábláról, az azt követő napon pedig még négy érkezett. Az emberek kezdtek idegeskedni.

– Tizenegy medve az sok medve – mondta Fergusnak egy asszony. – Mi lesz, ha nem lesz elegendő hal?

– Fogok még – felelte Fergus.

Másnap és harmadnap szüntelenül a tengert leste, feltűnik-e újabb halraj, de semmit sem látott. A halkészletük szinte elfogyott. Most már Fergus is aggódni kezdett.

– Meg kellett volna ölnünk a medvét, amikor még csak egy volt – zsörtölődött egy öregember. – E helyett a különleges fiú hozott még tízet, és lám, mekkora bajban vagyunk!

Fergus érezte, hogy az emberek kezdenek ellene fordulni. Törte a fejét, mi lesz, ha elfogy a hal. Talán *őt* dobják oda, hogy a medvék megegyék! Este a medvék elégedett, szőrös halomban tértek nyugovóra, de reggel az emberek arra ébredtek, hogy tizenegy jegesmedve méregeti őket éhesen, miután az összes halat felfalták.

Fergus a jégtábla szélére rohant, és elszántan pásztázta tekintetével a tengert. Amit látott, attól boldogság töltötte el a szívét – de nem halrajt látott. Hanem földet! A távolban hóval borított sziget bukkant fel, és ami még jobb, Fergus felszálló füstöt is látott, ami azt jelentette, hogy a sziget lakott. Emberek lesznek ott és élelem. Pillanatnyilag meglepedkezve a medvék jelentette veszélyről, Fergus visszaszaladt, hogy mindenkinek elmondja a hírt.

Az emberek a vállukat vonogatták.

– Mi jót jelent a föld, ha felfalnak bennünket, mielőtt odaérünk? – mondta egy férfi, akihez odament egy medve, a lábánál fogva felemelte, és megrázta, mintha azt remélné, hogy hal pottyán ki a zsebéből. A férfi jajveszékelt, de mielőtt a haragos medve beleharaphatott volna, puskalövés dörrent.

Mindenki megfordult, és egy fehér prémbe öltözött férfi állt ott, kezében puskával. Ismét tüzelt, egyenesen a medve feje fölé, és a medve elengedte a szájában lógó embert. A többi medve pedig elfutott.

A prémeket viselő férfi elmondta, hogy messzelátóval látta őket a szigetről, és azért jött, hogy megmentse őket. Intett a tömegnek, hogy kövessék, elvezette őket a jéghegy egy rejtett öblébe, ahol kicsi, erős csónakok serege várakozott. Az emberek hálakönnyeket ejtettek, miközben a csónakokba ültették őket, és a biztonságos part felé eveztek velük.

Fergus is hálás volt, de miközben szelték a vizet, egyre idegesebb lett, hátha valaki elárulja a megmentőjüknek, milyen képességgel bír. Az is baj volt, hogy már ilyen sokan tudtak róla. De senki nem szólt egy szót sem, se róla – se *hozzá*. A legtöbben nem néztek a szemébe, de ha mégis, olyan csúnyán, mintha őt okolnák minden balszerencséjükért.

Az édesanyámnak igaza volt, gondolta keserűen Fergus. Ha megosztotta a titkát, az mindig csak bajt hozott rá. Az emberek ettől tárgyának tekintették, olyan szerszámnak, amelyet használtak, ha szükségük volt rá, és

eldobtak, ha már nem kellett. Így hát Fergus elhatározta, hogy soha többé, semmilyen körülmények között nem árulja el a képességét.

A csónakok egy kis kikötőben értek partot, amelyet faházak fogtak körül. A kéményekből füst szállt fel, és jól érezhető volt a készülő étel illata. A meleg étel és a sugárzó tűzhely szívfájdítóan közelinek tűnt. A prémekbe öltözött férfi kikötötte a csónakját, és kilépett a dokkra.

– Isten hozott benneteket Szörme-szigeten – mondta.

Fergus hátán végigfutott a hideg, amikor rájött, hol hallotta már ezt a nevet: ez hát az a prémmel kereskedő sziget, amelyet Shaw kapitány fel akart keresni, mielőtt hajótörést szenvedtek. Mielőtt továbbgondolhatta volna, látott valamit a dokkban, ami még jobban megdöbbenetett: egy viharvert mentőcsónakot, *Hannah* felirattal az oldalán.

Szóval a kapitány meg az emberei végül elérték a szigetet. A hír gyorsan terjedt a tömegben, és rövidesen dühös emberek csapata akarta tudni, hol találja Shaw kapitányt és a legénységét.

– Ott hagytak minket, hogy meghaljunk! – kiabált egy asszony.

– Pisztollyal fenyegettek minket, amikor menteni próbáltuk a gyerekeinket! – ordította egy férfi.

– Egérpiszokkal etettek bennünket! – mondta egy cingár fiú.

A prémekbe öltözött ember csillapítani próbálta őket, de az emberek bosszúért lihegtek. Elvették a prémes ember puskáját, beviharzottak a városkába, és az ivóban megtalálták a merev részeg Shaw kapitányt az embereivel együtt.

Csúnya verekedés tört ki. A tömeg ütötte a kapitányt meg a legénységet mindennel, ami a kezük ügyébe akadt: kővel, bútordarabokkal, de még a kandallóból kiszedett, lángoló fahasábokkal is. A kapitány és legénysége fel volt fegyverezve, de a létszámuk csekély volt, így végül legyőzve és megtizedelve a város fölötti hegyekbe menekültek.

Az utasok győztek. Többet közülük megöltek, de rendezték a számlát a gonosz Shaw kapitánnyal, ráadásul szárazföldre, civilizált helyre jutottak. Böven volt mit ünnepelni – ám a győzelmi ujjongást kisvártatva segélykiáltások váltották fel.

Tűz ütött ki.

Futva jött a prémekbe öltözött férfi.

– Idióták, felgyújtottátok a városunkat! – ordított a tömegre.

– Akkor oltsátok el! – válaszolta az egyik kimerült verekedő.

– Nem tudjuk! – mondta a férfi. – A tűzoltóság ég!

A kikötőből vödörrel merített vízzel próbálták eloltani a tüzet, de nem volt elegendő vödör, és a lángok gyorsan terjedtek. Az elkeseredett tömeg Fergushoz fordult segítségért.

– Nem tudsz csinálni ezzel valamit? – kérlelték.

Fergus próbált nemet mondani. Megígérte magának, hogy nem teszi. Ám amikor a könyörgésből fenyegetés lett, Fergus lehetetlen helyzetben találta magát.

– Jól van – mondta mérgesen. – Menjetek hátrább!

Amikor már mindenki magasabban fekvő helyre ment, Fergus összeszedte minden erejét és hatalmát, és óriási hullámot hívott elő az óceánból. Rázúdult a városra, és kioltotta az összes tüzet, ám amikor az óriási víztömeg visszahúzódott, a házakat is leemelte az alapjaikról, és magával vitte. A tömeg elszörnyedve bámulta, ahogy a tenger elmosza az egész várost.

Fergus menekült. A feldühödött tömeg üldözte végig az utcákon, fel a hegyekbe, ahol végül egy hóbucka mögé sikerült elbújniuk előlük. Amikor a tömeg elvonult, Fergus csontig átfagyva jött elő, és botorkálni kezdett a vadonban.

Néhány órával később Fergus néhány emberre bukkant az erdőben. A kapitány meg az elsőtiszt voltak azok, a kapitány egy fatörzsnek támaszkodva ült, az inge csupa vér volt. Haldoklott.

Shaw elnevette magát, amikor meglátta Fergust.

– Szóval veled is elbántak. Azt hiszem, akkor bajtársak vagyunk.

– Nem, soha! – kiáltotta Fergus. – Én nem olyan vagyok, mint maga. Maga szörnyeteg.

– Csak ember vagyok – mondta a kapitány. – *Téged* tartanak szörnyetegnek. És igazán csak az számít, amit az emberek gondolnak rólad.

– De én mindig csak segíteni akartam az embereknek! – mondta Fergus.

Miután azonban kimondta, elgondolkodott. A hálátlan tömeg fenyegette őt, amikor előhívta a hullámot, hogy eloltsa a tüzet. Elképzelhető, hogy haragjában nagyobb hullámot alkotott a szükségesnél? Lehetséges, hogy van olyan apró, sötét része, amely szándékosan el akarta pusztítani a várost?

Talán *valóban* szörnyeteg.

Úgy vélte, az egyetlen megoldás az örök magány. Fergus hagyta a kapitányt meghalni, és a hegyekből a város felé indult. Amint végigsurrant az elpusztult utcákon, leszállt az éjszaka, és senki sem látta. A dokkoknál

használható csónakot keresett, de a nagy hullám az összesei elsodorta és szétszórta a tengeren.

Beugrott a vízbe, és odaúszott valamihez, ami a sötétben nagy, felfordult csónaknak látszott, de kiderült, hogy a város egyik faháza, amely az oldalára dőlve úszott. Fergus bemászott az ajtón, hívott egy hullámot, hogy állítsa fel a házat, és kihajózott vele a tengerre, déli irányban.

Napokon át irányította dél felé házhajóját, közben az ajtón át behuppanó halakon élt. Egy hét múlva nem látott jeget. Két hét múlva melegebb lett. Három hét múlva a jégvirágok leolvadtak az ablakokról, a tenger sima lett, trópusi szellők jártak.

A háznak a legtöbb bútora még megvolt. Napközben Fergus karszékekben ült, és olvasgatott. Amikor napozni támadt kedve, kimászott az ablakon, és kifeküdt a tetőre. Este befeküdt az ágyba, és a szelíden hullámzó tenger ringatta álomba. Heteken át lebegett, tökéletesen elégedetten új, magányos életével.

Aztán egy nap hajót látott a láthatáron. Fergus nem kívánt semmiféle új arcot látni, és próbálta a házat másfelé terelni, ám a hajó dagadó vitorlákkal tartott egyenesen felé, és gyorsan beérte.

Csodálatos, háromárbócos szkúner volt, a ház fölé tornyosult. Kötéllétrát dobtak ki belőle. Úgy tetszett, a hajó nem fogja békén hagyni, ezért Fergus úgy vélte, akár fel is mászhat, és megmondhatja a legénységnek, hogy őt nem kell megmenteni, és elküldheti őket. Ám amikor a létra tetejére ért, és átlépett a fedélzetre, meglepetten látta, hogy a fedélzeten egyetlen ember van – egy vele nagyjából egyidős lány. A lánynak sötét haja és barna bőre volt, és igen átható pillantással méregette Fergust.

– Mit keresel egy házban az óceán közepén? – kérdezte a lány.
– Egy fagyos északi szigetről menekülök – felelte Fergus.
– És hogyan nem merül el a ház? – kérdezte gyanakodva a lány. – És hogy jutottál el idáig vitorla nélkül?
– Szerencsém van, gondolom – mondta Fergus.
– Nevetséges – mondta a lány. – Mondd meg az igazat.
– Sajnálom – felelte Fergus –, de édesanyám a lelkemre kötötte, hogy soha ne beszéljek róla.

A lány összehúzta a szemét, mintha gondolkodna, dobja-e Fergust a vízbe, vagy sem.

Fergus nem nézett a lány szemébe, hanem a háta mögé tekintett idegesen.

– Hol a kapitány? – kérdezte.

– Előtted áll – felelte a lány.

– Ó – mondta Fergus, mert nem tudott uralkodni meglepődésén. – És hol a legénységed?

– Előtted áll – válaszolta a lány.

Fergus alig hitt a fülének.

– Azt akarod mondani nekem, hogy egyedül vitorlázol ezzel a hatalmas hajóval egészen...

– Cabo Verdétől – mondta a lány.

– ...egészen Cabo Verdétől, teljesen *egyedül*?

– Igen – felelte a lány.

– Hogyan?

Sajnálom – válaszolta a lány –, de édesanyám a lelkemre kötötte, hogy soha ne beszéljek róla. – És akkor megfordult, felemelte a két karját, és hatalmas szél támadt, amely a vitorlákat fújta.

Amikor ismét Fergus felé fordult, mosolygott.

– Cesaria a nevem – mondta, és nyújtotta a kezét.

Fergus teljesen ledöbbsent. Soha nem találkozott még olyasvalakivel, aki hasonló volt hozzá.

– Ö-örülök, hogy megismerhetlek – dadogta, és megszorította a lány kezét. – Fergus vagyok.

– Hé, Fergus, elúszik a házad!

Fergus megpördülve látta, hogy a ház távolodik a hajótól. Aztán egy eléggé nagy hullám találta el az építményt, amely eldőlt, és süllyedni kezdett.

Fergus nem bánta. Már eldöntötte, hogy többé nincs szüksége a házra. Tulajdonképpen akár maga Fergus is lehetett, aki a hullámot csinálta, amely elsüllyesztette a házat.

– Hát akkor, azt hiszem, itt ragadtam – vont a vállát Fergus.

– Én nem bánom – vigyorgott Cesaria.

– Nagyszerű – vigyorgott most már Fergus is.

A két különleges gyermek még sokáig állt ott egymásra mosolyogva, mert tudták, hogy végre találtak valakit, akivel megoszthatják a titkaikat.

Cuthbert regéje

Egyszer volt, régen volt, még a különleges időkben, hogy egy mélységes és ősrégi erdőben igen sok állat élt. Nyulak, őzek és rókák, ahogyan bármely más erdőben, ám ritkább állatfajták is, például gólyalábú ádázmedvék meg kétfejű hiúzok és beszélő emuráfok. Ezek a különleges állatok voltak a vadászok kedvenc célpontjai, szerették lelőni, majd kiakasztani őket a falra, és dicsekedni velük vadász barátaiknak, de még inkább szerették eladni őket állatkert-tulajdonosoknak, akik ketrecbe zárták és pénzért mutogatták őket. Azt hihetnénk, sokkal jobb ketrecben élni, mint elpusztulni, és trófeaként a falra kerülni, csak hogy a különleges teremtményeknek szabadon kell járniuk, hogy boldogok legyenek. A ketrecbe zártak szelleme egy idő múlva megtört, és irigyelni kezdték trófeává lett társaikat.

Olyan kor volt ez, amikor még óriások éltek a földön – azaz az ősrégi *Aldinn* időkben –, bár kevesen voltak, és egyre fogytak.²⁵ Véletlenül úgy adódott, hogy az egyik ilyen óriás az erdő közelében élt, nagyon barátságos volt, szelíden beszélt, csak növényeket evett, és Cuthbertnek hívták. Egy napon Cuthbert az erdőbe ment bogyót szedni, és meglátott egy emuráfot üldöző vadászt. Léven hogy jóságos volt, Cuthbert megfogta a kis 'ráfot hosszú nyakának sörényénél, és lábujjhegyre állva, hogy recsegték belé vén csontjai – igen magasra felért –, felrakta az emuráfot egy hegytetőre, ahol nem érhetette veszély. Aztán büntetésképpen agyontaposta a vadászt.

Cuthbert kedvességének híre ment az egész erdőben, és a különleges állatok mindennap felkeresték, és arra kérték, tegye fel őket a hegytetőre, ahol nem leselkedik rájuk veszély. Cuthbert pedig azt mondta:

– Megvédelek titeket, kicsi fivéreim és nővéreim. Csak annyit kérek cserébe, hogy beszéljeteek hozzám, legyetek velem. Nem sok óriás maradt már a világon, és néha magányosnak érzem magam.

Ők pedig azt felelték:

– Persze, Cuthbert, úgy lesz.

Így aztán Cuthbert mindennap egyre több különleges állatot mentett meg a vadászoktól úgy, hogy a sörényüknél fogva feltette őket a hegytetőre. Végül már egy egész különleges állatsereglet élt odafönn. Az állatok boldogok voltak, mert végre békében élhettek, és Cuthbert is boldog volt, mert ha lábujjhegyre állt, és az állát a hegy tetejére támasztotta, kedvére beszélgethetett új barátaival.

Aztán egy nap egy boszorkány látogatta meg Cuthbertet. Az óriás éppen fürdött egy tavacskában, a hegy árnyékában, amikor a boszorkány azt mondta neki:

– Nagyon sajnálom, de kővé kell változtatnom téged.

– Miért tennéd? – kérdezte az óriás. – Nagyon barátságos vagyok. Igazán segítőkész óriás.

Mire a boszorkány így felelt:

– Annak a vadásznak a családja bérelt fel, akit agyontapostál.

– Ó – mondta Cuthbert. – Róla megfeledkeztem.

– Rettenetesen sajnálom – ismételte a boszorkány, majd egy nyírfavesszővel az óriás felé suhintott, és szegény Cuthbert kővé változott.

Egyszerre nagyon nehéz lett – olyan nehéz, hogy kezdett elsüllyedni a tóban. Csak süllyedt, süllyedt, egészen addig, amíg már a nyakáig ért a víz. Állatbarátai látták, mi történik, és bár szörnyen sajnálták, úgy vélték, semmit sem tehetnek, hogy segítsenek rajta.

– Tudom, hogy nem menthettek meg – kiáltotta a barátainak Cuthbert –, de legalább jöjjetek, és beszéljeteK hozzám! IdeleNN ragadtam, és olyan magányos vagyok!

– De ha lemegyünk, a vadászok lelőnek minket! – kiáltották vissza az állatok.

Cuthbert tudta, hogy igazuk van, de csak kérlelte őket.

– BeszéljeteK hozzám! – kiáltotta. – Kérlek, gyertek ide, és beszéljeteK hozzám!

Az állatok próbáltak énekelni és kiabálni szegény Cuthbertnek a hegytető biztonságából, de túlságosan messze voltak, a hangjuk pedig gyöngé volt, így aztán Cuthbert óriás fülei sem hallottak belőlük többet, mint amikor szél susog a falevelek közt.

– BeszéljeteK hozzám! – könyörgött. – Gyertek, beszéljeteK hozzám!

De az állatok nem mentek. Cuthbert pedig még akkor is kiáltozott, amikor a torka kővé vált, ahogyan testének többi része is.

A szerkesztő megjegyzése:

Történetileg itt végződik a rege. Csakhogy így olyan szörnyen szomorú, annyira hiányzik belőle az erkölcsi tanulság, és annyira megríkatja a hallgatóságot, hogy a mesélőinél immár hagyomány, hogy új, kevésbé szörnyű befejezést rögtönöznek hozzá. Vettem a bátorságot, hogy itt közlétegyem a saját változatomat.

– MN

Az állatok próbáltak énekelni és kiabálni szegény Cuthbertnek a hegytető biztonságából, de túlságosan messze voltak, a hangjuk pedig gyöngé volt, így aztán Cuthbert óriás fülei sem hallottak többet, mint amikor szél susog a falevelek közt.

– Beszéljeteek hozzám! – könyörgött. – Gyertek, beszéljeteek hozzám!

Egy idő múlva az állatok kezdték nagyon rosszul érezni magukat, különösen az emuráf.

– Jaj, az ég szerelmére – mondta. – Csupán társaságra vágyik. Olyan nagy kérés ez?

– Szerintem az – mondta az ádázmedve. – Odalenn veszélyes – és minthogy Cuthbert kővé változott, hogy jutunk vissza a hegytetőnk biztonságába?

– Semmit sem tehetünk érte – mondta a kétfejű hiúz. – Hacsak nem tudod, hogyan lehet visszavonni az átkot.

– Persze hogy nem tudom – mondta az emuráf –, de nem számít. Egy nap mindannyian meghalunk, lehet, hogy ma Cuthberten a sor. De nem hagyhatjuk egyedül meghalni. Nem lennék képes ezzel a tudattal élni.

Ekkora büntudatot a többi állat sem bírt elviselni, és hamarosan mind úgy döntöttek, hogy csatlakoznak az emuráfhoz, a lenn rájuk leselkedő veszélyek ellenére. A 'ráf vezetésével eleven hágcst alkottak a testükből, egymásba fűzve végtagjaikat, és a sziklafalon lemásztak a földre. Hogy hogyan jutnak majd vissza a biztonságba, ezzel a kérdéssel akkor nem foglalkoztak. Cuthberthez futottak, vigasztalták, és az óriás hálakönnnyeket hullatott, miközben fokozatosan kővé vált.

Ahogy beszélgettek vele, Cuthbert hangja egyre halkabb és halkabb lett, ajka és torka egyre merevebb, már alig mozgott. Végül olyannyira elnémult, hogy az állatok azt sem tudták, él-e még. Az emuráf Cuthbert mellkasához szorította a fülét.

Egy perc múlva kijelentette:

– Még mindig hallom a szívverését.

Az ökörszem, aki nővé tudott változni, Cuthbert fülcimpájára ült, és megkérdezte:

– Barátom, hallasz minket?

És a kőtorokból, nem hangosabban, mint egy könnyű fuvallat, ez hallatszott:

– Igen, barátaim.

Az állatok ujjongtak. Cuthbert életben volt kőbőre alatt – és így is maradt. A boszorkány átká erős volt, de annyira nem, hogy teljesen kővé változtassa az óriást. Immár az állatok lettek szegény Cuthbert gondviselői, ahogy korábban ő viselt gondot az állatokra: társaságot nyújtottak neki, élelmet gyűjtöttek, és tátott szájába dobták, és egész nap beszéltek hozzá. (Válasz egyre ritkábban jött, de az állatok tudták, hogy él, mert dobogott a szíve.) És bár a szárny nélküliek semmiképpen sem tudták elérni a hegytető biztonságát, Cuthbert másként nyújtott nekik biztonságot. Éjjel a szájában aludtak, és ha arra tévedt egy vadász, lemásztak a torkába, és olyan üvöltéseket hallattak, amelyek elijesztették az emberi lényeket. Cuthbert lett az otthonuk és a menedékük, és bár nem tudta mozdítani egyetlen izmát sem, boldogabb aligha lehetett volna.

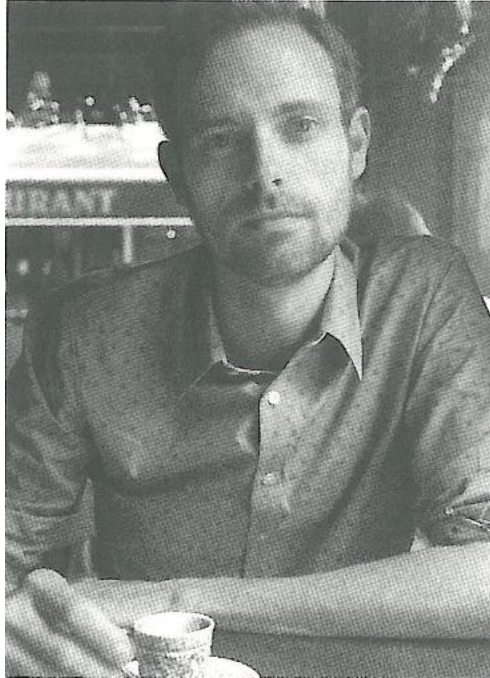
Sok évvel később Cuthbert szíve megszűnt dobogni. Békésen halt meg, barátok körében, boldog óriásként. Az ökörszem, akiből felnőtként ymbryne lett, úgy vélte, immár túlságosan sokan vannak ahhoz, hogy a kőóriásban éljenek, így hát elvitte az összes különleges állatot egy időhurokba, amelyet ő hozott létre egy sziklatetőn.²⁶ Az időhurok bejáratát a kisasszony Cuthbertben rejtette el. Így a neve sosem merülhetett feledésbe, és minden érkező és távozó üdvözölhette régi barátjukat. És valahányszor Ökörszem kisasszony vagy az állatok áthaladtak Cuthberten, meglapogatták a vállát.

– Helló, cimbora!

Ha megálltak, és nagyon erősen figyeltek, s éppen jó irányból fújt a szél, az majdnem úgy hangzott, mint egy *helló*.

MILLARD NULLINGS elismert nyelvész, köztisztelőben álló tudós és Vándorsólyom kisasszony különleges gyermekek részére fenntartott otthonának egykori növendéke. Amíg ott lakott, több mint húsz levelező doktorátust szerzett, megírta egy kis szigeten eltöltött egyetlen nap legaprólékosabb történetét, és segített elpusztítani néhány valóban komisz szörnyet. Allergiás az ádázmedveharagra és a mandulavajra. Szabad szemmel nem látható.

RANSOM RIGGS a *New York Times* bestsellerlistáját vezető *Vándorsólyom* kisasszony különleges gyermekei regények írója. Riggs egy marylandi farmon született, és Dél-Floridában nőtt fel. A Kenyon College-ban tanult irodalmat, a Dél-kaliforniai Egyetemen pedig filmművészetet. Los Angelesben él feleségével, a szintén bestsellerszerző Tahereh Mafival.

ANDREW DAVIDSON a Royal College of Art-on szerzett grafikus-i diplomát. Davidson különféle műfajokban dolgozott illusztrátorként, ám a metszetkészítés és a dizájn mindig is munkásságának alappillérei voltak. Változatos pályája során fametszeteket készített Ted Hughes *The Iron Man* című művéhez, tizenkét bélyegsort a Királyi Postának, valamint ő alkotta a wimbledoni központi pálya épületének metszett üvegablakait. A felesége Julia, két fiuk van, Lewis és Hugh.

A kiadás alapja:
Ransom Riggs: *Tales of the Peculiar*
First published by Dutton Books,
an imprint of Penguin Random House LLC
New York, 2016

Kreatív igazgató Deborah Kaplan
Tervezte Lindsey Andrews
További képek © Shutterstock
Minden jog fenntartva.

Fordította Gálvölgyi Judit

Szerkesztette Bogdanov Edit

ISBN 978-963-09-8853-7
Minden jog fenntartva

© Ransom Riggs 2016
Illusztrációk © Andrew Davidson 2016
© Kossuth Kiadó 2017
Hungarian translation © Gálvölgyi Judit 2017

Felelős kiadó Kocsis András Sándor, a Kossuth Kiadó Zrt. elnök-vezérigazgatója
A kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének a tagja
Kiadási igazgató Szuba Jolanta
Műszaki vezető Papp Miklós
Korrektor Török Judit
Nyomdai előkészítés Vigh Zoltánné

www.kossuth.hu / e-mail: kiado@kossuth.hu

Felelős vezető: Fazekas Péter vezérigazgató www.gyomaikner.hu

Notes

[←1]

Történelmi száműzetési zóna volt egykor valahol a modern Cornwall területén.

[←2]

Volt olyan idő – bizonyos boldog, ősi kor –, amikor a különlegesek együtt éltek, huroktalanul és szabadon, az üldöztetés félelme nélkül. Akkoriban a különlegesek gyakran éltek a képességeik szerinti csoportokban, amit ma nem néznek jó szemmel, mert elősegíti a törzsi szellem és a különlegesek közti belvillongás kialakulását.

[←3]

A kannibálok vagyonának forrása? Cukorkát és gyermekjátékokat gyártottak.

[←4]

Az itt szereplő helynevek kitaláltak, bár a rege egyes helyi változataiban valós helynevek szerepelnek. Az egyik változatban Frankembourg Spanyolország, másikban Galatia Perzsia: a történet azonban mindig ugyanaz.

[←5]

Létezett egy erősen savas folyadék, amelyet meg lehetett vásárolni a különleges feketepiacon. Az üvegek kígyóbőrbe voltak csomagolva, és a bennük lévő folyadék képes volt átégetni a fémeket. Hercegnőköpetnek hívták – kétségtelenül ennek a regének a tiszteletére. Mivel nem megfelelő használata számos balesetet okozott, a különleges hatóságok betiltották a gyártását. A hercegnőköpetes üveg ma ritkaságnak számít a gyűjtők körében.

[←6]

A Fontos Különlegések Tanácsa kizárólag férfiakból állt, s sok-sok évvel megelőzte az Ymbrynék Tanácsát. Egy tucat egymással jó barátságban lévő tanácsos volt a tagja, akik évente kétszer jöttek össze, hogy azokat a törvényeket meghozzák vagy módosítsák, amelyeket a különlegeseknek be kellett volna tartaniuk. Ezek főleg a konfliktusok kezelésére vonatkoztak (szabad volt párbajozni), a körülményekre, amelyek fennállta esetén használhatták képességeiket normálisok közelében (amikor kedvük tartotta), és felsorolták a töméntelen büntetést, amely a szabályok megszegéséért járt (a szidástól a száműzetésig).

[←7]

Bár ez a rege nem róluk szól, nyilván azért. mert túlságosan sok volna mindet megemlíteni, akkoriban sok figyelemre méltó felfedezés született a hurkok viselkedéséről és funkciójáról. Ezek közé tartozott az öregedés megszűnésének fogalma, a hozzáférés korlátozott mivolta a nem különlegesek számára, a hurok kettős létezése a múltban és a jelenben, és talán még az időáramlat elméletének és a párhuzamos időáramlatok problémájának kezdeményei is. Éppen ezért Ymeene nemcsak Britannia első ymbrynéje, hanem a huroktan úttörője is. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül Englebert barátjának hozzájárulását sem: eltávolítható fejében éles tudós elme lakozott, és az ő aprólékos jegyzetei nélkül Ymeene számos felfedezéséről nem tudnánk.

[←8]

Ez a kis népfelkelés volt az ymbrynék matriarchális uralmának a kezdete a különlegesek világában, bár nem ment olyan egyszerűen. A tanácsnokok és cimboráik nem mondtak le olyan könnyen a hatalomról, és a soron következő években számos sikertelen puccsot kíséreltek meg. Ám ezt a történetet majd máskor mesélem el.

[←9]

Ymeene fája sok éven át a különleges zárándokok úti célja volt, ám régóta nem tudni már, hol állt. Azonban fennmaradt Ymeene egyik sárgásbarna-és-fekete farktolla, ez az ősi relikvia még megtekinthető a Hírességek Panteonjában, ahol biztonságban van, üveg mögött őrzik.

[←10]

Ez így van az, ádázmedvékkel is, hacsak a medve nem áll az emberrel különleges kapcsolatban.

[←11]

A táncepestis milliókkal végzett, de az áldozatai találták fel a foxtrotot, a cselsztont és a csacsacsát. Szóval eléggé vegyes társaság volt.

[←12]

Úgy tetszik. Britannia ymbrynéinek híre világszerte elterjedt, legendává vált még a nem különlegesek között is.

[←13]

Manapság a különlegesek világa már nem ismer élő szigeteket. Ha léteznének is, nagyon jól elrejtőztek. Senki nem hibáztathatja őket érte – a régmúltban az ilyen szigetek vérért bányászták, ami pontosan annyira groteszk és fájdalmas művelet, amilyennek hangzik.

[←14]

Ez gyakorlatilag hazugság volt, hiszen az apja *volt* Cocobolo.

[←15]

Ma Eel Pie-sziget a neve, és igen régóta a különlegesek találkozóhelye. VIII. Henrik király kedvenc tartózkodási helye volt, és a 20. században hippik, anarchisták és rockzenészek tömegei sereglének oda.

[←16]

Egyes beszámolók szerint a galambok még legyezték is a lángokat a szárnyukkal. A különlegesek történetének ez valóban szégyenteljes momentuma volt.

[←17]

A különlegesek történetében számos álmmanupilátor található, ám csupán egyetlen, akinek ugyanolyan tehetsége volt, mint Laviniának, és valósággá tudta változtatni a lényegében anyagtalan álmokat. Cyrus volt a neve, aki kellemes álmokat lopott: a túléléshez volt szüksége rájuk, és attól vált hírhedtté, hogy egész városok boldogságát lopta el, még hozzá úgy, hogy egyetlen éjszaka alatt ellopta egy egész ház lakóinak szép álmait.

[←18]

Sok mindent belemagyaráztak ebbe a részbe, amely egyesek szerint annak a bizonyítéka, hogy Lavinia rémálomgombolyagja démoni eredetű, és hogy maga Lavinia amolyan rémálom-ördögűző. Jómagam ezt csacsiságnak tartom, és az a véleményem, hogy sok úgynevezett akadémikus a kelleténél több horrorfilmet néz a szabadidejében. A gombolyagnak egyszerűen van néhány kellemetlen szokása.

[←19]

Hogy Erick honnan tudta pusztá kézzel megállapítani, hogy a fiú különleges, nem világos: lehetséges, hogy ő maga is különleges volt, és neki az volt a képessége, hogy felismerte mások akár még bujkáló vagy ki nem fejlett képességét.

[←20]

Az amerikai Nyugaton rendkívüli sáskajárások pusztítottak végig a 18. és a 19. században. A feljegyzések szerinti legnagyobb 1875-ben volt, amikor a raj több mint húszbillió sáskából állt, és egy Kaliforniánál nagyobb területet borított be teljesen.

[←21]

Valószínűleg a Vilaligis Peuliaris lehetett, egy olyan orvosi könyv, amelyet egy kuruzsló írt félig kitalált latin nyelven, valamikor régen. Akad benne néhány egészen észszerű tanács, de a zöme örülség; csak azt nehéz eldönteni, melyik micsoda.

[←22]

Sok beszámoló szól gonosztevőkről, akik hamis fényjelzésekkel megzavartak és szándékosan zátonyra futtattak hajókat, ám ez az egyetlen említése a történelemben és a folklórban annak, hogy egy különleges tehetségét ilyesmire használták.

[←23]

A *Hannah* nem kitaláció. Valódi hajó volt – ma már fölöttebb rossz hírű –, amely az írországi Newry kikötőjéből kelt útra 1849. április 3-án. egy Curry Shaw nevű tapasztalatlan kapitány parancsnoksága alatt. Az akkor még csupán 23 éves kapitányt már korábban könyörtelen embernek tartották, és jóval a hajójával történt szörnyűségek előtt széles körben megvetették.

[←24]

Történelmileg ez is hiteles: április 27-én éjjel a *Hannah* jéghegynek ütközött, és Shaw a legénységével elmenekült az egyetlen mentőcsónakon.

[←25]

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy az óriások teljesen eltűntek, egyszerűen nem járnak a földön. Aki elolvassa a „Cocobolo” regét, megtudhatja, mi lett belőlük.

[←26]

A sziklatetőre egy olyan zseniális, kötélből, hálóból és csigából álló felvonóval jutottak el, amelyet maga Ökörszem kisasszony talált fel.